TfS
TIDSKRIFT FÖR SCHACK
SVERIGES SCHACKFÖRBUND
NR 2 ÅRGÅNG 99 1993

Vackert, Viktoria!

■ Delad seger i damernas zonturnering i Gausdal– visst har Viktoria Johansson anledning att se glad ut. Nu väntar särspel om en plats i interzonturneringen – SID 63!

NIGEL SHORT VM-UTMANARE – SID 50!

TfS

Tidskrift för Schack är officiellt organ och medlemsblad för Sveriges Schackförbund.

Ägare: Sveriges Schackförbund.

Kansliadress: Box 2246, 600 02 Norrköping, tel 011/10 74 20.

Redaktör och ansvarig utgivare: Bo Plato, Gethornskroken 21, 281 49 Hässleholm, tel 0451/128 50, telefax 0451/147 90.

Prenumerationer och ekonomi: Ingemar Eriksson, Sveriges Schackförbund, Box 2246, 600 02 Norrköping, tel 011/10 74 20 (arb), 011/13 07 96 (bost).

SSF:s TfS-kommitté: Ingvar Persson, Bo Plato, Johan Berntsen, Ingemar Eriksson.

Prenumerationer: Samtliga prenumeranter är medlemmar av Tidskrift för Schacks Kamratförbund. Prenumerationsavgiften för 1993 är för medlemmar i Sveriges Schackförbund 275:–, för övriga 325:–. Stödprenumeration 400:-.

Annonspriser: Helsida 2 000:–, halvsida 1 200:–, kvartssida 700:–, sista sidan av omslaget 3 000:–.

För annonsörer som sysslar med schacklig verksamhet utgår 50 % rabatt.

Postgiro: 60 46 34-6.

Bankgiro: 54 41-15 33.

All korrespondens sänds till någon av ovan angivna adresser.

Tryck: Norra Skåne Offset, Hässleholm

Innehåll

Ledaren	**49**	**Ryskt-svenskt i Rilton Cup**	**68**
Short vann – men har han någon chans?.	**50**	**Läsarbrev**	**75**
Tävlingskalender	**56**	**Inbjudan till SM i Lindesberg**	**76**
Schackets gentleman: Lars Bäckström	**57**	**Ungdomssidorna**	**80**
Förbundsaktuellt	**58**	**Nya böcker**	**87**
Distriktsledarkonferens	**59**	**Lag-EM, damer**	**88**
Karlstad Open	**60**	**Ståhlbergsforskning**	**90**
Jultävlingarna	**62**	**Karpovs 96: turneringsseger**	**91**
Damernas zonturnering	**63**	**Allsvenskan**	**92**
Spänstigt Veteran-VM	**66**	**Problem**	**98**
Engqvist bäste svensk i Gausdal	**67**	**Studier**	**100**

Omslagsfoto: Jens Alvin/Björn Ansner

Nästa nummer

beräknas vara ute vid månadsskiftet mars – april. Ur innehållet: Kjell Krantz kommenterar partier från matchen Judit Polgár – Boris Spasskij, Thomas Ernst bjuder på varierad kost från Groningen och Wijk aan Zee, flera sidor distriktsnyheter från hela landet, damernas kandidatfinal mm. Manusstopp för nr 3: 10 mars, för nr 4: 7 april!

Dansen kring penningen

■ 300 000 schweizerfrancs (närmare 1,5 miljoner kronor) stod på spel i kandidatfinalen mellan Nigel Short och Jan Timman. Det är numera kaffepengar i schacksammanhang.

❑ Den totala prissumman för 1990 års VM-match mellan Garri Kasparov och Anatolij Karpov uppgick till 3 miljoner dollar (då cirka 16,8 miljoner kronor). Nu uppges den serbiske bankiren Jezdimir Vasiljević – som betalade 5 miljoner dollar för matchen mellan Bobby Fischer och Boris Spasskij – ha lagt ett bud för matchen Kasparov – Short på 5,6 miljoner dollar.

❑ I höstas var 5 miljoner dollar lika med 25 miljoner kronor. Idag motsvarar 5,6 miljoner ofattbara 41 miljoner kronor. Här hemma är fortfarande en normalt funtad klubbkassör överlycklig om han har någon hundralapp kvar sedan bortamatcherna i allsvenskan har betalats. Och 2 000 kronor för att man säljer något hundratal bingolotter – det är ju som manna från himlen...

❑ Vasiljević vill ha matchen i Belgrad men kan tänka sig Bulgariens huvudstad Sofia som reservplats för den händelse FN-bojkotten av Jugoslavien fortfarande är i kraft i höst, då matchen ska äga rum. Kasparov har tidigare förklarat att han inte är intresserad av vad han kallar "smutsiga pengar", och det är knappast troligt att världsmästaren går med på att spela i Jugoslavien.

❑ För FIDE:s ekonomi är VM-matcherna betydelsefulla. FIDE-presidenten Florencio Campomanes är väl medveten om de tjänster Jugoslavien har gjort schacket under årens lopp, och han försökte vid OS och Lag-EM att slå vakt om dess intressen. Men – vilket visade sig i både Manila och Debrecen – i det här fallet räcker inte ens "Campos" auktoritet.

❑ Från Spanien lär det föreligga ett bud på 1 miljon schweizerfrancs (närmare 5 miljoner kronor). Det är nog ingen tvekan om vilket bud FIDE föredrar.

❑ Damerna är ännu inte lika mycket värda. Prissumman för kandidatfinalen mellan Zsuzsa Polgár och Nana Ioseliani uppgår till 150 00 schweizerfrancs och för damernas VM-match föreligger ett spanskt bud på 400 000 schweizerfrancs.

❑ FIDE fattar beslut i ärendena i slutet av februari.

***

❑ I detta nummer publicerar vi inbjudan till SM i Lindesberg. Arrangörerna bjuder på en spännande nyhet, nämligen veckoturneringar även i klass M. Kanske kan detta vitalisera klassen och locka deltagare, som tidigare har funnit det alltför besvärligt att tävla i två veckor.

❑ Ingemar Eriksson har nu övertagit även det ekonomiska ansvaret för Tidskrift för Schack. Vi tackar Johan Berntsen i Malmö som sedan hösten 1991 har hållit ordning på tidskriftens räkenskaper.

Nigel Short, England	**2655**	½	**0**	**1**	**1**	½	½	**0**	½	**1**	**1**	**0**	**1**	½	**7½**
Jan Timman, Holland	**2635**	½	**1**	**0**	**0**	½	½	**1**	½	**0**	**0**	**1**	**0**	½	**5½**

SHORT VM-UTMANARE
– men har han någon chans?

■ Det blir alltså Nigel Short, 27, England som får möta Garri Kasparov i en match om VM-titeln. Frågan är: Har han någon chans att rubba världsmästaren?

I utmanarfinalen i den spanska staden San Lorenzo de Escorial gjorde sig båda spelarna skyldiga till flera grova fel. Sådant duger knappast mot en man av Garris kaliber.

Nigel Short har usel statistik mot Kasparov och det lär vara sju år sedan han senast vann ett parti mot denne. Detta behöver i och för sig inte betyda särskilt mycket – Bobby Fischer hade t ex aldrig besegrat Boris Spasskij innan de möttes i VM-matchen i Reykjavik 1972.

T o m de engelska tabloidtidningarna har uppmärksammat att landet har fått en VM-utmanare. Det är ett tag sedan sist – Joseph Henry Blackburne mötte Wilhelm Steinitz år 1876...

Nu berättar t ex mångmiljonspridda *The Sun* över helsidesuppslag om det före detta underbarnet från gruvbyn Atherton som redan vid 12 års ålder kvalificerade sig till finaltävlingen om det brittiska mästerskapet, som slutade skolan vid 17, som tre år senare kunde köpa ett hus för pengar han spelat ihop som schackproffs, som är gift med en grekisk flicka och som har en dotter på 18 månader.

Engelsk press har förvisso mycket att ta igen. I en bok om Nigel Short, som utgavs i fjol, konstaterades att han med säkerhet är mindre känd för den brittiska allmänheten än en medelmåttig centerforward i ett division II-lag i fotboll. Samtidigt berättades med en längtansfull suck att Short hade kommit tvåa, före bl a Madonna, i en omröstning om den isländska TV-publikens tittarfavoriter.

För många år sedan, då Viktor Kortchnoi kämpade sig fram till ett par VM-matcher, skrev engelska tidningar apropå hans chanser mot Anatolij Karpov:

– Trevliga killar blir inte världsmästare...

Detsamma skulle kunna skrivas om Nigel Short, en ovanligt harmonisk och lättsam typ med glimten i ögat. Han har aldrig velat vidgå att han är ett slags geni utan menar att han bara haft tur som började syssla med schack vid mycket låg ålder och blev fullständigt absorberad:

– När jag var sju år kunde jag hålla på med schack 15 timmar om dagen. Jag gjorde inget annat än läste om schack och det var förstås inte normalt, i varje fall inte i Atherton. Men schack på den nivån kräver enbart en kombination av intelligens något över genomsnittet, ett tidigt utvecklat sinne för spelet och en massa övning...

Trots sin ödmjuka framtoning har Nigel Short utvecklats till en mästare av yppersta världsklass. Två gånger har han slagit sig fram till kandidatmatchspel. På senare år har han blivit mindre konciliant i sina uttalanden, och man höjer onekligen ett ögonbryn inför yttranden som detta:

– Jag gillar att förödmjuka folk, så jag är nog en elak jävel. Sovjetspelarna, i synnerhet, är sådana, så när man får en chans att ge igen gör man det...

Adressen är tydlig:

Garri Kasparov som fjol hånskrattade åt ett dåligt drag av Short i Linares och som sedan dess yttrat sig i rätt förolämpande ordalag.

Sådana förekom inte i utmanarfinalen, där spelarna tvärtom betygade varandra sin aktning. Den nu 41-årige Jan Timman såg, kanske för sista gången, VM-tåget passera. Han tippar säkert gärna Short som världsmästare – men så har vi ju det här kruxet med trevliga killar...

Kjell Krantz och Thomas Ernst kommenterar:

FÖRSTA/TREDJE MATCHPARTIET
DAMGAMBIT (D 58)

Jan Timman Holland — **Nigel Short** England

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 Le7 5. e3 0–0 6. Sf3 h6 7. Lh4 b6 8. Le2 Lb7 9. Lxf6 Lxf6 10. cxd5 exd5 11. b4 c6 12. 0–0 Te8 13. Db3 a5 14. b5 c5 15. dxc5 bxc5 16. Tac1 Lxc3 17. Dxc3 Sd7

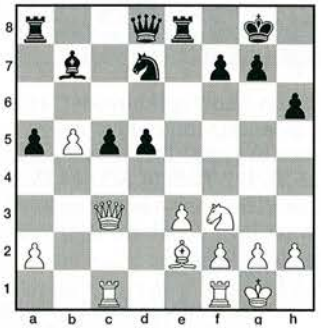

Den här ställningen uppkom i såväl det första som det tredje matchpartiet. I det senare fallet med dragomkastningen 11. 0–0 c6 12. b4 Te8.

Tartakowervarianten är numera Shorts huvudförsvar mot 1. d4. Tidigare har han testat 11. – c5 (i stället för 11. – c6), men den varianten anses numera ge högst remi för svart. Avbytet 16. – Lxc3 är möjligen nytt. I Informator 51/444 anger Karpov i stället 16. – Sd7 17. Sa4 Tc8 utan omdöme.

Diagramställningen får anses ge lika chanser. I det första partiet satsar Short på bondeoffret d5–d4, en som vi ska se intressant men suspekt plan. I nästa parti ger framstöten c5–c4 bättre utsikter.

FÖRSTA MATCHPARTIET

18. Tc2!?
Riktat mot eventualhotet d5–d4.
18. – Db6 19. Td1 Te7 20. h3 Tae8
Hotar förstås 21. – d4.
21. Db2 a4
Återigen samma idé: 22. – d4 23. exd4 a3. Jag gillar inte Timmans nästa drag. Svart får taktiska chanser. Sunt tycks 22. a3.
22. Kf1 Da5 23. Da3 d4?!
Intressant men tvivelaktigt. Det är dock svårt att hitta någon riktigt god spelplan för svart. Kanske är 23. – Te4 24. Sd2 Tb4 möjligt, t ex 25.g3 c4 26. Sxc4!? etc (dock inte 25. Sb3? Dc7! 26. g3 axb3 -+) med komplicerat spel och oklar ställning.
24. exd4 Le4
Om 24. – Lxf3 så enbart svaret 25. Dxf3.
25. Dc3!
En förträfflig parad. Om i stället 25. Tb2 Lxf3 26. Dxf3 a3 och svart har inga problem: 27. Tbd2 cxd4 respektive 27. Tc2 cxd4 28. Txd4 Dxb5!.
25. – Da8
Slutspelet efter 25. – Dxc3 26. Txc3 Lxf3 27. Lxf3 cxd4 28. Tc7 är inget eftersträvansvärt för svart.
26. Tcd2 cxd4 27. Txd4
Alternativet 27. Dxd4! är säkert mera exakt, t ex 27. – Se5 28. Se1 och svart har svårt att komma vidare.
27. – Sf6 28. Da3
Hotar en del, förutom a4-bonden även 28. Td8/Dxe7.
28. – Db7!
Fyndigt "short playing". Om nu 29. Txa4? Lc2 respektive 29. Dxa4 Sd5, t ex 30. Da6 Dxa6 31. bxa6 Sc3 och materialet vinns tillbaka: 32. T1d2? Lxf3 -+. Därför ett "tryckättande" nedbyte.
29. Td8 Sd5 30. Txe8† Txe8 31. Lc4?!
Inget bra fält för löparen, men inhoppet Sf4 var irriterande. Bättre var 31. Tc1.
31. – Tc8!
Ett utmärkt linjebyte med dolda hot. Man ser t ex 32. Tc1 Txc4! 33. Txc4 Dxb5 etc. Timmans nästa drag borde ha förlorat. Han kunde ju alltid ha remiserat med t ex 32. Lxd5 Dxb5† etc.
32. Se5?

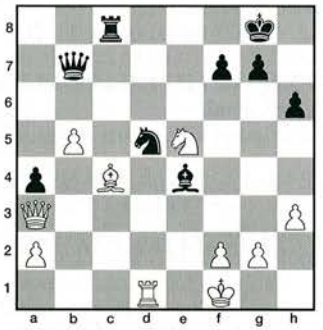

32. – Lxg2†?
Närliggande: 32. Kxg2 Se3††. Det fanns vassare ting, nämligen 32. – Txc4! 33. Sxc4 Dxb5 och svart vinner material sålunda:

a) 34. Td4? Db1† 35. Ke2 Sf4† jämte matt i två drag;

b) 34. Tc1 Sb6 35. Db2 Lc6! respektive 34. Dc1 Sb6 35. f3 Lf5! (hårdare än 35. – Ld5 36. Txd5).

33. Kg1 Le4

Här har 33. – Sf4 angetts som bättre, men efter 34. Lxf7† Kh8 35. De3 tror jag mera på vit.

34. Td4

Intressant är 34. Dd6!?.

34. – Sf6 35. Lxf7† Kh8 36. Kh2 Dxb5 37. Dg3 Db1

38. Txe4!

En fin räddning i tidsnöden. Nu är 38. – Sxe4 (?) riskabelt på grund av 39. Dg4 Sd6? 40. Sg6† Kh7 41. Se7!.

38. – Dxe4 39. Lg6!?

Eller 39. Sg6† Kh7 40. Se5/Sf4.

39. – Dd4 40. Sf7† Kg8 41. Sxh6† Kf8 (?)

Wirtensohn anger i *Die Schachwoche* som svarts sista resurs 41. – gxh6 42. Lf5† Sg4†!. Efter 43. hxg4 bör det dock vara remi.

42. Sf5 Dc5

Inte 42. – Dd7? på grund av 43. Da3† Kg8 44. Se7†.

43. Sxg7! Kxg7 44. Lf5† Kf8 45. Lxc8 Dxc8 46. Da3† Kg7 47. remi.

Typiskt trevligt kampparti antagonisterna emellan.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

TREDJE MATCHPARTIET

18. Tfd1

Ser sunt ut. På 18. – d4 är 19.– exd4! Txe2 20. dxc5 enklast. Vits fribönder är minst sagt äckliga.

18. – Db6 19. Lf1 Tac8 20. h3?!

Idéfattigt. Direkt 20. Sd2 verkar korrekt.

20. – Sf6 21. Sd2 c4!

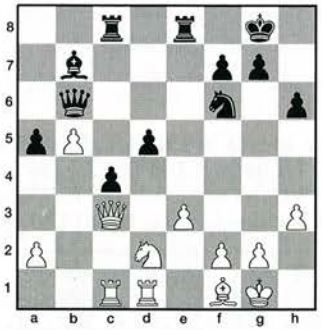

Här träffar Short spikhuvudet. Hotet mot b5 ger honom ett tempo. Hur ska vit egentligen komma åt svart? Det är svårt att se.

22. a4 Te6 23. Tc2 Tce8 24. Sf3 Se4 25. Da1 Tf6

Även om Timmans nästa drag är ett grovt fel har svart inga problem. Bäst var väl 26. Sd4. Om 26. Dd4 Sc5.

26. Td4?? Txf3!

Ingen svårare kombination. Poängen är att Tc2 står ogarderat.

27. gxf3 Dg6† 28. Lg2

Eller 28. Kh1 Sg3† respektive 28. Kh2 Sg5.

28. – Sg5 29. Tc1

Om 29. Dd1 Sxf3†! förstås.

29. – Sxf3† 30. Kf1 Sh2†

Styrkedemonstration.

31. Kg1 Sf3† 32. Kf1 Sxd4 33. Dxd4 Df5

Vit får inte igen bonden. Om sålunda 34. Db6/Da7 Dd3† 35. Ke1 (35. Kg1 Dd2) d4! -+. Här liksom i första matchpartiet står vits kung fel!

34. Kg1 Te5 35. Da7 Dc8

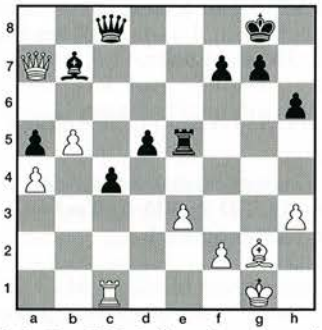

På 36. Dxa5 Tg5 finns inget vettigt svar mot hotet 37. – d4! (däremot hotar inte 37. – Dxh3? på grund av 38. Dd8† Kh7 39. Dxg5), t ex 37. Kf1 d4 38. Lxb7 Dxb7 med vinnande angrepp.

36. Kf1 Tg5 37. Dd4

Om 37. Dxa5 d4! -+.

37. – Df5 38. f4

Vit har dragproblem. Om t ex 38. Dd2 Txg2! 39. Kxg2 d4† 40. Kh2 c3! 41. Da2 d3! 42. Txc3 De5†.

38. – Tg6 39. Kf2 Kh7 40. Td1 (?)

Förlorar en bonde till. Men hopplöst var 40. Dd2 Df6 jämte Dh4.

40. – Dc2† 41. Td2 Dxa4 42. b6 Db4 43. Tb2 De7 44. Ta2 Dh4† 45. uppgivet.

Vitspelet fungerar dåligt i denna match!

(Kommentarer: Kjell Krantz)

ANDRA MATCHPARTIET
SPANSKT PARTI (C 95)

Nigel Short	**Jan Timman**
England	Holland

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 d6 8. c3 0–0 9. h3 Lb7 10. d4 Te8 11. Sbd2 Lf8 12. Lc2 Sb8

Från Zaitsev till Breyer, idag en vanlig resrutt i Spanskt. En god redogörelse för vår variant finns av Michaltjisjin i NIC Yearbook 26.

13. a4 Sbd7 14. Ld3 c6

Det vanligaste, men även Beljavskijs drag 14. – b4!? är spelbart. Idag anses dock fortsättningen 15. a5 d5 16. exd5 exd4 17. Txe8 Dxe8 18. c4 Sc5 19. Sb3 ge vit ett litet plus.

15. b3 g6 16. Dc2 Lg7 17. Lb2

Så långt enligt partiet Karpov – Beljavskij, Biel 1992. Efter ytterligare 17. – Sh5 18. Lf1 Db6 19. b4! (TN) fick vit fördel. Timman fortsätter enligt en av Beljavskij angiven rekommendation.

17. – Dc7 (!) 18. Tad1 Tac8 19. Db1

Redan här anar man att Short inte tänker följa Karpovpartiet ovan. I stället för b3–b4 spelar han på framstöten c3–c4.

19. – Sh5 20. Lf1 bxa4 21. bxa4 d5!

En typisk Breyerställning. Man ser att om vit gör generalavbyte i centrum får han en tråkig c-bonde och b2-löpare kvar. Konstigt nog spelar inte Short direkt 22. c4, vilket han onekligen åsyftat. Idén är då 22. c4 dxe4 23. Sxe5 etc, men inte 23. Sxe4? f5.

22. Da2 Tcd8 23. Tc1?

Troligen ett förbiseende. På 23. c4 finns en fälla som Short säkert såg: 23. – exd4 24. Sxd4 dxe4 25. Sxe4? c5! med pjäsvinst. Ett avvaktande 23. La3 kunde ha testats.

23. – Lh6! 24. exd5 cxd5 25. c4??

Konsekvent, men hu så dåligt! Ibland har man en känsla av att de stora namnen bedriver bluffpoker i stället för schack.

25. – e4! 26. cxd5 Df4

Så enkelt var det alltså. Vits springare biter varandra i svansen. På den möjliga paraden 27. Db3 finns åtminstone två för svart gyllene fortsättningar:

a) 27. – exf3 28. Txe8† Txe8 29. Dxb7 Dxd2 30. Dxd7 Sf6! 31. Db7 Se4;

b) 27. – La8 28. g3 Sxg3 29. Sh2 Sf5, t ex 30. Sc4 e3! med förkrossande spel.

27. Tb1 exf3 28. Txe8† Txe8 29. Sxf3 Df5

Naturligtvis tillåter han inte 30. Lc1.

30. Lc4 Sf4 31. Lc1 Lxd5!

En liten lagom slutfiness i den så hastigt uppkomna vinstställningen…

32. Lxd5 Sxd5 33. uppgivet.

På 33. Lxh6 följer förstås 33. – Sc3.

Själv hade man som vitspelare efter sådant här parti inte vågat visa sig utomhus på månader. Så mänskliga skavanker uppvisar inte de riktigt stora mästarna.

(Kommentarer: Kjell Krantz)

FJÄRDE MATCHPARTIET
SICILIANSKT PARTI (B 64)

Nigel Short	**Jan Timman**
England	Holland

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 Sc6 6. Lg5 e6 7. Dd2 Le7 8. 0–0–0 0–0 9. f4 h6 10. Lh4 e5 11. Sf5 Lxf5 12. exf5 Da5

Det numera utan undantag populäraste draget, skrev Harding och Markland i sin 1975 utgivna bok om Richter-Rauzer-angreppet. På senare tid har 12. – exf4 spelats i åtskilliga partier. Härpå bör vit svara med 13. Kb1! d5 14. Dxf4 d4 15. Lxf6 Lxf6 16. Se4, varefter vit står något bättre.

13. Kb1 Tfe8

Timmans favoritdrag. Vanligare är 13. – Tad8.

14. Lc4

Avviker från partiet Karpov – Timman 1982, där det följde 14. g4 exf4 15. Dxf4 d5 16. g5 hxg5 17. Lxg5 d4 18. Lxf6 Lxf6 19. Se4 De5 20. Sxf6† Dxf6 21. Tg1 med fördel för vit.

14. – Db4 15. Lb3

En möjlig förstärkning av vits spel är 15. Lxf6 Lxf6 16. Dd5, t ex:

a) 16. – exf4 17. Dxf7† Kh7 18. Lb3 Lxc3 19. bxc3 Dxc3 20. Txd6;

b) 16. – Tf8 17. Se4 Le7 18. c3 Db6 19. f6! med starkt initiativ för vit.

15. – Dxf4 16. Dxf4 exf4 17. Thf1 Sh5 18. Le1 Tad8 19. Sd5 Lg5 20. h4 Lf6 21. Sxf6† Sxf6 22. Txf4 Te2!

En stark motstöt. Eftersom varianten 23. Tf2 Tde8 24. Txe2 Txe2 25. Lc4 Txg2 26. Txd6 Tg1 27. Td1 Se5 ger vit en passiv ställning bestämmer sig Short för att offra en bonde.

23. g4 Tg2 24. g5 hxg5 25. hxg5 Txg5 26. Lh4 Th5 27. a3 Kf8 28. Lc4 Se7 29. Tdf1 Tc8 30. Le2 Th6 31. Lf2 Sc6 32. Td1 Sd7 33. b3 Sde5 34. f6! Td8 35. fxg7† Kxg7 36. Lh4 Tdh8 37. Lf2 Tg6 38. b4 Th2 39. Tf1 b6 40. Lb5 Th3 41. Kb2

41. – Sd8??

Ett grovt fel i första draget efter tidskontrollen. Timman borde enligt *Die Schachwoche* ha spelat 41. – Se7 42. Ld4 f6 varefter svart fortfarande har fördel.

42. Lh4 Se6 43. Lf6† Txf6

Efter 43. – Kg8 44. Lxe5 dxe5 45. Txf7 Tg7 (45. – Th7 46. Txh7 Kxh7 47. Ld3) 46. T7f5 Te3 47. Lc4 vinner vit den fängslade springaren.

44. Txf6 Sd4 45. Ld3 d5

Om svart slår på d3 förlorar han f7-bonden med förödande konsekvenser.

46. T6f4 Sdf3 47. Td1

Vits nästa mål är svarts svaga d-bonde.

47. – Th2 48. La6 d4 49. Tf1 Th3 50. Le2 Sd2 51. Tg1† Kh7 52. Kc1!

Inte 52. Txd4?? Sdf3!.

52. – Sec4 53. Lxc4

En annan vinstväg var 53. Ld3† Kh6 54. Tf6† Kh5 55. Txf7 med ogarderbart matthot.

53. – Sxc4 54. Txf7† Kh6 55. Txa7 Tc3 56. Ta8 Kh7 57. Td1 Se3 58. Txd4 Txc2† 59. Kb1 Th2 och svart gav samtidigt upp.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

FEMTE MATCHPARTIET
DAMGAMBIT (D 35)

Jan Timman	**Nigel Short**
Holland	England

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 Sf6 4. cxd5

Timman har tröttnat på Tartakowervarianten, men inte heller avbytesvarianten ger någon fördel.

4. – exd5 5. Lg5 c6 6. e3 Lf5 7. Df3 Lg6 8. Lxf6 Dxf6 9. Dxf6 gxf6 10. Td1

I partiet Gligorić – Porat, Moskva 1956 (OS), följde 10. 0–0–0 Sd7 11. Ld3 0–0–0 12. Sge2 Tg8 med lika spel. Löparen på g6 är svarts starkaste lätta pjäs och om den byts rätas svarts bondeställning ut.

10. – Sd7 11. Ld3 Sb6 12. Sge2 Kd7!

Svart gör bara naturliga utvecklingsdrag i trygg förvissning om att vit förr eller senare måste göra ett vinstförsök. I det här läget leder ju Short med en poäng.

13. e4 dxe4 14. Lxe4 Te8 15. Ld3 Lb4 16. 0–0 Kc7 17. Sg3 Lxc3 18. bxc3 Sa4

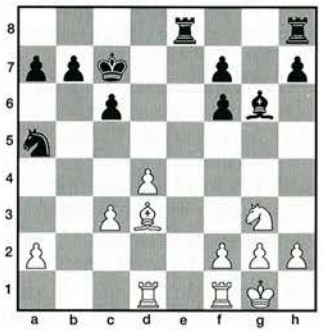

19. f4?

Tillåter svart att vinna torn och två bönder för två lätta pjäser, en fördelaktig affär. Vit borde ha nöjt sig med utjämning efter 19. Lxg6 fxg6 20. Tc1.

19. – Sxc3 20. f5 Sxd1 21. Txd1 Te7 22. Kf2 Td8 23. fxg6 fxg6 24. Se2 f5 25. g3 b5!

Ger kungen ett fint fält på b6. Vits d-bonde är svag.

26. Lc2 Kb6 27. Sc1 a5 28. a4 Td6 29. Td3 Tde6 30. Ld1

Här strandade 30. d5 på 30. – Td6 31. dxc6?! Txc6 32. Td2 Tec7 -+.

30. – Te1 31. d5

Även efter 31. Se2 Th1 32. h4 (32. Kg2? Txd1! -+) bxa4 behåller svart övertaget.

31. – Th1 32. d6 Td7 33. Kg2 Te1 34. Se2 Kc5 35. Kf2 Th1 36. Kg2 Txd1!

En fördelaktig avveckling.

37. Txd1 Txd6 38. Tc1† Kb4 39. axb5 cxb5 40. Tb1† Kc5 41. Kf2 a4?

Short borde ha spelat 41. – b4, t ex 42. Tc1† Kb5 43. Tc8 a4 44. Tb8† Kc4. De svarta fribönderna är mycket starkare än vits passiva springare.

42. Sc3 Tb6 43. Tc1 Kd4 44. Se2† Kd3 45. Tc3† Kd2 46. Ta3 Td6 47. remi.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

SJÄTTE MATCHPARTIET
SPANSKT PARTI (C 81)

Nigel Short	**Jan Timman**
England	Holland

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 Sxe4 6. d4 b5 7. Lb3 d5 8. dxe5 Le6 9. De2

Keres' drag. Short gör klokt i att undvika varianten 9. c3 Lc5 10. Sbd2 0–0 11. Lc2 Lf5!, som Timman kan utan och innan.

9. – Le7 10. Td1 0–0 11. c3

Vanligare är 11. c4, t ex 11. – bxc4 12. Lxc4 Lc5 13. Le3 Lxe3 14. Dxe3 Db8 med lika spel.

11. – Sc5 12. Lc2 Lg4 13. b4 Sa4 14. Lf4 Dd7 15. Dd3 g6 16. Dxd5 Dxd5 17. Txd5

17. – Sb6!

Svart har mer än tillräcklig kompensation för bonden.

18. Td1 Tad8 19. Te1

Varianten 19. Sbd2 Sd5 20. Le4 Sxf4 21. Lxc6 Se2† tilltalade inte vit.

19. – Sd5 20. Lh6 Tfe8 21. a4

En motstöt i rätt ögonblick.

21. – Lxf3 22. gxf3 Lf8 23. Lxf8 Kxf8 24. e6 f6 25. axb5 axb5 26. Kf1 Se5 27. Le4 Sf4!

Inte 27. - Txe6?? 28. Lxd5 Txd5 29. f4 +-.

28. Sa3 c6 29. Sc2 Sxe6 30. Ta6! Td6 31. Sd4!

En avveckling till ett tornslutspel i vilket svart bara har en minimal fördel.

31. – Sxd4 32. cxd4 Txd4 33. Lxc6 Sxc6 34. Txe8† Kxe8 35. Txc6 Ke7 36. Tc7† Ke6 37. Txh7 Txb4 38. Tb7

Tornet ska stå bakom fribonden, sade Tarrasch.

38. – g5 39. Tb6† Ke5 40. f4†!

Underlättar försvaret genom att även vit får en fribonde.

40. – gxf4 41. Kg2 Tb3 42. h3 Kf5 43. Tc6 Kg5 44. Tc5† f5 45. Td5 Tb2 46. Kf3 Tb3† 47. Kg2 b4 48. Tb5 Kg6 49. Tb6† Kh5 50. Tb8 Kh4 51. Th8† Kg5 52. h4† Kg6 53. Tg8† Kf7 54. remi.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

SJUNDE MATCHPARTIET
SPANSKT PARTI (C 69)

Jan Timman	**Nigel Short**
Holland	England

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. Lxc6

Timman undviker Marshallangreppet, som är Shorts favoritvapen i Spanskt.

4. – dxc6 5. 0–0 Dd6 6. Sa3 Le6 7. De2

Här har flera andra alternativ provats:

7. b3 f6 8. d4 0–0–0 9. Lb2 exd4 10. Sxd4 Sh6 11. De2 Lf7 12. c4 Df4 med fördel för svart (Romero Holmes – Hort, Amsterdam 1987);

7. Sg5 Ld7! 8. Sc4 Dg6 9. d4 f6 10. Sf3 0–0–0 11. a4 h5 med fördel för svart (Hmelnickij – Romanisjin, Herson 1989);

7. Sg5 Ld7! 8. Sc4 Dg6 9. d4 f6 10. Sf3 0–0–0 11. Dd3 exd4 13. Lf4 c5 med fördel för svart (Malisauskas – Tisdall, Manila-OS 1992);

7. Sg5 Ld7! 8. Sc4 Dg6 9. d4 f6 10. f4! exf4 11. Sf3 0–0–0 12. Lxf4 Dxe4 13. Dd2 med kompensation för vit (Brynell – Barkhagen, SM 1991);

7. Sg5 Ld7! 8. Sc4 Dg6 9. f4 f6 10. Sf3 Dxe4 11. d3 Lc5† 12. Kh1 Dd5 med lika spel (Buś – Malanjuk, Köpenhamn 1991).

7. – f6 8. Td1 g5

I partiet Dobosz – Smejkal, Tjeckoslovakien 1979, följde 8. – 0–0–0 9. d4 Lg4 10. d5?!

cxd5 11. Txd5 Dc6 12. Txd8† Kxd8 13. b3 Kc8 och svart stod bättre.

9. d4 g4 10. Se1 0–0–0 11. Le3 h5 12. d5 cxd5 13. exd5 Lf7 14. c4 Dd7!

Bättre än 14. – b6 15. c5! bxc5 16. Sc4 med starkt angrepp.

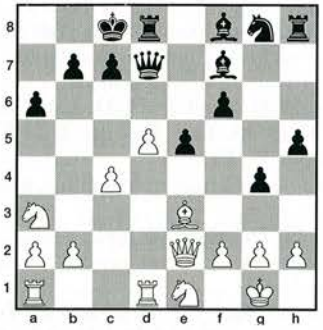

15. d6!?

Ett mycket skarpt bondeoffer.

15. – Dc6?

Svart borde ha spelat 15. – cxd6 16. c5 med två varianter:

a) 16. – Kb8? 17. cxd6 Sh6 18. Lb6 Tc8 19. Lc7† Ka8 20. Sb5!! axb5 (20. – Dxb5 21. Dxb5 axb5 22. d7; 20. – Sf5 21. a4 ±) 21. a4! bxa4 (21. – b4 22. Db5 +-) 22. De4 Lb3 23. Td3! med förintande angrepp;

b) 16. – d5! 17. c6 (17. Sc4 Kb8) bxc6 18. Dxa6† Db7 19. Da4 d4 20. Tac1 Ld5 och svart kan försvara sig.

Efter textdraget får svart stora svårigheter.

16. c5 Sh6 17. b4 Da4 18. Sc4 Td7?

Sista chansen till motspel var 18. – Dxb4, t ex 19. Tac1 Sf5 20. a3 Db5 med oklar ställning.

19. Sa5 c6 20. Sd3 Sf5 21. a3 Kb8 22. Sb2 Db5 23. De1!

Och svarts dam är fångad.

23. – Sxe3 24. fxe3 Lh6 25. Kh1 h4 26. a4 Dxa5 27. bxa5 g3 28. h3 Lg5 29. Sd3 Ka8 30. Tab1 Te8 31. Tb6 Ld5 32. e4 uppgivet.

(Kommentarer: Thomas Ernst)

ÅTTONDE MATCHPARTIET
SPANSKT PARTI (C 80)

Nigel Short	**Jan Timman**
England	Holland

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 Sxe4 6. d4 b5 7. Lb3 d5 8. Sxe5 Sxe5 9. dxe5 c6 10. Sd2 Sxd2 11. Lxd2 Le7 12. Dh5 Le6 13. c3 Dd7 14. Lg5 Lf5 15. Tfe1 Lg6 16. Dh4 Lxg5 17. Dxg5 0–0 18. Tad1 Tfe8 19. Te3 Df5 20. Dxf5 Lxf5 21. h3 h5 22. Tde1 Tad8 23. Ld1 g6 24. b4 c5 25. bxc5 Tc8 26. a4 Txc5 27. axb5 axb5 28. g4 remi.

Resterande partier i kandidatfinalen följer i nästa nummer.

Tävlingskalendern

7 mars: Arne Berglunds Minne – se annons i TfS nr 1!
14 mars: Allsvenskan, rond 7, division II–IV.
19–21 mars: Allsvenskan, rond 7–9, div I, Sundsvall, Norrköping och Malmö.
26–28 mars: Allsvenskan, rond 7–9, Elitserien, Stockholm.
26–28 mars: Skol-SM, flickor, Indal. Inf: Clarence Hallin, tel 060/57 31 79, Åke I Glas 060/55 68 79, Gunnar Hjorth 060/12 23 26.
3–11 april: Öppna SM/JSM, Malmö – se annons i TfS nr 1!
9–12 april: SIAB Open, Västerås – se annons i detta nr!
12 april: SM i snabbschack, Helsingborg – se annons i detta nr!
17–18 april: Svenska Cupen, kval.
24 april: Talangjakten, final, Halmstad. Inf: Lars Göran Sjögren, tel 035/10 35 87.
24–25 april: Juniorallsvenskan, kval.
1–2 maj: Svenska Cupen, final, Örebro.
1–2 maj: Skollag-SM, semifinaler.
8–9 maj: Kadettallsvenskan, kval.
14–16 maj: Skollag-SM, final.
15–16 maj: Landskamp Sverige – Danmark, Halmstad.
20–23 maj: Limhamn Open.
20–23 maj: Avesta Open.
29–31 maj: Christian IV Open, Kristianstad.
12–18 juni: Örebroturneringen, sanktionerat klass I, II, III.
18 juni: Öppna Mälardalsmästerskapet i blixt, Örebro.
19 juni: Jacob Ekelunds Minne, snabbschack med tidsh, Örebro.
3–18 juli: SM, Lindesberg – se inbjudan i detta nr!

SCHACKETS GENTLEMAN

Förre riksinstruktören Lars Bäckström, Johanneshov har, som TfS meddelade i korthet i nr 1, avlidit i en ålder av 71 år.

Han föddes i Göteborg och efter studentexamen på Hvitfeldtska gymnasiet ägnade han sig åt journalistikstudier vid Göteborgs universitet. Lars arbetade bl a som volontär på Hallands Tidning i Halmstad och hade under en tid egen rörelse, innan han alltmer kom att ägna sig åt schacket. Han spelade för SK Kamraterna, blev föreningens sekreterare och engagerade sig starkt i ungdomsverksamheten. Han hedrades med livsvarigt medlemskap hos Kamraterna.

1957 segrade Lars Bäckström i GSF:s klass I och tillhörde därefter distriktets mästarklass. Han nöjde sig med det och ägnade i stället en stor del av sitt yrkesliv åt schacket. Han utsågs till suppleant i Sveriges Schackförbunds centralstyrelse 1960 och anställdes som förbundets riksinstruktör 1963. Den befattningen kom han att upprätthålla i 23 år, till sin pensionering 1986. De tre första åren tjänstgjorde han samtidigt som förbundssekreterare.

1968 utsågs Lars av FIDE till internationell domare. 1985 tilldelades han Collijnplaketten i guld och 1991 kallades han till hedersledamot i riksförbundet.

Det är i hög grad Lars Bäckströms förtjänst att svenskt schack utvecklades till en ungdomligt dominerad sport och att spelet fick så stor bredd och popularitet. Med demonstrationsbräde i bagaget for Lars land och rike runt, propagerade för schacket och blåste liv i intresset. De orter han inte besökte är få.

Antalet ungdomsläger, junior- och SM-läger som han arrangerade eller medverkade i är oräkneliga. Självfallet fanns han på plats vid de årligen återkommande Skol-SM och junior-SM. Här såg han unga löften växa upp och utvecklas till mästare av landslagsklass. Många, för att inte säga de flesta, av dagens elitspelare har deltagit i sådana läger och tävlingar under Lars Bäckströms ledning.

Samtidigt verkade han oupphörligt och med stort engagemang för en breddning av schacket. Arbetsfältet var landets skolor och metoden att på alla sätt stimulera och främja utbildningsinsatser. Här gällde det inte bara att lära ut schack utan även att rekrytera och utbilda ledare samt att producera utbildnings- och propagandamaterial.

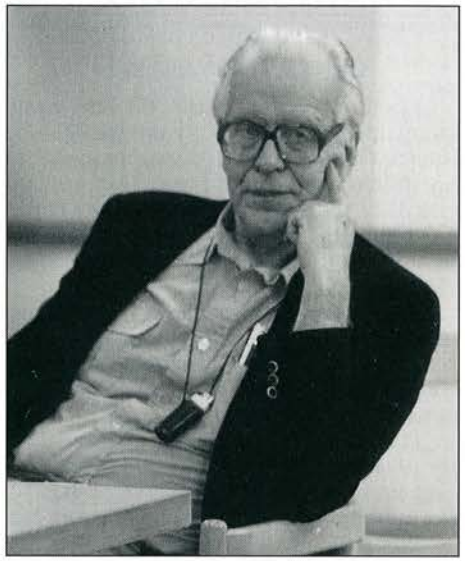

Lars Bäckström, i 23 år ett slags extrapappa för många talangfulla schackungdomar.

Lars Bäckström var en stor ledargestalt och en stor personlighet. Alltid positiv och vänlig, öppen och utåtriktad skapade han ett enormt kontaktnät såväl inom som utom landet. Han språkkunskaper var ovärderliga och utnyttjades i en mängd olika sammanhang, inte minst då det gällde översättning av tävlingsregler. Han medverkade vid mer än 20 juniorturneringar i Hallsberg, han var huvuddomare vid junior-VM i Stockholm 1969, landslagskapten vid OS i Havanna 1966 samt domare i både Skellefteå 1989 och i Haninge 1990. Sistnämnda år fungerade han också som domare i SM-gruppen i sin gamla hemstad Göteborg, där han redan 1955 ingick i organisationskommittén för interzonturneringen.

I egenskap av förbundssekreterare lärde jag känna Lars 1982. Vår vänskap bestod livet ut, såväl under som efter arbetstid, vid schackbrädet och vid cykelturer i fagra sommarlandskap.

Som kollega i arbetslivet var Lars alltid lojal och konstruktiv, storsint och generös trots några mörka år för schacket i början av 80-

talet. Sitt journalistiska kunnande använde han bl a för en mängd rapporter i TfS, medverkan i Theo Schusters *Schacklexikon* (1979) samt vid bearbetning av åtskilliga uppslagsverks schackspalter. Under flera år redigerade han schacksidorna i *När Var Hur*.

Lars Bäckström innehade ett värdefullt schackarkiv bestående av schacklitteratur, pressmaterial, foton och andra för schackhistorien väsentliga dokument.

Budet om Lars' bortgång kom inte helt oväntat. Svår sjukdom och några veckors sjukhusvistelse påverkade inte hans intellektuella kapacitet. In i det sista läste han skönlitteratur och spelade schack. På sjukbädden visade han en vunnen avbrottsställning som kunde ha gett honom möjlighet att bli klubbmästare i SK Pjäsen. Själv fick jag några lektioner i sjuksalen.

Ett oändligt tomrum växer fram efter Lars Bäckströms bortgång. Bröderna Bo och Göran samt en stor krets av schackspelare och vänner inom och utom landet känner sorg och saknad. En schackets gentleman har lämnat oss för alltid, men hans insatser lever vidare.

Rainer Mathiesen
Förbundssekreterare
Sveriges Schackförbund 1982–88

Förbundsaktuellt

CENTRALSTYRELSEN

❑ Centralstyrelsen beslöt vid sitt senaste sammanträde i Skövde att utdela 1992 års Schack-Gideon till EM-laget som gjorde så bra ifrån sig i Ungern. I laget i Debrecen ingick Ulf Andersson, Thomas Ernst, Ferdinand Hellers, Pia Cramling, Lars Karlsson samt lagledaren Håkan Åkvist. Alla sex får var sin Gideon.

❑ Förbundet är nu medlem i LSU (Landsrådet för Sveriges Ungdomsorganisationer).

❑ Från Organisationsutredningen meddelades att Mats Hylén har hoppat av. Kommittén har haft två möten.

❑ Lars Borgström, Göteborg blir redaktör för 1993 års verksamhetsberättelse.

❑ En ny rating officer ska utses. REDO fick i uppdrag att ta fram en ersättare till Hakon Persson, som har uppdraget till den 30 april 1993.

❑ Arrangör sökes till Öppna SM 1994. Anmälan omgående till kansliet.

ALLSVENSKA KOMMITTÉN

Travcupen 1993:

Kvalspel äger rum på åtta platser den 17–18 april. Finalen spelas i Örebro den 1–2 maj.

Det blir i år fem spelare i laget (får plats i en bil) mot tidigare sex samt ändrad betänketid: 30 drag på 1½ timme och resten av partiet på en halvtimme. Detta gör att både kvalspel och final kan klaras av på två dagar.

Hur handikappet ska utformas är inte riktigt klart, men troligen sker en återgång till bestämmelserna för två år sedan. Då gick det lag som hade lämnat handikapp vidare vid oavgjort.

REDO

❑ Klassregistret har uppdaterats och kommer att skickas ut till alla klubbar för kontroll.

❑ Registret kommer att användas vid Öppna SM.

KANSLIET

❑ Adresslistan: Håller på att uppdateras och så snart alla distrikt kommit in med justeringar kopieras listan och skickas ut. För närvarande saknas uppgifter från ungefär hälften av distrikten.

❑ Schack -92: Finns att köpa från kansliet för 125:– stycket. Vid köp av fem exemplar får du ett extra.

TfS: En hel del nya prenumeranter har vi fått. Glädjande nog har alltfler distrikt och klubbar prenumererat på tidskriften till sina ledare.

FRÅGOR OCH SVAR

■ Vad gör jag när en spelare inte kommer?

Den här frågan fick jag av tre olika lagledare efter rond 5.

SVAR: Ja, detta är ju något som händer rätt ofta. Här gäller det för lagledaren att vara säker på hur han ska göra när klockan är 10 och t ex andrabordsspelaren saknas. Ska man chansa och hoppas på att spelaren kommer före 11 eller ska man flytta upp hela laget ett snäpp?

Ett telefonsamtal kan kanske ge besked om huruvida spelaren är på väg eller inte. Men om ingen svarar, vad gör man då?

Själv chansar jag aldrig i ett sådant läge utan flyttar upp laget. Om ingen dyker upp blir det ju idel nollor från bord 2 och nedåt. Sådana är tävlingsbestämmelserna!

■ Vad är force majeur?

Frågar sig samma ledare.

SVAR: En enskild spelare, som inte anländer inom en timme från matchstart måste ha mycket starka skäl för att force majeur ska kunna åberopas. Att bilen gått sönder, att tåget var försenat osv håller inte.

Olyckshändelse, akut sjukdom – om det kan styrkas – kan vara ett force majeur-skäl för att slippa w o på borden under vakansen.

Ingemar Eriksson

Distriktsledarkonferens

Helgen 30–31 januari arrangerades en distriktsledarkonferens i Stockholm. Konferensen var gemensam för både distriktsinstruktörer och distriktsledare på lördagen och uppdelad på söndagen. 19 distrikt, en mycket god siffra, var representerade.

Efter hälsningsanföranden av Christer Wänéus, SSF och Sven-Gunnar Samuelsson, Stockholms SF gavs information från olika kommittéer:

Wänéus informerade om FIDE och om Norden medan Ove Attefall berättade att schackgymnasiet i Norrköping hotas av nedläggning. Norrköpings kommun och SSF arbetar på att få behålla gymnasiet, som idag har ett 30-tal elever. 1994 kommer en ny läroplan, som innebär att FA-verksamheten försvinner helt i skolorna.

Ingemar Eriksson rapporterade från kansliet. Adresslista och uppdaterad SSF-pärm är på gång. All ekonomihantering – även för TfS – ligger numera på kansliet.

Göran Ohlson, Allsvenska kommittén konstaterade att allsvenskan löper mer friktionsfritt än förr. Han gav en särskild eloge åt Norrlandslagen, som trots långa avstånd mellan klubbarna aldrig klagar.

Ohlson infomerade också om Travcupen och Europacupen. Den sistnämnda kommer att omorganiseras med kvalspel i sju regioner.

Björn Ansner, UK rapporterade att ungdomsverksamheten idag omsätter 617 000 kronor. Tunga poster är breddschacket inklusive instruktionsmaterial samt läger- och tävlingsverksamhet. Ansner förutspådde ett hårdare klimat då det gäller bidrag.

Allan Jonasson berättade att SSKK idag har cirka 1 000 medlemmar. Sverige är sjua i världen vad gäller antalet starter i korrturneringar.

Ove Attefall redogjorde för Organisationsutredningen och dess hantering av de fem motioner man behandlat. En livlig diskussion följde. I huvudsak var delegaterna eniga om att OU:s rekommendationer var bra.

Ingvar Persson informerade om TfS-verksamheten. Man var överens om att TfS borde finnas hos alla ledare i distrikt och klubbar.

Plaketter delades ut till de båda nyvalda hedersledamöterna Rune Emanuelsson och Arne Nyberg, som båda deltog i konferensen.

Christer Wänéus tackade avslutningsvis för intressanta tips och förslag varefter Roland Carlsson, Nordvästra Skånes SF tackade kursledningen för en väl genomförd kurs.

Ingemar Eriksson

Snabbschack i Enköping

80 spelare deltog i SK 33:s snabbschackturnering i Enköping den 9 januari. Tävlingen, som arrangerades för andra året, spelades med tidshandikapp. Startfältet innehöll flera mycket skickliga spelare, av vilka stormästaren Lars Karlsson var *primus inter pares* (främst bland jämlikar). Det visade han kanske bäst i näst sista rondens finalparti mot Vladimir Polej, Vitryssland, numera registrerad för Sollentuna SK.

För en uppseendeväckande god insats svarade Hans Svedbark, Täby SK, som på grund av arrangörsplikter sällan brukar har tid att spela själv men som nu gick in på fjärde plats.

Resultat: 1) Lars Karlsson, SK Rockaden, Stockholm 8 (av 9), 2) Vladimir Polej, Sollentuna SK 7½, 3) Patrik Lyrberg, SK Rockaden, Stockholm 7, 4) Hans Svedbark, Täby SK 7, 5) Jan Johansson, Upsala ASS 7, 6) Mats Sjöberg, SK Rockaden, Stockholm 6½, 7) Jonas Lundvik, Upsala ASS 6½, 8) Tomek Ludwikow, Upsala ASS 6½, 9) Jan-Olov Lind, Örebro SS 6½, 10) Robert Åström, SS Luleå 6, 12) Tommy Modin, Sala SK 6, 13) Knut Rang, Hässleholms SK 6.

VITRYSK IM SEGRADE I KARLSTAD OPEN

■ Den fjortonde upplagan av Karlstad Open, som traditionsenligt spelades i mellandagarna, samlade 196 deltagare från sex nationer. Årets segrare, IM Jurij Zezulkin, Vitryssland kom med en delad seger i Malmö Open i bagaget. Ytterligare fem internationella mästare deltog.

Deltagarantalet var något mindre än fjolårets men ändå fullt godkänt med tanke på det kärva ekonomiska läget.

Det finns de som hävdar att sjuronderstävlingar har svårt att skapa en ensam segrare. Att detta inte är riktigt bevisas av att man under några år har haft en enda vinnare på pallen i Karlstad.

Årets tävling var mycket spännande och avgjordes inte förrän i sista ronden. Dessförinnan hade Jurij Zezulkin och Johan Ingbrant startat bäst med vardera fem segrar i svit. De spelade remi inbördes i sjätte ronden och inför slutomgången delade de ledningen med Einar Gausel, en halv poäng före nio man.

Gausel och Ingbrant lottades mot varandra och spelade remi medan Zezulkin ställdes mot Axel Ornstein, som tidigare i turneringen tappat två remier och gärna ville vinna. Så här gick det:

GRÜNFELDINDISKT FÖRSVAR (D 77)

Axel Ornstein Södra SASS — **Jurij Zezulkin** Vitryssland

1. Sf3 Sf6 2. c4 g6 3. g3 Lg7 4. Lg2 0–0 5. d4 d5 6. 0–0 dxc4 7. Sa3 c3 8. bxc3 c5 9. Sc4 Le6 10. Sce5 Ld5 11. Lf4 cxd4 12. cxd4 Sc6 13. Dd2 Se4 14. De3 Sd6 15. Lh3 Sc4 16. Sxc4 Lxc4 17. Tfd1 Sb4 18. Dd2 Sd5 19. Lg5 Sf6 20. Dc2 Ld5 21. Se5 Se4 22. Lf4 e6 23. f3 Tc8 24. Db2 Sc3 25. Td3 Sa4 26. Db4 Sb6 27. e4 g5! 28. Le3 (?)

Nu faller en bonde för vit. Bättre var troligen trots allt 28. exd5.

28. – Lxe4! 29. fxe4 Lxe5 30. Tad1 Lf6 31. d5 Tc4!

I fortsättningen stämmer allt för svart.

32. Db3 exd5 33. exd5 g4 34. Lg2 Dd6 35. Lxb6 Tb4 36. Dc2 Txb6 37. Df2 Te8 38. Tf1 Kg7 39. Df5 Tb4 40. Tb3 Te5 41. Df2 Txb3 42. axb3 a6 43. Kh1 h5 44. Te1 Txd5 45. Lxd5 Dxd5† 46. Dg2 Dxb3 47. De4 b5 48. h3 Dxg3 49. uppgivet.

Om detta parti slutat med remi hade sex man delat segern. Man tar väl inte allför mycket fel om man antar att de spelare som nu hamnade på 6 poäng var lite besvikna över utgången…

Karlstad Open innehåller ju också en mängd deltävlingar. I gruppen för spelare över 50 år gjorde Lars-Eric Lundgren något av sitt livs tävling. Med ett rankingtal på 1890 är det en enorm prestation att belägga trettonde plats genom att erövra 5½ poäng. Att denna skörd räckte till seger i specialgruppen och ett ensamt rankingpris säger sig självt. Det blev en hyfsad slant också och det var Lars-Erik verkligen värd.

Ett partiexempel:

Bragdpremie till Agdestein

Simen Agdestein har tilldelats 1992 års norska bragdpremie på 1 000 kronor för sin andraplats i turneringen i Hastings. Lika många poäng samlade hans förstaplats i NM i Österund. Tvåa blev Rune Djurhuus, som tog en GM-inteckning i OS i Manila. Motsvarade premie på damsidan gick till Sheila Barth Berntsen för hennes fina insats i OS.

JUGOSLAVISKT FÖRSVAR (B 09)

Lars-Eric Lundgren Schack 08 — **Anders Wengholm** Alingsås SS

1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6 4. f4 Lg7 5. Sf3 0–0 6. Ld3 Sa6 7. 0–0 c5 8. d5 Tb8 9. a4 Sb4 10. Lc4 e6 11. dxe6 Lxe6 12. Lxe6 fxe6 13. De2 De7 14. Kh1 b6 15. Sg5 Tbe8 16. Sb5 Sc6 17. c3 Kh8 18. Ld2 h6 19. Sh3 e5 20. fxe5 Sxe5 21. Tae1 g5 22. Tf5 Sg6

23. Lxg5

Ett offer som verkar optimistiskt i överkant.

23. – hxg5 24. Sxg5 Se5 25. De3 Kg8 26. Td1 Seg4 27. De2 Sxe4 28. Dc4† Kh8 29. Sxe4 Txf5 30. Sbxd6 Sf2† 31. Sxf2 Txf2 32. Sxe8 Dxe8?

Efter 32. – Te2! hade svart haft pjäs för två bönder eftersom vit måste gardera matten på e1. Vit hinner inte hinner rädda springaren och kan heller inte schacka till sig tornet.

33. Dh4† uppgivet.

Det finns två priser för de yngre att kämpa om, dels juniorpris och dels kadettpris. Två kadetter, Erik Malmstig, SK Rockaden, Umeå och Jonas Granath, Västerås ÖSK lade beslag på båda sedan de spelat ihop 5 poäng. Eftersom detta räckte för pris i toppen också blev det en lönande tävling för de duktiga ungdomarna.

Tyvärr vara det bara två flickor som deltog. Av dessa erövrade Sara Granath, Västerås ÖSK 3½ poäng och ett delat rankingpris.

I gruppen äldre under 1850 delade Bengt Lindmark, Eskilstuna SK och Penti Rintakoski, Finland på det uppsatta priset.

Det s k skördepriset för spelare över 1700 gick till Håkan Knutsson, SA Fenix, Borås för ett rankingplus på 105 poäng medan Lars Valle, Norge tog priset för spelare under 1700 (+ 101 poäng).

Några trevliga miniatyrer:

DAMGAMBIT (D 38)

David Nygren SS Luleå — **Ari Ziegler** AK-77, Göteborg

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sf3 Sf6 4. Sc3 Lb4 5. Lg5 c5 6. cxd5 exd5 7. dxc5 Sbd7 8. Dd4 Da5 9. Ld2 Sxc5 10. Sxd5 Lxd2† 11. Sxd2 Sxd5 12. Dxd5 Le6 13. Df3 Sb3! 14. Td1 Sxd2 15. Txd2 Tc8! 16. uppgivet.

LETTISK GAMBIT (C 40)

Rikard Axelsson SK Rockaden, Umeå — **Bo Berg** Skövde SS

1. e4 e5 2. Sf3 f5 3. d3 Sc6 4. Sc3 Lb4 5. Lg5 Sf6 6. Dd2 fxe4 7. Lxf6 Dxf6 8. dxe4 Sd4 9. Sg1 0–0 10. f3 d5 11. a3

11. – dxe4! 12. axb4 e3! 13. Dd1 Lf5 14. Ld3 Dg6 15. Kf1 Tad8 16. Sge2 Sxf3! 17. gxf3 Lh3† 18. Ke1 Dg2 19. Sg3 Df2† matt.

KUNGSGAMBIT (C 30)

Jonas Nyström Tidaholms SS — **Yngve Aspström** SS Manhem

1. e4 e5 2. f4 Lc5 3. Sf3 d6 4. c3 Lb6 5. Lc4 Sc6 6. d4 exd4 7. cxd4 Sf6 8. Sc3 0–0 9. e5 De7 10. De2 dxe5 11. fxe5 Sd7 12. Lg5 Db4 13. 0–0–0 Te8 14. Sd5 Df8 15. Thf1 Sd8 16. Lxd8 Txd8 17. Sg5 uppgivet.

Resultat: 1) Jurij Zezulkin, Vitryssland 6½ (av 7), 2) Einar Gausel, Norge 6, 3) Johan Ingbrant, Schack 08 6, 4) Nils-Gustaf Renman, Schack 08 6, 5) Rune Djurhuus, Norge 6, 6) Rolf Bergström, Västerås ÖSK 6, 7) Jan-Olov Lind, Örebro SS 5½, 8) Johan Hultin, AK-77 5½, 9) Bengt Svensson, SK Kamraterna, Göteborg 5½, 10) Lars Madebrink, Karlskoga SK 5½, 11) Krister Olsson, Sandvikens SK 5½, 12) Ingemar Schütz, Schack 08 5½, 13) Lars-Eric Lundgren, Schack 08 5½. ▶

Jultävlingarna

Duktiga lösare finns det gott om bland TfS-läsarna, så duktiga att vi måste ta lotten till hjälp för att distribuera prisböckerna både då det gäller julkrysset och julnötterna.

Det tycks av de insända bidragen att döma inte ha funnits några alltför besvärliga gåtor vare sig i krysset eller bland nötterna. Av lösningen till krysset framgår att TfS-läsarna är väl medvetna om att t ex Sonja Graf var VM-utmanare, att Olesen (med förnamnet Christer) har tagit bilder åt tidskriften, att "pickaninny" är ett problemtema och att Salo (med förnamnet Toivo) var en stark finsk spelare (tre segrar i finska mästerskapet).

Följande fyra har en prisbok att vänta med posten:

Lars-Åke Svensson, Igelkottsvägen 76, 161 45 Bromma, Olle Smith, Centrum 16, 455 30 Munkedal, Sigurd Perlström, Herrgårdsgatan 8 C, 693 31 Degerfors samt Jan-Olov Lind, Nedre Stackkärr, 710 27 Dyltabruk.

Lösningar till julnötterna:

1) 1. De7†! Txe7 2. Td8† Te8 3. Tg8†! Kxg8 4. Txe8† matt (Krause – Dr M, Leipzig 1933).

2) 1. – Txh2†! 2. Kxh2 Txg2† 3. Kh3 Th2† 4, Kg4 Dg2† matt (N N – Norman, Leipzig 1938).

3) 1. Sf8! Txd3 2. Sg6† hxg6 3. hxg6† Dh7 4. Txh7† uppgivet (Richter – Wetzig, Chemnitz 1948).

Här finns också t ex 1. – g6 2. Sxg6† hxg6 3. hxg6† Kg7 4. Df5! Lc8 5. e6 (eller 5. Th7† Dxh7 6. Df7† osv.) Dxe6 (5. – Lxe6 6. De5†) 6. Th7† Kg8 7. Th8†! Kxh8 8. Df8† Dg8 9. g7† matt.

Däremot håller inte, vilket några lösare har påpekat, 1. Sxf4? på grund av 1. – Sxf4! 2. Dxc3 Sxh3 och svart står bättre.

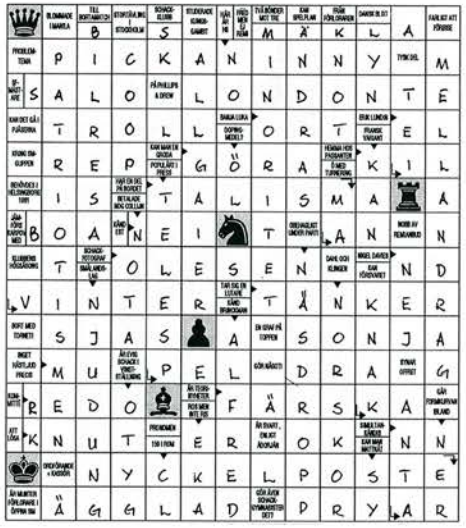

4) 1. Le4!! fxe4 2. Le5! Dxe5 3. Txf8† Sxf8 4. Df7† Kh8 5. Dxf8† Kh7 6. De7† Kg8 7. Tf1 La6 8. Tf6 och vit vann (Risch – Schreiber, Leipzig 1949).

5) 1. e6! fxe6 (?) 2. Sd2! e5 3. Se7† uppgivet (Müller – Litmanowicz, Helsingfors 1952).

Bättre var 1. – Lb5!? men vit får ändå fördel efter 2. e7 Lxf1 3. exf8D† Kxf8 4. Txf1 osv.

En intressant idé är 1. e6 fxe6 2. Se7† Sxe7 3. Lxh7† Kxh7 4. g6† Kg8 5. Dh4 Sf6 varefter vit ser ut att vinna. Efter 5. – Sxg6! är det däremot svårt att hitta någon avgörande fortsättning för vit.

6) 1. – e2!! 2. Lxe2 De3†! 3. Kh1 (3. Kf1 Se4!) Sh3! (hotar kvävmatt) 4. gxh3 De4† 5. Kg1 Lc5† 6. Kf1 Dh1† matt (Spiers – Davey, London 1950).

Sista uppgiften var förmodligen den knepigaste. En av pristagarna skriver att han fann 3. – Sh3! i bussen på väg till jobbet…

Följande kvartett har en prisbok att vänta:

Birger Persson, Lägervägen 7 B, 254 56 Helsingborg, Mats Hylén, Ragnvallagatan 32 B, 256 63 Helsingborg, Knut Rang, Järnvägsgatan 7, 695 30 Laxå samt Evžen Gonsior, Severni 749, Hradec Králove 50003, Tjeckiska Republiken.

TfS hoppas att även de som inte lyckades denna gång ändå har haft nöje av julpysslet!

▶ På 5 poäng stannade Axel Ornstein, Södra SASS, Bo Eriksson, Eskilstuna SK, Jörgen Eriksson, Eskilstuna SK, Mogens Moe, Danmark, Erik Malmstig, SK Rockaden, Umeå, Kent Ängskog, Horndals SK, Ari Ziegler, AK-77, Kurt Andersson, SS Allians, Skänninge, Tomas Olsson, Lunds ASK, Tony Herrström, Linköpings ASS, Peter Nuoristo, Lundby SS, Göteborg, Jonas Granath, Västerås ÖSK, Håkan Knutsson, SA Fenix, Borås, Rizo Pepic, Schack 08, Torleif Bengts, Horndals SK och Harald Lögdahl, Eskilstuna SK.

1. Johanna Paasikangas, Finland	WIM 2200	–	0	1	1	1	1	0	1	½	1	6½
2. Ingrid Dahl, Norge	WIM 2130	1	–	0	½	½	1	1	½	1	1	6½
3. Viktoria Johansson, Sverige	2110	0	1	–	½	½	½	1	1	1	1	6½
4. Esmat Guindy, Danmark	2035	0	½	½	–	½	1	0	1	½	1	5
5. Susanne Berg, Sverige		0	½	½	½	–	0	1	½	1	1	5
6. Nina Høiberg, Danmark	WIM 2235	0	0	½	0	1	–	½	1	1	1	5
7. Evgenia Peicheva-Hansen, Danmark	WIM 2185	1	0	0	1	0	½	–	0	1	1	4½
8. Sylvia Johnsen, Norge	2055	0	½	0	0	½	0	1	–	½	1	3½
9. Sheila Barth Berntsen, Norge	2120	½	0	0	½	0	0	0	½	–	1	2½
10. Maria Pham, Sverige		0	0	0	0	0	0	0	0	0	–	0

VIKTORIA DELAD ETTA I ZONTURNERINGEN

■ Viktoria Johansson, 18, Linköpings ASS delade segern i den nordiska zonturneringen i Gausdal den 3–12 januari. Det blir nu särspel om en plats i interzonturneringen mellan henne och Ingrid Dahl, Norge samt Johanna Paasikangas, Finland.

Viktoria bekräftade härmed sin ställning som svenskt damschacks största löfte. Med undantag för överlägsna Pia Cramling är Viktoria förmodligen redan den starkaste kvinnliga spelaren i landet.

Hon har avsevärd internationell rutin med goda resultat i flera kadett- och junior-VM, senast i fjol med en sjundeplats i Buenos Aires. Hon har även med framgång deltagit i damlandslaget i OS i Novi Sad (1990) och i Manila (1992) samt i Lag-EM i Debrecen (1992). Till detta kommer flera framträdanden i flicklandslaget i fyrnationskamperna mot Tyskland, Norge och Danmark.

Hennes spelstil kan karaktäriseras som positionellt aggressiv. Hon tycker om att ta terräng som vit (spelar alltid 1. d4) men riktar så småningom in pjäserna mot motståndarens kung. I trängda lägen är hennes blick för taktiska finesser en stor tillgång.

Till vardags kombinerar Viktoria naturvetenskapliga studier med schackträning på schackgymnasiet i Norrköping. Enligt egen uppgift har hon inga fast utstakade framtidsplaner men hon tror i varje fall inte riktigt på en karriär som professionell schackspelare. I stället blir schack förmodligen en viktig hobby vid sidan av ett "vanligt" yrke.

Från början var det meningen att Sverige skulle ha endast en deltagare i zonturneringen. Island och Färöarna valde emellertid att inte sända någon representant och som Niina Koskela, Finland lämnade återbud erhöll vi två friplatser. Dessa visade sig vara svåra att besätta med så kort varsel som det nu blev fråga om. Så småningom gav dock Susanne Berg, Örebro SS och blott 14-åriga Maria Pham, Schack 08 klartecken. Susanne gjorde en bra turnering och delade fjärde plats medan Maria blev helt utan poäng.

Rutinerade danska IM Nina Høiberg var topprankad före Johanna Paasikangas, Finland samt Evgenia Peicheva-Hansen, Danmark. Dessa tre tillhörde förhandsfavoriter-

99 Citatet 99

– Det är bara gymnastikläraren som blir arg, men det är ingenting att bry sig om. Han förstår ingenting.

(Viktoria Johansson i segerintervju i tidningen Östgöten *apropå ledigt från skolan)*

– Alla män som förlorar mot kvinnor brukar skylla på kvinnlig intuition.

– Mina klasskompisar brukar säga att jag är knäpp. Det säger de bara för att de är avundsjuka för att jag spelar schack…

(Viktoria Johansson i samma intervju)

na. Viktoria rankades som sexa strax efter norskorna Ingrid Dahl och Sheila Barth Berntsen, vilka i andra sammanhang svarat för många fina insatser.

Redan på ett tidigt stadium stod det klart att endast Dahl och Paasikangas kunde konkurrera med Viktoria som inledde i fantomtempo med 5½ poäng av sex möjliga.

I andra ronden mötte hon talangfulla Sheila Barth Berntsen, som i första ronden hade fallit offer för en ovanlig men giftig variant i Franskt och förlorat mot Susanne Berg efter endast 22 drag:

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 70)

Viktoria Johansson Sverige — **Sheila Barth Berntsen** Norge

1. c4 Sf6 2. Sc3 g6 3. d4

Den här dragföljden använde jag för att undvika Sheilas Volgagambit.

3. – Lg7 4. e4 d6 5. Sge2 0–0 6. Sg3 e5 7. d5 a5 8. Le2 Sa6

Även 8. – c6 med idén 9. – cxd5 är spelbart.

9. 0–0?!

Inte riktigt exakt. Mer flexibelt var 9. Le3 för att på t ex 9. – Sd7 (med idén h7–h5–h4) utnyttja reträttrutan f1 för springaren på g3. Dessutom har vit möjlighet att eventuellt spela Dd1–d2 och 0–0–0.

9. – Sd7?!

Antagligen är e8 ett bättre fält. Där blockerar springaren inte löparen på c8.

10. Le3 f5 11. exf5 gxf5 12. f4 e4?

Ett drag som inte passar i ställningen. Nu öppnas en farlig diagonal mot kungflygeln samtidigt som bonden på f5 hindrar svarts rörelsefrihet. Det hade varit bättre att avvakta och efter ett eventuellt fxe5 slå tillbaka på e5 med springaren. Märk väl att om springaren stått på e8 i stället för på d7 hade f5 varit garderad och svarts ställning helt acceptabel.

13. Sh5 Lh8 14. Kh1 Sf6 15. Tb1

Ser lite passivt ut, men vit vill om möjligt spela Sc3–b5–d4 utan att ge svart chansen att slå på b2.

15. – Ld7 16. Sxf6† Dxf6 17. g4! Lg7 18. Tg1 Kh8 19. Tg3 Sc5 20. Dg1 b6 21. Td1

Med hotet 22. gxf5 jämte 23. Ld4. Nu får svart svårt att hålla ordning på pjäserna.

21. – Tf7? 22. g5 De7 23. g6 Tf6

De svarta pjäsernas klumpiga placering ger vit tillfälle att avgöra direkt.

24. gxh7 Th6

25. Txg7!

Och vit avgör med en liten kombination.

25. – Dxg7 26. Ld4 Tf6 27. Dxg7† Kxg7 28. Tg1† Kf7 29. Lh5† uppgivet.

(Kommentarer: Viktoria Johansson)

Förlusterna mot svenskorna knäckte Sheila. Hon förlorade ytterligare två partier i följd och vann bara mot Maria Pham, som för övrigt hade remi inom räckhåll i ett segt damslutspel.

Viktoria tappade sin första halvpoäng mot Nina Høiberg i fjärde ronden. I femte slog hon Peicheva-Hansen och i sjätte stod Ingrid Dahl, som bara låg en halva efter, i tur:

NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 32)

Viktoria Johansson Sverige — **Ingrid Dahl** Norge

1. d4 e6 2. c4 Sf6 3. Sc3 Lb4 4. Dc2

Tidsförlusten (Dd1–c2xc3) med damen uppvägs av att vit undviker den för Nimzoindiskt typiska dubbelbonden på c-linjen.

4. – 0–0 5. a3 Lxc3† 6. Dxc3 De8?!

Anledningen till detta underliga drag är förmodligen att svart inte tycker om bindningen efter 6. – De7 7. Lg5. Naturligare, om svart spelar med planen d6 och e5, är det direkta 6. – d6 följt av 7. – De7 (eller 7. – Sbd7) och 8. – e5.

7. f3 d6 8. e4 e5 9. d5 c5 10. Ld3 De7

Svarts tempoförlust med damen har inte så stor betydelse på grund av ställningens slutna karaktär. Det är allmänt känt att spelet går "långsammare" i slutna positioner; i stället gäller det att hitta riktiga långsiktiga planer.

Jämfört med kungsindiska typställningar har svart bytt av sin svartfältslöpare mot en springare. Detta är snarast fördelaktigt för svart som inte behöver oroa sig för en dålig löpare inspärrad bakom den egna bondekedjan (c5, d6, e5).

11. Se2 Se8 12. 0–0 Sd7?!

Svart börjar nu spela planlöst, vilket resulterar i att vit tar initiativet på båda flyglarna. Bättre var 12. – Sc7 med idén att skapa motspel på damflygeln med a6 och b5.

13. Sg3 g6 14. Lh6 Sg7 15. f4!

Tack vare pressen mot g7 kan vit genast ta terräng. Efter f4–f5 är svart dömd till passivitet på kungsflygeln.

15. – f6 16. f5 Kf7!?

Svart inser att kungen kommer att bli utsatt.

17. Le2 Ke8 18. h4 Kd8 19. Tf2 Tg8 20. Lg4 Se8 21. Taf1 Kc7 22. b4!

För att utnyttja terrängfördelen och rörelsefriheten måste vit agera på båda flyglarna.

22. – b6 23. Ld1 Sb8 24. Dd2 Ld7 25. bxc5?

Utan anledning ger vit motståndaren fältet d6. Bättre var att fortsätta med planen Lb3, Dd1 och eventuellt La4. En intressant idé är även att efter t ex Kh2, Tg1 och Sg3–f1–e3 genomföra g2–g4–g5.

25. – dxc5 26. Lb3 Dd6?

Svart missar sin motspelschans. Efter 26. – gxf5! 27. Sxf5 Lxf5 28. Txf5 Sd7 29. La4 Sd6! 30. Lxd7 Dxd7 31. Txf6 finns 31. – Sxe4!.

27. Dd1 Lc8 28. La4 Ld7 29. Lxd7 Dxd7 30. fxg6 hxg6

31. Lg5!

Till sist bryter vit igenom försvarsmuren.

31. – Dh7

Naturligtvis var 31. – fxg5 32. Tf7 hopplöst.

32. Lxf6 Sxf6 33. Txf6 Dxh4 34. d6† Kb7 35. Tf7† Kc8 36. d7† uppgivet.

(Kommentarer: Richard Wessman)

Med tre ronder kvar såg toppen ut så här: Johansson 5½, Paasikangas (som förlorade mot Peicheva-Hansen i rond 2) 4½, Dahl 4.

I sjunde omgången tog Viktoria en riskfri remi efter 17 drag mot danskan Esmat Guindy och kunde sedan agera åskådare när Ingrid Dahl kämpade ner Johanna Paasikangas. Fortsatt ledning alltså, med en poäng.

I näst sista omgången förlorade Viktoria som vit mot Paasikangas, som lurade till sig ett par förbundna fribönder i centrum. Samtidigt höll Ingrid Dahl på att råka illa ut mot sin landsmaninna Sylvia Johnsen men lyckades till slut klara remi i ett tornslutspel med bonde mindre.

Läget inför sista ronden: Johansson 6, Dahl och Paasikangas 5½.

Dahl och Paasikangas vann som vit tämligen enkelt mot Maria Pham respektive Sylvia Johnsen. Viktoria hade som svart en betydligt tuffare uppgift mot Susanne Berg, som efter en trevande inledning med 1½/4 tagit 2½ poäng på de tre senaste ronderna. Svart öppnade b-linjen mot vits långa rockadställning och tycktes ett tag ha goda chanser, men efter 34 drag delades poängen i en ställning där vit knappast stod sämre.

Därmed var det klart för särspel, som kommer att arrangeras i Helsingfors i anslutning till påskhelgen. Viktoria får en svår uppgift – Paasikangas vann 1991 års zonturnering med Dahl på andra plats. Den 18-åriga finskan är en av Nordens mest begåvade flickor och den tio år äldre norskan noterade i Gausdal ett av de hittills främsta resultaten under sin karriär.

Judit delade segern i Hastings

Judit Polgár delade segern i den traditionella Hastingsturneringen med Jevgenij Barejev, Ryssland som vunnit de två senaste åren. Resultat: Jevgenij Barejev, Ryssland och Judit Polgár, Ungern 9/14, Jonathan Speelman, England 8, Ilya Gurevich, USA, John Nunn, England och Matthew Sadler, England 7, Lev Polugajevskij, Ryssland 5½, Colin Crouch, England 3½.

B-turneringen med 142 deltagare vanns av Ruslan Sjerbakov, Ryssland med 8½/11. Erling Mortensen, Danmark delade andra och Zsófia Polgár, Ungern sjätte plats med 8 respektive 7½. Mortensens resultat innebar en inteckning i stormästartiteln.

■ Bo Aurell deltog som officiell nordisk representant i det andra VM för veteraner i Bad Wörishofen, Tyskland den 8–22 november. Här berättar han om sina upplevelser:

SPÄNSTIGT VETERAN-VM

Vad sägs om en 88-åring med 1400 i ranking i tävlan med spelare ur världseliten? Eller en 85-åring från Nya Zeeland som for runt halva jorden för samma ändamål?

I Bad Wörishofen cirka 8 mil från München nära gränsen till Österrike ställde spänstiga gamlingar upp till kamp mot ungdomar kring de 60 i det andra officiella VM för veteraner. De 125 herrarna (fyllda 60) spelade elva ronder schweizer och de 12 damerna (fyllda 55) en Berger dito. Bland herrarna fanns nio GM, tre IM och en FM, bland damerna två WGM. Två tämligen normala tävlingar som ändå var rätt speciella, och det var en minnesvärd upplevelse att delta.

Man kunde räkna in deltagare från 25 länder, bland dem avlägsna såsom Brasilien, Singapore och Australien. Även bland damerna var åldersspridningen stor. Ingeborg Kattinger, 82, Österrike hade visserligen tydliga svårigheter med synen men hjärnan var klar och hon kämpade till sig hela 3½ poäng av sina yngre kollegor. Kroppsligen vitalare var den ryska stormästarinnan Tatjana Zatulovskaja, som gjorde stor succé vid de danstillställningar som arrangerades.

Jag har aldrig förr deltagit i en schackturnering som i enlighet med det tryckta programmet inleddes med en gudstjänst. Den ägde rum i stadens domkyrka, där fyra präster från fyra olika samfund officierade. Domprostens mycket utförliga predikan behandlade de olika schackpjäsernas gång från bonden, representant för den enkla vardagsmänniskan, över springaren, symboliserande dem som är lite förmer, till kungen, här symbol för det högsta.

Naturligtvis ledde resonemanget fram till en religiös klimax; i schack kan vilken pjäs som helst behöva offras för att spelets mål skall nås, i religionen är det tvärtom så att det är kungen (Kristus) som offrar sig för de andra pjäserna (människorna).

Bad Wörishofen är en idyllisk kurort, helt dominerad av de hälsobringande behandlingsmetoder som under senare delen av 1800-talet utvecklades av den märklige domprosten Sebastian Kneipp. Han betraktas inte enbart som hälsoprofet utan som något av ett helgon. Praktiskt taget alla lever på att kurera, ge logi åt, ordna måltider åt eller på andra sätt betjäna de särskilt under sommaren talrika kurgästerna. Årligen kommer mer än 80 000, vilket innebär cirka 1,4 miljoner övernattningar.

Samhället företer en märklig men charmig kombination av stad och land. Den restaurang där vi intog en stor del av våra måltider firade sitt 500-årsjubileum och i vårt synnerligen centralt belägna hotell kunde vi höra råmandena från ett dussintal kor som var inhysta i ett hus tvärs över gatan. De övre våningarna av detta hus bestod av lägenheter.

Spelprogrammet var relativt lindrigt med två fridagar inlagda. Ingen rond utom den sista började före kl 14. Rikligt med kringarrangemang anordnades – bussutflykt, konserter, filmafton, museibesök, danstillställningar, mysaftnar mm.

Inte okände engelske IM Robert Wade fick sedan jag lyckats lura honom på en halv poäng den tilltalande idén att bjuda mig och min fru på en kopp kaffe. Vid den trivsamma träffen dök plötsligt John Littlewood, som jag mött dagen innan, upp tillsammans med nyazeeländaren Ortvin Sarapu. De båda herrarna hade just spelat remi mot varandra och firade detta genom att slå sig ned hos oss.

Sarapu berättade att han vuxit upp i Estland och där lärt sig en del svenska, något som han, när han hälsade på min fru, bevisade genom uttalandet "Jag älskar dig, vackra svenska flicka!". Vilket inte hindrade att vi hade mycket trevligt tillsammans. Sarapu bad mig för övrigt hälsa till Jan Berglund – man kan alltid hoppas att Jan läser detta!

Bland konserterna bör särskilt en pianokonsert av Mark Tajmanov nämnas. Tajmanov, utbildad konsertpianist vid konservatoriet i St Petersburg, tvekade i sin ungdom mellan en framtid som professionell schackspelare och en framtid som musiker. Valet föll på schack men han har aldrig släppt musiken och ger återkommande konserter. Tajmanov är känd för sitt goda minne, vilket jag antar att han som spelöppningsteoretiker har haft god användning för. Vi fick lyssna till bl a Chopin, Rachmaninov och Sjostakovitj – inga noter där inte!

Förhandsfavoriten Efim Geller segrade på 8½ poäng. Han var obesegrad men när han i rond två inte lyckades få mer än remi som vit mot berlinaren Günter Ahlberg (2085) tvivlade åtskilliga på att han skulle kunna vinna turneringen. Men efter rond 3, då han vann mot en mindre känd mästare från Belgrad, fick han, om man bortser från den starke Moskvaspelaren Boris Archangelskij, möta enbart stormästarkollegor.

I samtliga dessa partier segrade han som vit och remiserade, ofta efter få drag, som svart. Åskådarna stod vanligen tätt kring det bord där han spelade. Mest uppmärksamhet fick han kanske när han i rond 9 kom i stor tidsnöd mot Nikolaj Krogius. Geller hade merbonde i ett damslutspel men hade endast två minuter på sig för att vinna. Inte många trodde på honom i det läget men han lyckades på något sätt få dambyte till stånd och sedan dröjde inte länge innan Krogius stod inför oparerbar matt.

Resultatet, herrar: 1) Efim Geller, Ryssland 8½, 2) Anatoly Lein, USA 8, 3) Paul Benkö, USA 8, 4) Juraj Nikolac, Kroatien 8, 5) Mark Tajmanov, Ryssland 8, 6) Aleksej Suetin, Ryssland 8, 7) Nikolaj Krogius, Ryssland 7½, 8) Efim Stoljar, Ryssland 7½, 9) Károly Honfi, Ungern 7½, 10) Wolfgang Unzicker, Tyskland 7½, 12) John Littlewood, England 7½, 13) Felix Winiwarter, Österrike 7½, 14) Robert Wade, England 7½, 17) Ludek Pachmann, Tjeckoslovakien 7, 18) Ortvin Sarapu, Nya Zeeland 7, 24) Bo Aurell, Sverige 6½.

Damer: 1) Eva Karakas, Ungern 9½, 2) Tatjana Zatulovskaja, Ryssland 9½, 3) D Hensel, Tyskland 7, 4) Ruth Donelly, USA 7.

Bo Aurell

FOTNOT: Aurells enda förlust kom i sista ronden mot förre landslagsspelaren Felix Winiwarter, vilket kostade en plats bland pristagarna. En tröst var måhända ett nytt prydligt elotal på 2275.

Engqvist bäst i Gausdal

Thomas Engqvist blev bäste svensk med sjunde plats i den öppna turneringen Troll Masters, som spelades i Gausdal i början av januari med sex stormästare och 15 IM bland de 44 deltagarna. För andrarankade Thomas Ernst, som brukar spela bra i Norge, gick det uselt och han måste efter tre nederlag nöja sig med 50 procent.

Grekland tog hand om tre av de fyra främsta placeringarna, ytterligare ett tecken på att en stark schacknation håller på att växa fram i sydöstra Europa. Ensam om förstapriset blev Vasilios Kotronias medan Efstratios Grivas belade andra och topprankade Spyridon Skembris fjärde plats.

Engqvist förlorade i första ronden mot Igors Rausis, Lettland men klarade sig sedan utan nederlag. I sista ronden spelade han remi mot norrmannen Thor Kristian Schølseth, 40, som gjorde en utmärkt turnering och erövrade en inteckning i IM-titeln.

Resultat: 1) Vasilios Kotronias, Grekland 7 (av 9), 2) Efstratios Grivas, Grekland 6½, 3) Daniel King, England 6, 4) Spyridon Skembris, Grekland 6, 5) Chris Ward, England 6, 6) Heikki Westerinen, Finland 5½, 7) Thomas Engqvist, Sverige 5½, 8) Jonathan Tisdall, Norge 5½, 9) Thor Kristian Schølseth, Norge 5½, 10) Albert Blees, Holland 5½, 11) Rune Djurhuus, Norge 5½, 12) Bjarke Kristensen, Danmark 5½, 13) John Emms, England 5½.

Svenskarna: Thomas Ernst och Rolf Bergström 4½, Simon Silseth 4, Per Johansson 3, Göran Fant 2.

Fusionen i Småland

Södra Smålands Schackförbund fattade den 31 januari med stor majoritet ett första kongressbeslut om att gå samman med Smålands Schackförbund. För att fusionen ska bli ett faktum krävs ytterligare tre sådana beslut under våren, två i Småland och ett i Södra Småland.

Södra delen av landskapet bildade eget år 1948 under namnet Värends Schackförbund. Svårlösta ledarproblem har på senare tid aktualiserat frågan om att återvända till fadershuset. Ett gemensamt distriktsförbund för hela Småland skulle omfatta cirka 40 föreningar och därmed bli ett av landets klubbrikaste områden.

RYSKT-SVENSKT I RILTON
– *men var finns "landsorten"?*

■ Trots förlust i den avslutande ronden delade Jonny Hector segern i årets Rilton Cup i Stockholm. Den andre segerherren – med bättre särskiljning – blev Hectors baneman, ryssen Andrej Charlov.

Den senaste Rilton Cup, nr 22 i ordningen, bjöd än en gång på en ny spellokal: den förnämliga Mälarsalen i Münchenbryggeriets område på Söder. Från de senaste årens atomiserade tillvaro i Brygghuset var det ett stort steg framåt. Alla spelare fick bekvämt rum i en och samma sal, en takvåning som erbjöd en vidunderlig utsikt över Staden på vattnet.

Till vardags, om uttrycket tillåts, används salen som festlokal. Detta kände inte spelarna av, men väl funktionärerna. Eftersom det var dans på kvällarna måste upprepade gånger alla spel plockas ned för att påföljande morgon åter ställas i ordning. Måhända var det denna omständighet som gjorde att man i år infört allsvensk betänketid och alltså uteslutit avbrott. Hur som helst, det var det i så fall värt om alternativet var Brygghuset.

Redan i somras var det för övrigt schack i Mälarsalen. Premiären skedde i och med Stockholm Open, som spelades i samband med Vattenfestivalen.

Topprankade var de båda stormästarna Margeir Pétursson, Island och Jevgenij Pigusov, Ryssland, båda med 2565. Islänningen ställde upp som "titelförsvarare" och han inledde också starkt med fem raka vinster liksom Tom Wedberg, Wasa SK och Jonny Hector, Kirsebergs SK. Så här gick det till när Wedberg besegrade tredjerankade Charlov:

NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 32)

Andrej Charlov	**Tom Wedberg**
Ryssland	Wasa SK

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Dc2 0–0 5. Sf3 c5 6. a3 Lxc3† 7. Dxc3 b6 8. dxc5 bxc5 9. Lg5 Sc6 10. e3 Lb7 11. Ld3 Da5 12. Lxf6 gxf6 13. b4 Dd8 14. Ke2 d6 15. bxc5 dxc5 16. Thg1 De7 17. g4 Tfd8 18. Tg3 e5 19. Sh4 e4 20. Lc2 De5 21. Dxe5 Sxe5 22. g5 f5 23. Sxf5 Sxc4 24. Kf1 Td2 25. Tc1 Se5 26. Sh6† Kf8 27. Sg4 Sd3 28. Lxd3 exd3 29. Se5 Td8 30. e4 Lxe4 31. Te3 Lf5 32. Tf3 Le6 33. g6 hxg6 34. Sxg6† Ke8 35. Sf4 Tc2 36. Td1 c4 37. Sxe6 fxe6 38. h4 d2 39. Ke2 c3 40. Tg3 Tc1 41. Tgg1 Tc2 42. h5 Kf7 43. Tg3 Tc8 44. h6 Tb2 45. Tgg1 c2 46. Txd2 Tb1 47. uppgivet.

Men både Pétursson och Wedberg tappade mark under turneringens andra halva. Islänningen avslutade med fyra remier i svit och Wedberg försvann ur den absoluta toppstriden efter förlust mot Dan Cramling i näst sista ronden. Syster Pia fanns också på plats i Mälarsalen, men bara som flitig åskådare. Här kommenterar hon broderns möte med Tom Wedberg:

GRÜNFELDINDISKT FÖRSVAR (D 71)

Tom Wedberg	**Dan Cramling**
Wasa SK	SK Passanten

1. d4 Sf6 2. c4 c5 3. e3 g6 4. Sc3 Lg7 5. g3?! cxd4 6. exd4 d5 7. cxd5 Sxd5 8. Lg2 Sxc3 9. bxc3 0–0 10. Se2 Sc6 11. 0–0 Lf5

På omvägar har det blivit Grünfeldindiskt. Vits passiva uppställning och svagheter på damflygeln ger svart initiativet. Efteråt ansåg Dan att 11. – e5, med idén att snabbt spela mot centrumbönderna, hade varit starkt.

12. La3 Tc8 13. Te1 Dd7 14. Sf4 Tfe8 15. Da4 e5 16. dxe5 Sxe5 17. Dxd7 Lxd7 18. Lxb7 Txc3

Vit har blivit av med sina svagheter på damflygeln och nu väger det jämnt.

19. Lb4 Tc2

Den framgångsrika ryska truppen, stående fr v GM Kuprejtjik, FM Polej med hustru Tanja, GM Pigusov samt sittande fr v GM Balasjov och GM Charlov. Foto: Hans Svedbark.

Hade löparen gått till b2 kunde svart ha spelat 19. – Sf3†. Nu är detta dåligt då tornet nästan stängs in på f3, t ex 19. – Sf3†? 20. Lxf3 Txf3 21. Txe8† (på 21. Tad1 klarar sig svart med 21. – Lc3!) Lxe8 22. Tc1!?, vilket tvingar svart att spela 22. – a5 för att parera dubbelhotet 23. Tc8/Kg2.

20. a3 Sc6

Täpper till diagonalen för löparen.

21. Txe8† Lxe8 22. Te1 Ld7 23. Ld6

Intressant var 23. Lc8, men svart håller balansen med 23. – Sxb4 24. Lxd7 Td2!. Däremot inte 23. – Lxc8? 24. Te8† med vinst för vit.

23. – Tb2

Direkt 23. – Lf8 var kanske bättre, men nu finns det en liten fälla i ställningen. Med textdraget följde ett remianbud.

24. La8

Inte 24. Lc8? som faller på 24. – Sd4!. Utöver gaffeln på f3 planerar svart att ställa löparen på den viktiga diagonalen h1–a8 och 25. Lxd7 Sf3† 26. Kf1 Sxe1 27. Kxe1 Lc3† följt av 28. – Td2 ger svart kvalitet.

24. – Lf8! 25. Td1?

Ställningen ser oklar ut efter 25. Lxf8 Kxf8 26. Tc1! (annars kan svart byta av vits löpare med 26. – Tb8) Se5 27. Tc7 Lb5. Det hade säkert blivit mycket spännande då inte bara Dan utan även Tom började få dålig tid.

25. – Lg4! 26. Td3?

Svart släppte garderingen av sin springare och då kan vit göra detsamma med löparen. Däremot fick vit inte lämna sista raden, även om 26. Tc1 Lxd6 27. Lxc6 Lxa3 ger svart en merbonde. Enda chansen att streta vidare var nog att gardera a-bonden med 26. Ta1!. Efter 26. – Lxd6 27. Lxc6 Td2!? (men knappast 27. – Lc5 28. Sd3) behåller svart sitt tryck (det hotar 28. – Lc5).

26. – Lxd6 27. Txd6?!

Här vinner nog 27. Lxc6 Lc5 28. Td8† Kg7 29. Sd3 Td2 ganska behändigt. Svart planerar 30. – Lf5 och därefter följer löparslag på f2. På 30. Td5 finns 30. – Lf3! följt av matt.

27. – Lf3! 28. uppgivet.

Matten kan bara stoppas med 28. Td1 men 28. – Lxd1 29. Lxc6 Ta2 är utsiktslöst för vit.

(Kommentarer: Pia Cramling)

Däremot gick det som smort för Hector, som gick upp i ensam ledning i och med sjunde rondens seger mot just Dan Cramling. I åttonde omgången var han dock illa ute mot den estniske 17-åringen Riho Liiva, rankad som nr 49, som gjorde en strålande turnering. Nå, den 1 januari dök han upp i elolistan med 2355…

I deras parti fick Hector verkligen svettas. Men, som det heter, mot en stark spelare måste man vinna först i spelöppningen, sedan i mittspelet och till sist även i slutspelet. Den sista fasen mäktade Liiva inte riktigt med:

Liiva

Hector

61. De5† Kh7 62. Tc7!? Tf5? (62. – Dd4!) **63. Dh2† Th5 64. Kf6† Kh6 65. Dd2†** (65. Th7†!) **g5 66. Th7†! Kxh7 67. Dd3† uppgivet.**

Liiva avslutade med remi mot Wedberg och var nog trots allt ganska nöjd.

Efter detta hade Hector en hel poängs ledning inför slutrondens möte med Charlov, som segat sig tillbaka till toppen. Ryssen vann det partiet, och eftersom alla de andra 6½-poängarna remiserade snabbt blev det två man i topp. Möjligen gynnades Hector något av lottningen i tävlingen – han behövde bara möta tre titelhållare – och följdriktigt visade sig Charlov ha den bättre särskiljningen.

Här är ett av vinnarens partier:

CARO-KANN (B 14)

Rikard Winsnes SS Manhem — **Andrej Charlov** Ryssland

1. e4 c6 2. d4 d5 3. exd5 cxd5 4. c4 Sf6 5. Sc3 e6

Det solida valet. Till skarpare spel leder 5. – Sc6 6. Sf3 Lg4 7. cxd5 Sxd5 8. Db3 Lxf3 9. gxf3 Sb6 eller 9. – e6!? 10. Dxb7 Sxd4 11. Lb5† Sxb5 12. Dc6† Ke7 13. Dxb5, varefter en omfattande spelöppningsteori ger vit de något bättre chanserna.

6. Sf3 Lb4 7. cxd5 Sxd5 8. Ld2 Sc6 9. Ld3 Le7

Tidsförlusten med svartfältslöparen (Lf8–b4–e7) har ingen större betydelse, då vits löpardrag till d2 inte är särskilt viktigt som utvecklingsdrag. Vit försöker i alla fall att utnyttja detta.

10. Tc1!? 0–0 11. 0–0 Lf6 12. De2 Sxc3 13. bxc3

Den isolerade bonden på d4 har fått stöd, men på längre sikt kan svart sätta press på de båda hängande bönderna. Till vits fördel bör nämnas att den kontroll i centrum, som bönderna innebär, tillsammans med löpardiagonalerna b1–h7 och c1–h6 samt den öppna e-linjen lägger en god grund för angrepp på kungsflygeln.

13. – g6

Neutraliserar vits spel på diagonalen mot h7.

14. Lh6

Bondeoffret 14. h4 (med idén 15. h5) ger efter 14. – Lxh4 15. Lh6 Te8 16. Sxh4 Dxh4 17. De3 kompensation för vit i form av löparparet samt spel på de svarta fälten runt svarts kung. Förmodligen ska svart offra kvalitet med 15. – Lf6!?.

14. – Te8 15. Tfe1

Även här var 15. h4 möjligt, men med tornet på e8 har svart den starka centrumstöten e6–e5 i beredskap.

15. – Ld7

Jag hittar ingen direkt vederläggning av 15. – e5 (med idén 16. – Lg4). Kanske bör vit fortsätta lugnt med det preventiva 16. h3.

16. Le4

Försvårar e6–e5, på grund av möjligheten Lxc6.

16. – Tc8 17. De3 b5

Ett kritiskt läge. Vit måste så snabbt som möjligt sätta i gång på kungsflygeln. Efter 18.

Jonny Hector (t v) och Riho Liiva hade trevligt under efteranalysen. Foto: Björn Ansner.

h4! Lxh4 19. Sxh4 Dxh4 20. Lg5 Dg4 21. Lf3 Df5 22. g4 är svarts dam fångad och efter 18. – Sa5 19. h5 (19. Df4!? med idén 20. Lg5) Sc4 20. Df4 e5 21. Dg3 ligger ett avgörande offer på g6 i luften.

I slutspelet efter 18. h4! e5 19. Lxc6! Lxc6 (naturligtvis inte 19. – exd4 20. Dxe8†!) 20. Sxe5 Lxh4 21. Sxc6! Txe3 22. Sxd8 Txe1† 23. Txe1 Txd8 står vit bättre:

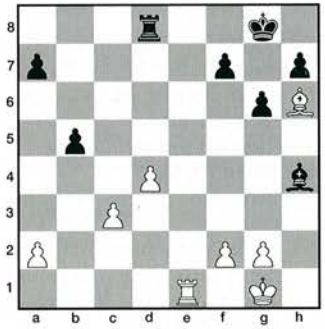

Analysdiagram

Efter 24. Te5 a6 25. Tc5 har svart problem på sista raden. Dessutom hotar 26. Tc6 med press mot damflygelbönderna.

En annan idé är att skapa två förbundna fribönder med 24. Tb1 a6 25. a4 bxa4 25. Tb4 Tc8 26. Ld2 a3 27. Ta4 Le7 28. Txa6 Tb8 29. c4 Tb2 30. Le3 a2 31. Kh2 och vits bönder på c- och d-linjen är starkare än svarts bonde på a2. Efter (24. Tb1 a6 25. a4) 25. – Td5 26. axb5 axb5 27. c4 Th5 28. cxb5 Txh6 29. b6 Ld8 30. b7 Lc7 31. Tc1 Lf4 vinner 32. g3!.

18. Se5?

Vit förlorar nu det mesta av sina angreppschanser samtidigt som bönderna på a2, c3 och e5 blir svaga.

18. – Sxe5 19. dxe5 Le7

I praktiken det enda draget, då 19. – Lxe5 strandar på 20. Lxg6.

20. Dxa7?

Nu uppstår forcerat en ställning i vilken samtliga vits bönder är svaga. Slutet av partiet skulle passa bra i ett kapitel om "bondeöar" i en bok om mittspelsteori.

20. – Lc5! 21. Da6 Lxf2†! 22. Kxf2 Dh4† 23.

Kg1 Dxh6 24. Tcd1 Dh4!

Exakt spel. Svart aktiverar genast damen med hjälp av den taktiska idén att tornet på e1 är ogarderat efter 25. Txd7.

25. g3 De7 26. Td6 Txc3 27. Db7 Lc8 28. Dxb5 Tf8!

Ett stilla drag som både frigör svarts dam och garderar f7.

29. Db6 Ta3 30. Ted1 Kg7 31. Df2 Dg5 32. Dc5 Te3 33. Dd4 h5!

Sista fasen. Frammarschen med h-bonden försvagar ytterligare det redan bräckliga skyddet kring vits kung.

34. Tf1 h4 35. Lg2 hxg3 36. hxg3 Txg3 37. Df2 Dxe5 38. uppgivet.

Detta var Winsnes' enda förlust och med sina 7 pinnar blev han på sjunde plats bäste titellöse spelare. Tack vare detta passerar Rikard den magiska 2400-vallen och kommer mänskligt att döma att få IM-titeln efter halvårsskiftet – han har sedan tidigare fem inteckningar ... Därmed blir han Göteborgs förste "inhemske" IM.

I övrigt var det magert med svenska titelresultat. Det fanns en som hade spelet, nämligen Johan Furhoff, Södra SASS. Han inledde med 4½/5 och även om han tappade under andra halvan så är resultatet 5½ poäng mot två stormästare, sex IM och en orankad spelare mycket imponerande.

Här är ett par av Furhoffs vinster:

Vällingbyviktorian

Årets upplaga av blixtturneringen Vällingbyviktorian, den 23:e sedan starten 1969, spelades omedelbart efter Rilton Cup i Stockholms Schacksalonger, där 122 deltagare packades in (rekord?). Tävlingen mönstrade åter ett imponerande startfält med fem stormästare och 14 IM.

Efter halva tävlingen ledde Jonas Barkhagen med full pott, tätt följd av Ralf Åkesson och Lars Karlsson. Andra svenskar som öppnade bra var Rikard Winsnes, Christer Hartman, Lars Degerman, Anders Larsson och Christian Jepson, men i det långa loppet visade sig de forna sovjetiska stormästarna vara starkast.

Den ende som sprängde "östblocket" var Lars Karlsson som än en gång visade att han är bäst i landet då det gäller snabbschack. Han låg hela tiden i toppen och mötte hårdast motstånd av alla.

Resultat: 1) Jurij Balasjov, Ryssland 10½ (av 12), 2) Jevgenij Pigusov, Ryssland 10, 3) Lars Karlsson, SK Rockaden 9½, 4) Viktor Kuprejtjik, Vitryssland 9, 5) Hannes Stefánsson, Island 8½, 6) Christian Jepson, Lunds ASK 8½, 7) Magnus Fäldt, Schack 08 8½, 8) Miralem Dzevlan, Stockholms SS 8½, 10) Magnus Bergström, Solna SS 8½, 11) Mats Sjöberg, SK Rockaden 8½.

OREGELBUNDET (B 00)

Johan Furhoff Södra SASS — **Lars Karlsson** SK Rockaden

1. e4 d6 2. Sc3 a6 3. d4 b5 4. Ld3 Lb7 5. f4 Sd7 6. Sf3 c5 7. d5 Sgf6 8. 0–0 Sb6 9. a3 g6 10. De1 Lg7 11. h3 0–0 12. Dh4 c4 13. Le2 a5 14. f5 b4 15. axb4 axb4 16. Txa8 Dxa8 17. Sb5 Tc8 18. Sbd4 Sbd7 19. Lh6 Se5 20. Sg5 Lh8 21. fxg6 Sxg6 (21. – hxg6 22. Lf8!?) **22. Df2 Da2 23. Lg4 Dxb2?! 24. Lxc8 Lxc8 25. Sc6 Lg7 26. Lxg7 Kxg7 27. e5! dxe5 28. Sxe7! Sf4 29. Sxc8 h6 30. Sf3 Se4 31. Dh4 b3 32. Se7 Sd6 33. Dg4† Kf8 34. Sc8 Se4 35. d6 h5 36. Dh4 Dxc2 37. De7† Kg8 38. De8† Kg7 39. Dxe5† f6 40. Dxf4 b2 41. Sd4 Dd3 42. Se6† Kh7 43. Se7 c3 44. Df5† uppgivet.**

SPANSKT PARTI (C 78)

Lars Degerman Vällingby SS — **Johan Furhoff** Södra SASS

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 b5 6. Lb3 Lb7

Furhoff väljer den skarpa Archangelskvarianten, som använts av bl a den lettiska världssjuan Aleksej Sjirov.

7. c3

De flesta experter anser att 7. Te1, följt av 8. c3 och 9. d4, är det bästa. Partifortsättningen försöker skynda på avancemanget i centrum men leder efter slag på e4 till varianter som ger svart bra motchanser.

7. – Sxe4 8. d4 Sa5 9. Sxe5

Ett tamt alternativ till de hårda huvudvarianter som uppstår efter 9. Lc2. I och med textdraget ger vit löparparet och hoppas att den starkt placerade springaren samt möjligheterna till spel mot svarts försvagade damflygel ska ge viss fördel.

9. – Sxb3 10. Dxb3 Sd6!

Starkare och solidare än 10. – Df6 11. f3 som spelades i partiet Hall – Collinson, Oakham 1992 (se TfS nr 6/92). Furhoff behåller i stället damen i säkerhet på d8 och utvecklar sig lugnt.

11. Te1 Le7 12. Sd2 0–0 13. Sdf3 Sf5

14. d5?

Förhindrar visserligen 14. – d6 (följt av slag på f3) men är positionellt fel eftersom d5 blir en svag punkt. Sundare var 14. Dc2 Sh4 (alternativt 14. - g6 15. Dd3 d6 16. Sg4 med fullt godtagbart spel för vit som kan utnyttja de försvagade svarta fälten runt svarts kung) 15. Sxh4 Lxh4 16. Df5 med jämn ställning.

14. – Ld6 15. c4?! Lxe5! 16. Txe5 Sd6!

Med sina två senaste drag framtvingar svart en mycket fördelaktig ställning, i vilken han kan pressa mot den isolerade d-bonden samtidigt som han kan aktivera tunga pjäser på a-linjen. Förutom sina dåliga bönder har vit stora svårigheter att skapa motspel.

17. cxb5

Efter 17. c5 Sc4 kan vit inte behålla d-bonden.

17. – axb5 18. Te1 Ta4 19. Le3 Da8 20. Ted1 Te8 21. Lc5 Se4

Svarts pjäser är maximalt aktiva och det är bara en tidsfråga innan vit förlorar material.

22. Tac1 Sf6 23. Dxb5 Lxd5 24. Dd3 Tf4 25. Se1 Dxa2

Svart har vunnit bonde, men kampen är inte slut ännu. Degerman gör sitt yttersta för att hålla ihop ställningen och slutfasen av partiet blir en imponerande teknikuppvisning av Furhoff. Med tanke på att motståndaren är en av Sveriges högst rankade spelare får man anta att Furhoff samtidigt fick kämpa för att hålla nerverna under kontroll.

26. Ld4 Lc6 27. Tc5 Tfe4 28. Sf3 Sd5 29. Le5

Skenoffret leder till ett tornslutspel med vissa praktiska räddningschanser även om det är teoretiskt förlorat.

29. – T4xe5 30. Sxe5 Txe5 31. f4 Da7 32. Da3 Dxa3 33. bxa3 Te2 34. Tcxd5 Lxd5 35. Txd5 d6 36. Ta5 Kf8 37. Ta7 Tc2 38. a4 Ke7 39. a5 Kd7 40. a6 Ta2 41. Ta8 g6 42. a7 f5 43. h3 Kc6 44. Th8 Txa7 45. Txh7 d5 46. Tg7 d4 47. Txg6†

Vit har utjämnat materiellt men är hjälplös mot svarts fribönder.

47. – Kd5 48. Kf2 c5 49. g4 fxg4 50. hxg4 c4 51. Tg8 c3 52. Tc8 Ta2† 53. Ke1 Tg2 54. g5 Ke4 55. uppgivet.

Furhoffs resultat motsvarar en IM-inteckning, men tyvärr mötte han alltför många svenskar, sju stycken. Under de senaste åren har det blivit mycket svårt för svenskar att erövra IM-inteckningar i Rilton Cup och man kan verkligen fråga sig om inte en av turneringens absolut viktigaste uppgifter är att ge sådana möjligheter.

Ett litet steg i den riktningen togs i och med årets upplaga, då de rankade spelarna fick möta varandra i de båda inledande ronderna. Därmed blev det möjligt att klara kravet på antalet rankade spelare – bra!

Däremot är det inte lätt att få tillräckligt många icke-svenskar bland motståndarna. Av de 174 deltagarna var färre än 20 svenskar (av dessa fem GM och tre IM). Detta är förvisso bättre än i fjol men ändå otillräckligt. Brister marknadsföringen eller är det helt enkelt inte intressant att ta sig till vår höga nord och vinterrusket?

Beträffande startfältet kan man lägga märke till att tävlingen också har svårt att locka svenskar utanför Stockholmsområdet. Blott 30-talet deltagare kom från vad man i huvudstaden ibland kallar "landsorten". Detta är anmärkningsvärt eftersom ju Rilton Cup är landets enda seriösa internationella turnering. Är det för dyrt att bo i Stockholm i tio dagar? Är det de dåliga titelmöjligheterna som avskräcker? Är det alltför få som satsar på schack i Sverige? Säg det!

Resultat: 1) Andrej Charlov, Ryssland 7½, 2) Jonny Hector, Kirseberg SK 7½, 3) Jevgenij Pigusov, Ryssland 7, 4) Margeir Pétursson, Island 7, 5) Dan Cramling, SK Passanten 7, 6) Ferdinand Hellers, Limhamns SK 7, 7) Rikard Winsnes, SS Manhem 7, 8) Viktor Kuprejtjik, Vitryssland 7, 9) Lars Degerman, Vällingby SS 7, 10) Tom Wedberg, Wasa SK 6½, 11) Jurij Balasjov, Ryssland 6½, 12) Riho Liiva, Estland 6½, 13) Ludvig Sandström, Lunds

ASK 6½, 14) Andrew Kinsman, England 6½, 15) Thomas Engqvist, Örebro SS 6½, 16) Rikard Backelin, Vällingby SS 6½, 17) Patrik Lyrberg, SK Rockaden 6½, 18) Lars Karlsson, SK Rockaden 6½, 19) Jan Johansson, Uppsala ASS 6½, 20) Göran Åström, Wasa SK 6½, Miralem Dzevlan, Stockholms SS 6½.

Till sist kommenterar Richard Wessman ett rafflande remiparti från femte ronden:

SICILIANSKT PARTI (B 90)

Ferdinand Hellers Limhamns SK — **Jevgenij Pigusov** Ryssland

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Le3

Hellers väljer inte den i detalj utforskade huvudvarianten 6. Lg5, som ofta leder till forcerad remi, utan ett nyare system.

6. – e5 7. Sb3 Le6 8. f4 exf4 9. Lxf4 Sc6 10. De2

Till skillnad från det normala 10. Dd2 lämnar textdraget d-linjen öppen för ett torn.

10. – Le7 11. h3 Sd7

Fältet e5 är svarts positionella trumfkort.

12. 0–0–0 Sde5 13. Sd5 Sg6!?

Med den något omständliga manövern Sf6–d7–e5–g6 har svart lyckats ta kontroll över de svarta fälten.

14. Lg3 Lxd5 15. exd5 Sce5 16. Kb1 Tc8 17. Sd2 0–0 18. h4!

I ställningar med rockad åt olika håll är det viktigt att så fort som möjligt få spel på den flygel där motståndarens kung befinner sig.

18. – Lf6 19. h5 Se7 20. Se4 Sf5 21. Lf2 Sc4 22. c3

Efter 22. Sxf6† Dxf6 23. c3 Tfe8 är svarts springare överlägsna vits löparpar.

22. – Lg5 23. Th3

Tar kontroll över fältet e3. Vits pjäskoordination ser inte ut att vara den bästa, men skenet bedrar något.

23. – Te8 24. g4 Sh6 25. Lg2 Dd7 26. Dc2 Lf4

Svart kan inte längre hålla blockaden på kungsflygeln och spelet skärps.

27. g5 Sg4 28. h6! Db5

Efter 28. – Sge3 29. Lxe3 Sxe3 30. Txe3 Lxe3 31. hxg7 är hotet 32. Sf6† förödande.

29. Ka1

29. – Dxb2†!!

Briljant – och enda sättet att undvika katastrof på kungsflygeln. Jag tror att svart står bättre efter detta drag, men Pigusovs tidsnöd försvårade exakt spel.

30. Dxb2 Sxb2 31. Tf1!

Inte 31. Kxb2 Sxf2 32. Sxf2 Te2†.

31. – Sc4 32. Lg1 Le5

Här föreslog Hellers 32. - Le3!?.

33. hxg7 Lxg7

Intressant var 33. – Kxg7 med idén 34. Sf6 Sxf6 35. gxf6† Lxf6 36. Tg3† Kf8 37. Txf6 Te1† matt. På 33. Lf3 fanns 33. – f5.

34. Tf4

Enligt Hellers borde svart nu ha svarat med 34. – Sge5! 35. Tfh4 Sg6 36. Txh7 Lxc3†.

34. – f5 35. gxf6 Sxf6 36. Txf6 Txe4 37. Lxe4 Lxf6 38. Lxh7† Kg7?

Efter 38. – Kf7 (38. – Kf8!?) 39. Lf5 Th8 40. Txh8 Lxh8 är svarts kung betydligt bättre placerad än i partiet.

39. Lf5 Th8?

Bättre var 39. – Te8 med trolig remi (F H).

40. Txh8 Kxh8 41. Lc8!

Vit står plötsligt på gränsen till vinst. Samtliga svarts bönder kan falla och svarts kung är långt borta.

41. – Lxc3† 42. Kb1 Sa5 43. Kc2 Lf6 44. Lb6 Sc4 45. Lf2 Sa5 46. Lg3

På 46. Le1 fanns paraden 46. – Ld8. Med löparen på e5 (efter 43. – Le5 osv) hade däremot 46. Le1 varit starkt.

46. – Kg7

Sämre var 46. – Le7 47. Kc3 jämte 48. Kb4 eller 46. – Le5 57. Lxe5 dxe5 48. d6.

47. Lxd6 Sc4 48. Lf4 Le5 49. Lxe5† Sxe5 50. Lxb7 Kf6 51. Kc3 Ke7 52. Kb4 Kd6 53. Ka5 Kc5 54. Kxa6 Kb4 55. Kb6 Ka3 56. Kc5 Kxa2 57. d6 Ka3 58. Lc8

Resten av partiet protokollfördes inte. Enligt Hellers gjordes **58. – Ka4 59. Le6?**(bättre var enligt F H 59. Kd5) **Sg6!**, varefter svart kunde streta emot med springaren på f8. Ytterligare några drag gjordes innan Hellers i extrem tidsnöd tog remi i en ställning där, som det senare visade sig, han hade vinst.

Mats Eriksson

Hector i Spanien

Jonny Hector delade i december 36:e plats i en gigantisk snabbschackturnering (45 min) i Oviedo, Spanien, där 466 deltagare, däribland ett 60-tal stormästare, avverkade elva ronder på fyra dagar i kamp om en prispott på fyra miljoner pesetas (cirka 240 000 kronor).

Resultat: Viktor Gavrikov, Litauen 9½, Sergej Rublevskij, Ryssland, Veselin Topalov, Bulgarien, Aleksej Aleksandrov, Ryssland, Judit Polgár, Ungern och Daniel Campora, Argentina 9, Jevgenij Barejev, Ryssland, Branko Damljanović, Jugoslavien, Vladimir Tukmakov, Ukraina, Matthew Sadler, England, Viktor Kortchnoi, Schweiz, Lembit Oll, Estland, John Nunn, England och Elizbar Ubilava, Georgien 8½. Jóhann Hjartarson, Island tog 8 och Hector 7½ poäng.

Läsarbrev

Sammanslagning av distrikt

❑ Kan man jämföra en förlovning och beslut om "gemensamt bo" med en sammanslagning av två schackförbund?

Bernt Andersson, Eksjö gör det i TfS nr 9/92 som en replik på en artikel i TfS nr 7/92. Med anledning av planerna på en sammanslagning av de två distriktsförbunden i Småland påpekar han att det finns två parter som har att ta ställning till fördelar och nackdelar.

Södra Smålands SF har ledarproblem och tycker även att det finns andra fördelar med att gå samman med Smålands SF, det förbund som Södra Småland en gång i tiden lämnade för att bli självständigt under namnet Värend.

Har då "moderförbundet" rätt att säga nej till en sammanslagning? Svaret måste bli nekande. Smålands SF kan uttala sin skepsis mot ett "storförbund" och därigenom förhala samgåendet, men om Södra Småland verkligen vill tillbaka till "hemmet" går detta inte att hindra.

Det enklaste för Södra Småland är att besluta om upplösning av det egna förbundet. Klubbarna får sedan var för sig söka inträde i Smålands SF. För upplösning av ett distriktsförbund behövs i regel två tredjedels majoritet vid två årsmöten, varav ett ordinarie.

Om därefter Smålands SF skulle neka t ex Växjö SK inträde tror att jag att Sveriges Schackförbund skulle reagera och förklara att Växjöklubben har rätt att vara medlem i ett distriktsförbund som enligt namnet omfattar hela landskapet.

I Skåne har det tillåtits en "förökning" till fyra förbund. Det fanns möjligen motiv för dessa konstellationer förr i tiden men knappast nu. Runt Mälardalen, för att ta ett annat exempel, är situationen den omvända.

Det normala är ett förbund per landskap så som Riksidrottsförbundet (RF) har organiserat sina distrikt. Den intresserade kan studera RF:s stadgar, kapitel 9, § 2.

Mats Hylén
Sekr i Nordvästra Skånes SF

Krylboturneringen

80 spelare från Dalarna, Hälsingland, Värmland och Mälardalen deltog i den 18:e upplagan av Krylboturneringen, som spelades den 2–3 januari. De tävlande var den här gången uppdelade i tre klasser.

De yngsta spelade åtta kvalronder under den första tävlingsdagen, varefter det blev final i tre Bergergrupper. Samtliga (!) deltagare fick pris. Resultat:

Juniorer: 1) Peter Sunehag, Västerås ÖSK 5½ (av 7), 2) Christin Andersson, Virsbo SK 5, 3) Magnus Källström, Avesta SS 5, 4) Gunnar Gustafsson, Västerås SA 4½ (15 delt).

Kadetter: 1) Marcus Packalén, Västerås SA 6 (av 7), 2) Andreas Kissavos, Borlänge SK 6, 3) Susanne Gladén, Sala SK 5, 4) Ulf Hammarström, Borlänge SK 5, 5) Sven Sandberg, Västerås ÖSK 5, 6) Peter Landgren, Västerås ÖSK 5 (35 delt).

Miniorer, grupp A: 1) Jens Bäckbom, SK Vargen, Värmland 7½ (av 9), 2) Erik Sandberg, Västerås ÖSK 7, 3) Hans Tikkanen, SK Vargen 6.

Grupp B: 1) Robert Lönnqvist, Virsbo SK 8, 2) Rasmus Ohlsson, Västerås SA 7, 3) Patrik Salminen, Virsbo SK 5½.

Grupp C: 1) Max Packalén, Västerås SA 7½, 2) Johan Årlebäck, Surahammars SK 6, 3) Tomas Wahlberg, Sala SK 5½ (totalt 30 delt).

Inbjudan till Schack-SM i Lindesberg 3-18 juli 1993

SPELPROGRAM

VECKA 1	SM, JSM Mästar Elit	Mästar- Klassen (2-veckors)	I, II, III 8 manna Flickklass Vet allmän	Junior Kadett	I, II, III 10 manna Mästarklass (1-veckas)	Veteran Elit
Lördag 3/7			1 16-22	1 16-22	1 16-22	
Söndag 4/7	1 16-22	1 16-22	H 10-12 2 16-22	2 09-15 3 16-22	2 09-15 3 16-22	
Måndag 5/7	H 10-12 2 14-20	H 10-12 2 14-20	H 10-12 3 14-20	H 10-12 4 14-20	H 10-12 4 14-20	
Tisdag 6/7	H 10-12 3 14-20	H 10-12 3 14-20	H 10-12 4 14-20	H 10-12 5 14-20	H 10-12 5 14-20	
Onsdag 7/7	H 10-12 4 14-20	H 10-12 4 14-20	H 10-12 5 14-20	H 10-12 6 14-20	6 09-15 7 16-22	
Torsdag 8/7	H 10-12 5 14-20	H 10-12 5 14-20	H 10-12 6 14-	H 10-12 7 14-	H 10-12 8 14-	1 14-20
Fredag 9/7	H 10-12 6 14-20	H 10-12 6 14-20	7 10-	8 10-	9 10-	H 10-12 2 14-20
Lördag 10/7						

KONGRESS

VECKA 2			I, II, III 8 manna Damklass Vet allmän	Kadett final	I, II, III 10 manna Mästarklass (1-veckas)	
Söndag 11/7	H 10-12 7 14-20	H 10-12 7 14-20	1 14-20	1 14-20	1 09-15 2 16-22	H 10-12 3 14-20
Måndag 12/7	H 10-12 8 14-20	H 10-12 8 14-20	H 10-12 2 14-20	H 10-12 2 14-20	H 10-12 3 14-20	H 10-12 4 14-20
Tisdag 13/7	H 10-12 9 14-20	H 10-12 9 14-20	H 10-12 3 14-20	H 10-12 3 14-20	H 10-12 4 14-20	H 10-12 5 14-20
Onsdag 14/7	H 10-12 10 14-20	H 10-12 10 14-20	H 10-12 4 14-20	H 10-12 4 14-20	5 09-15 6 16-22	H 10-12 6 14-20
Torsdag 15/7	H 10-12 11 14-20	H 10-12 11 14-20	H 10-12 5 14-20	H 10-12 5 14-20	H 10-12 7 14-20	H 10-12 7 14-20
Fredag 16/7	H 10-12 12 14-	H 10-12 12 14-	H 10-12 6 14-	H 10-12 6 14-	H 10-12 8 14-	H 10-12 8 14-
Lördag 17/7	13 10-	13 10-	7 10-	7 10-	9 10-	9 10-
Söndag 18/7	SM-blixten spelas kl. 10.00					

SPELLOKAL
Stadsskogsskolan, LINDESBERG. Det finns över 100 fria parkeringsplatser.

KLASSINDELNING OCH SPELFORMER
Spelformen blir Berger (alla mot alla) eller Schweizer (lottning efter varje rond och partier mot bara en del i gruppen).
SM, JSM och Mästar Elit spelar 13 ronder Berger.
NYHET! Mästarklassen spelar i år i två varianter.
Alt 1. Traditionell mästarklass över 13 ronder, spelform beroende på deltagarantalet.
Alt 2. Spelar 9 ronder Schweizer (ca 21-28 delt) över 1 vecka.
Veteran Elit spelar 9 ronder Berger.
Veteran Allmän spelar 7 ronder i en grupp båda veckorna, spelform beroende på deltagarantalet. Klass I, II, III spelar 7 eller 9 ronder Berger båda veckorna.
Junior- och kadettklassen spelar 8 ronder Schweizer första veckan. Kadettfinalen spelar 7 ronder Berger andra veckan.
Flickklassen spelar 7 ronder första veckan, spelform beroende på deltagarantalet.
Damklassen spelar 7 ronder andra veckan, spelform beroende på deltagarantalet.

ÅLDERSGRÄNSER
Veteranklasser: Födda 1928 och tidigare.
Juniorklasser: Födda 1973 och senare.
Kadettklasser: Födda 1977 och senare.
Flickklasser: Födda 1973 och senare.

ANMÄLNINGSAVGIFTER
Mästar Elit och Mästarklass: 350:-
Veteran Elit, Veteran Allmän, Klass I, II, III: 300:-
Junior, Kadett, Dam och Flick: 250:-

ANMÄLAN
Spelarna anmäler sig genom att betala in startavgiften på postgirokonto 643 42 18, Schack SM-93, **senast den 28 maj 1993**. Använd helst de förtrycka blanketter som distribueras till alla klubbar. Gör anmälan i god tid. Vid eventuella förhinder återbetalas anmälningsavgiften (minus en expeditionsavgift på 25:-) om spelaren meddelar det skriftligen till Kjell Guldbrand, Lövstigen 18, 711 31 LINDESBERG senast den 21 juni.

KLASSKONTROLL
Anmäl dig till rätt klass. Arrangörerna kontrollerar i samarbete med
REDO samtliga anmälningar mot SSF:s klassregister.

DISPENS
för start i högre klass (M, I och II) kan beviljas om ranking 930501 är högre än medelranking i aktuell klass. Ansökan till SSF (REDO) senast 31 maj.

EFTERANMÄLNINGAR
Tas emot i mån av plats mot en extra avgift på 100:-.

BEKRÄFTELSE AV ANMÄLAN
Omkring 15 juni erhåller spelare anmälda i tid en bekräftelse och en karta, och då meddelas även en preliminär lottning.

PÅ ANMÄLNINGSTALONGEN SKA ANGES
Namn, adress, telefonnummer och personnummer. Klubbtillhörighet och rankingtal per den 1 maj. **Observera**: Spelare som byter klubb under sommaren registreras inte för sin nya klubb förrän den 1 september. Önskad gruppstorlek (8- eller 10-manna, gäller klass I-III). Spelare som kan tänka sig båda alternativen markerar 1-2. Spelvecka (gäller klass M, I II,III samt allmänna veteranklassen). Önskad klass. Markera med siffror (1-2-3) om mer än ett alternativ kan bli aktuellt. Gäller spelare som är osäkra på om de platsar i Mästar Elit, JSM eller Veteran Elit. Anmälan till SM- och JSM-grupperna görs skriftligen till Kjell Guldbrand, Lövstigen 18, 711 31 LINDESBERG. Uppge namn, adress, telefonnummer och personnummer. Till Junior-SM-gruppen blir minst 5 spelare uttagna efter rankingtal. De som har över 2000 i ranking uppmanas att anmäla sig till JSM-gruppen. Sista anmälningsdag för SM-gruppen är 23 april, för JSM-gruppen den 28 maj. Ansökan om Cs-platser i SM-gruppen ska göras till Sveriges Schackförbund senast den 23 april.

PERSONLIG ANMÄLAN
Startberättigade är endast de som till SM-sekretariatet på Stadsskogsskolan, Lindesberg gjort personlig anmälan före följande klockslag:

Vecka 1:
Klass M (1 veckas), Klass I,II,III, Veteran Allmän, Junior-'Flick- & Kadettklassen lördagen den 3 juli Kl. 12.00.

SM, JSM, Mästar Elit och övriga Mästarklassgrupper söndagen den 4 juli Kl. 12.00.
Veteran Elit torsdagen den 8 Juli. Kl. 12.00.

Vecka 2:
Klass M (1 veckas), Damklassen, Veteran Allmän I, II, och III lördagen den 10 juli Kl.18.00.
Kadettfinal söndagen den 11 juli Kl.12.00.

SPELREGLER OCH TÄVLINGSBESTÄMMELSER
FIDE:s (Världsschackförbundet) spelregler och Sveriges Schackförbunds tävlingsbestämmelser gäller. Dessa finns tillgängliga på alla svenska schackklubbar. I tävlingsbestämmelserna finns mer information om bland annat kvalificering, prisplaketter, upp- och nedflyttning.

FIDE-REGISTRERING
Turneringarna i SM, JSM-gruppen och Mästarelit är FIDE-registrerade.

DRAGSERIER
Dragserien är 40 drag på 2 timmar och därefter 20 drag per timme. Första avbrottet äger rum efter sex timmars spel.

GÄSTSPELARE
Utländska spelare, som är medlemmar i svenska klubbar, har rätt att deltaga i Mästarklassen, Klass I, Klass II och Klass III. Om utländsk spelare vinner sin grupp flyttas tvåan upp.

PENNINGPRISER
SM-gruppen: 10.000, 7.500, 4.000, 3.000, 1.500, 1.000, 1000 kronor.
JSM-gruppen: 2.000, 1.200, 800, 500 kronor.
Mästar Elit: 2.500, 1.200, 800, 500, 500 kronor.
Mästarklassen: 1.500, 1.000, 500 kronor.
Klass I: 700 kronor.
Vid lika poäng delas penningpriserna endast i SM, JSM och Mästar Elit.

MINNESPRISER
I samtliga klasser kommer minnespriser att utdelas.

PRISUTDELNING
SM-gruppen, JSM-gruppen, Mästar Elit, Veteran Elit och Kadettfinal: Lördagen den 17 juli ca kl. 18.00.
Övriga klasser: Så snart gruppen eller klassen färdigspelats.

KONGRESS
Sveriges Schackförbunds centralstyrelse kallar enligt förbundets stadgar paragraf 20 distriktsförbunden till ordinarie kongress i Lindesberg, lördagen den 10 juli 1993. Tid och plats meddelas i separat kallelse.

KONGRESSMÄSTERSKAP FÖR FÖRENINGAR
Bästa föreningen erhåller en inteckning i vandringspriset gällande kongressmästerskap för föreningar. Föreningen erhåller 3 poäng för gruppseger, 2 poäng för andraplats och 1 poäng för tredjeplats.

SM-BLIXTEN
Inofficiella SM i blixt spelas söndagen den 18 juli kl. 10.00. Startavgift 100 kronor.

ÖVRIGT
Rökförbud råder i lokalerna.
Cafeteria och Matservering finns i direkt anslutning till spellokalerna.
Arrangörerna förbehåller sig rätten till ändringar i programmet.

TÄVLINGSLEDNING

Överledare: Björn Persson, Bondskogsvägen 39, 711 32 LINDESBERG
Tel: 0581-103 30 Mob Tel. 010-280 91 88

Sveriges SF:s representanter: Berndt Söderborg (första veckan), Jan Wikander (andra veckan), Arne Nyberg (domare SM-gruppen).

Tävlingsledare: Patrick Rundqvist, Jätteåkersvägen 10, 711 35 LINDESBERG Tel. 0581-177 08
Thomas Fernqvist, Högstadieplan 76, 711 35 LINDESBERG Tel. 0581-121 34
Joakim Guldbrand, Lövstigen 18, 711 31 LINDESBERG Tel. 0581-153 69

Sekretariat: Kjell & Ann-Margret Guldbrand, Lövstigen 18, 711 31 LINDESBERG
Tel: 0581- 123 00 (före tävlingarna) 0581-814 14 (under tävlingarna)
Fax: 0581- 102 00

Press/Info: Håkan Rundqvist, Norevägen 12, 711 32 LINDESBERG
Tel: 0581-122 11

LOGI

Lindesbergs Turistbyrå förmedlar alla logialternativ utom grupplogin.

* Hotellrum * Vandrarhem * Privatrum/lägenheter/stugor * Campingplatser
Ring eller faxa för broschyr och alternativ: **Tel. 0581 - 811 69.**
Fax. 0581 - 811 70.

Linde SK erbjuder ett mycket prisvärt grupplogialternativ i direkt anslutning till spellokalen (i samma hus).
* **100 kronor per natt vilket inkluderar** - övernattning i klassrum, frukost, lunch och kvällsfika. *
(Liggunderlag och sovsäck eller liknande tar man med själv)
Bokning genom: Linde SK, Lövstigen 18, 711 31 LINDESBERG. Tel. 0581-123 00, Fax. 0581-102 00.

VÄLKOMMEN

Linde Schackklubb

Lindesbergs Kommun

Ungdomssidorna

REDAKTÖR: Mats Eriksson, Pärt-Antons Gata 53, 421 79 Västra Frölunda

Åter utländskt i topp i Hallsberg – Jonas Barkhagen bäste svensk

■ För tredje året i följd blev det utländsk seger i Hallsbergsturneringen som spelades för tjugoåttonde gången. Aleksander Onisjtjuk, 17, Ukraina tog ensam hand om förstapriset medan Jonas Barkhagen blev bäste svensk med fjärde plats.

Många nya nationsflaggor prydde borden då 1992/93 års tävling inleddes i anrika Hotell Stinsen. Och fler blev det – några spelare anlände på grund av visumkrångel inte förrän andra ronden hade påbörjats.

För de rutinerade arrangörerna innebar detta ett mindre problem. Däremot hade man en del skarpa saker att säga om ambassader och dylika inrättningar. Sålunda uteblev bl a internationella mästare från respektive Ryssland, Moldavien och Lettland och en tjock bunt telefaxmeddelanden vittnade om fruktlösa försök att forcera de byråkratiska vägspärrarna.

Jonas Barkhagen blev bäste svensk i Hallsbergsturneringen. Foto: Bo Plato.

Turneringen blev ändå starkt besatt med den armeniske juniormästaren Tigran Nalbandian, 17, som topprankad tillsammans med Jonas Barkhagen, 18, (2405) före Aleksander Onisjtjuk (2375) och fjolårstvåan Vladimir Georgiev, 17, Bulgarien. Den här kvartetten skulle också komma att göra upp om topplaceringarna.

15 länder var representerade i det 32 man starka startfältet som givetvis innehöll en stor del av den svenska junioreliten, förutom Barkhagen t ex Erik Hedman, Johan Hellsten, Mikael Jonsson, Johan Eriksson, Christian Jepson, Stefan Solbrand, Peter Strömberg och Arvid Wikner. Enda kvinnliga deltagare var Ingela Eriksson, som fick det tufft i den hårda konkurrensen och måste nöja sig med 3 poäng samt 28:e plats.

Av hemmaspelarna startade fjolårets juniormästare Johan Eriksson bäst med tre raka segrar. I andra ronden vann han ett väldigt kampparti mot Hellsten, i vilket inte minst slutspelet var värt att studera:

SICILIANSKT PARTI (B 84)

Johan Hellsten Limhamns SK — **Johan Eriksson** Västerås ÖSK

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. f4 e6 7. Le2 Le7 8. 0–0 Dc7 9. Le3 0–0 10. De1 b5 11. Lf3 Lb7 12. e5 Se8 13. Dg3 dxe5 14. fxe5 Sd7 15. a3 Lxf3 16. Sxf3 Lc5 17. Lxc5 Dxc5† 18. Tf2 f5 19. Td1 Sb6 20. Sg5 De7 21. Dh4 h6 22. Sf3 Dxh4 23. Sxh4 Sc4 24. Sg6 Tf7 25. b3 Sxa3 26. h4 Tc7 27. Se2 Txc2 28. Sef4 Txf2 29. Kxf2 a5 30. Sxe6 a4 31. bxa4 bxa4 32. Sc5 Sc4 33. Td4 Sb2 34. e6 a3 35. Sb3 a2 36. h5 Sf6 37. e7 Te8 38. Ke2 Sxh5 39. Kd2 Kf7

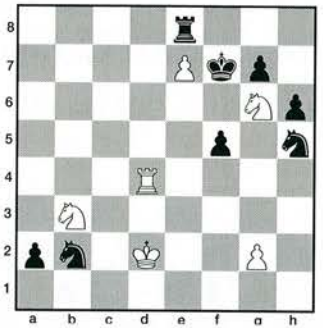

40. Se5† Kxe7 41. Kc2 Kf6 42. Sd7† Kg5 43. Kxb2 Te2† 44. Td2 Txd2† 45. Sxd2 Sf4 46. Sf3† Kg4 47. Sde5† Kg3 48. Sd4 Sxg2 49. Sxf5† Kf4 50. Sxg7 Kxe5 51. Kxa2 Kf6 52. Sh5† Kg5 53. Sg3 Kg4 54. Se4 Kf4 55. Sf6 Kf5 56. Sh5 Sf4 57. Sg3† Kg4 58. Se4 Sd5 59. Kb3 Kf4 60. Sd2 h5 61. Kc4 Se3† 62. Kd3 h4 63. Ke2 h3 64. Sf1 Sg4 65. Ke1 Kf3 66. Sd2† Kg2 67. Sf1 Kf3 68. Sd2† Kg2 69. Sf1 Se5 70. Ke2 Sc4 71. Ke1 Sd2 72. Se3† Kf3 73. Sd1 Se4 74. Kf1 h2 75. Sf2 Sxf2 76. uppgivet.

På maximala 3 poäng stod även Georgiev, Onisjtjuk och Oganes Danielian, 18, Armenien som var fyra i Junior-VM i fjol. Onisjtjuk slog i tredje ronden en annan högrankad spelare från det forna Sovjet i en teoriduell:

SPANSKT PARTI (C 78)

Marat Djomajev Uzbekistan — **Aleksander Onisjtjuk** Ukraina

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 b5

Den allt populärare Archangelskvarianten har använts av bl a Beljavskij, Sjirov och Michaltjisjin.

6. Lb3 Lb7 7. c3

Andra möjligheter är 7. d4, 7. d3 samt huvudvarianten 7. Te1, i vilken svartspelarna har fått nya goda alternativ till det vanliga 7. – Lc5 8. c3 d6 9. d4 Lb6 10. Lg5 h6 11. Lh4 Dd7 jämte lång rockad. I stället för 11. – Dd7 prövas 11. – De7 och 11. – g5 12. Lg3 0–0!? (på 11. – 0–0 och senare g7–g5 får vit mer än kompensation efter offer på g5). Textdraget är skarpare och ger båda spelarna större vinstmöjligheter än 7. Te1.

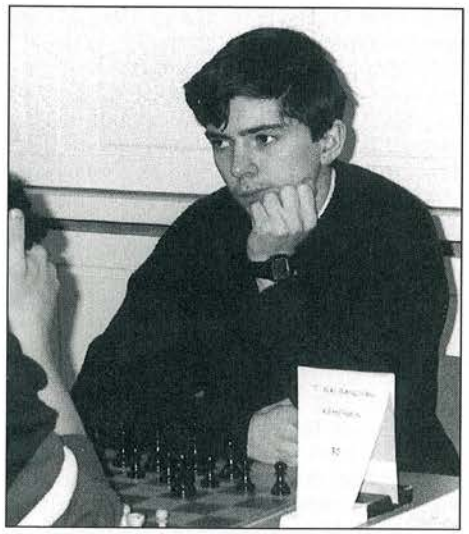

Turneringssegraren Aleksander Onisjtjuk, Ukraina. Foto: Bo Plato.

7. – Sxe4 8. d4 Sa5 9. Sxe5

Anands val mot Michaltjisjin i GMA-turneringen i Moskva 1989 (Inf 47). Skarpare vore 9. Lc2 exd4 10. b4 Sc4 11. Lxe4 Lxe4 12. Te1 d5 13. Sxd4 c5!? 14. bxc5 Lxc5 15. f3 0–0 16. fxe4 dxe4 (Hellers – Rantanen, Eksjö 1990, TfS nr 8/90).

9. – Sxb3 10. Dxb3

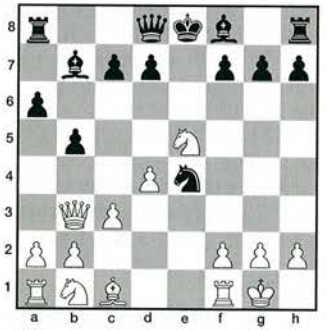

10. – Sd6!?

Ett nytt intressant försvarssätt. Partiet Anand – Michaltjisjin fortsatte med 10. – Df6 11. f3 Sc5 12. Dd1 Se6 13. a4 Ld6 14. De2 c5 med balanserat spel. Problemet med 10. – Df6

tycks efter 11. f3 Sc5 12. Sg4 vara den tråkiga bondeställning svart får efter 12. – Sxb3 13. Sxf6† gxf6 (13. – Ke7? 14. Lg5! etc enligt partiet Hall – Collinson, Oakham 1992, TfS 6/ 92) 14. axb3. Vit erhåller ett varaktigt initiativ utan att behöva ta några direkta risker.

11. c4 f6 12. Te1

Man skulle kunna försöka med 12. c5 fxe5 13. cxd6 Lxd6 14. dxe5 Lc5 men då det gäller det att hitta en god fortsättning här.

12. – fxe5

Sämre var 12. – Le7 13. c5.

13. Txe5† Le7 14. Lg5 Sf5

På det närliggande 14. – Sc8 kan följa 15. cxb5 och nu:

a) 15. – Tf8;

b) 15. – d6 16. bxa6 Lxa6 17. Tf5;

c) 15. – axb5 16. Sd2! (16. Dxb5 La6!) med idén 17. Tae1. Men det är verkligen oklart om vit har tillräcklig kompensation.

15. cxb5 Sxd4 16. Lxe7 Sxb3 17. Lxd8† Kxd8 18. axb3 d6

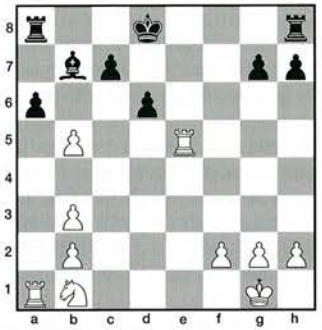

Vem står bäst? Svart har för den offrade bonden erhållit en fribonde och löpare mot springare. Vit har dessutom en svag trippelbonde. Troligen är spelet utjämnat.

19. Tg5 g6 20. Sc3

På 20. Sd2 hade följt 20. – Te8!.

20. – Kd7 21. Tc1

Svart kommer bättre efter både 21. b6 cxb6 22. Sa4 Kc7 23. Tc1† Lc6 och 21. bxa6 Txa6 22. Txa6 Lxa6 23. Ta5 Ld3 24. b4 då vits torn blir alltför passivt.

21. – axb5 22. Sxb5

Sämre var 22. Txb5 Lc6 jämte 23. – Tfb8 som ger svart ett klart initiativ.

22. – c6 23. Sc3 La6 24. Se4

Vit har svårt att hitta en bra plan men att avancera med h-bonden var ett alternativ. Svarts svaghet är att kungen lätt kan bli attackerad av springaren i samarbete med de båda tornen.

24. – Ld3 25. Sf6† Ke7 26. Tg3 Lf5 27. Sg4 Thf8 28. Se3 Le6 29. h4

Om 29. Sc4 så 29. – Ta6 30. Td3 (30. Te3 Kd7 31. Tce1 Te8) d5 31. Se5 Kd6 32. Te3 osv.

29. – Ta6! 30. Sc4 d5 31. Se5 Kd6 32. Sd3 Tfa8!

Byte av vits starka torn skulle underlätta för svart att komma åt b-bönderna. Om nu 37. Sc5? Ta1 33. Tgc3 d4 och svart vinner.

33. Kf1 Ta1 34. Ke2 Lf5 35. Kd2 Txc1 31. Sxc1 Ta1 37. b4 Le4!

Efter 37. – Tb1 38. Tb3 håller vit hop ställningen.

38. Sd3

38. – Th1!

Ett mycket bra drag då vits torn blir ännu mer deplacerat.

39. Tg4 Tb1 40. h5

Vit är pressad. Med ett bondeoffer försöke han skaffa sig en egen fribonde.

40. – gxh5 41. Tg5 Lxd3 42. Kxd3 Txb2 43. Txh5

Även 43. Kc3 Txf2 44. Txh5 Txg2 45. Txh7 Tg3† 46. Kc2 Te3 med planen Te7, Kc7 och Kb6 borde räcka för svart.

43. – Tb3† 44. Kc2 Txb4 45. Txh7 Kc5 46. Th6!

Annars kommer 46. – Kc4 jämte c5 och svart vinner ganska bekvämt, t ex 46. f3 Kc4 47. g4 d4 48. g5 d3† 49. Kc1 Kc3. Här visar sig finessen med att schacka på b3 innan b4-bonden slogs.

46. – Tf4 47. f3 Kb5 48. Td6 Ta4 49. Kb3

Bättre var 49. Kb2, men 49. Ta7 med avsikten Tg7 och Tf7 vann ändå.

49. – Ta1 50. Td8 Kc5 51. g4 Kd4

Resten är teknik.

52. g5 c5 53. f4 c4† 54. Kb2 Tg1 55. Td6 Tg2† 56. Ka3 Tg4! 57. Tf6 Kc3 58. g6 d4 59. f5 d3 60. Td6 d2 61. Td7 Kc2 62. g7 Txg7 63. uppgivet.

(Kommentarer: Christian Jepson)

I fjärde omgången spelade Danielian och Onisjtjuk remi i ett parti som präglades av ömsesidig respekt. Georgiev tog chansen att gå loss i täten genom att besegra Johan Eriksson. Bulgaren förlorade emellertid i nästa rond mot Onisjtjuk samtidigt som Danielian gav Eriksson dennes andra nederlag i följd.

I sjätte ronden bärgade Jepson som svart en viktig halva mot Georgiev medan Barkhagen noterade sin fjärde etta i följd genom att besegra den ingalunda ofarlige finnen Mikael Nuoro. Täten såg nu ut så här: Onisjtjuk och Danielian 5½, Barkhagen och Georgiev 4½, Mikael Jonsson, Christian Jepson och Nalbandian 4.

Jonsson hade startat skapligt och slagit Nalbandian i fjärde ronden. Nu hade han emellertid just förlorat mot Onisjtjuk så Barkhagen och Jepson framstod för ögonblicket som de största svenskhoppen. De hade remiserat inbördes i starten i ett parti där Barkhagen som vit hade kungen ute på d4 redan efter 13 drag och förlorat i rond 2. Båda nederlagen föreföll onödiga; Jepson spelade bort en trolig vinstställning mot holländaren Henk Vedder och Barkhagen offrade av någon anledning kvalitet mot polacken Lukasz Dworakowski varpå han omgående hamnade i ett mattnät.

Sjunde rondens partier på toppborden blev betydelsefulla:

SPANSKT PARTI (C 68)

Jonas Barkhagen — SK Rockaden

Aleksander Onisjtjuk — Ukraina

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. Lxc6

Den fruktade avbytesvarianten. 1. d4 är normalt Jonas' förstadrag men han har väl kommit på bättre tankar…

4. – dxc6 5. Sc3

Förmodligen är 5. 0–0 strået vassare, fast svart har då flera acceptabla uppställningar att välja mellan.

5. – f6 6. d4 exd4 7. Sxd4 c5 8. Sde2 Dxd1† 9. Sxd1 Le6 10. Lf4

Encyklopedin anger 10. Se3, men om vit ska behöva utveckla svartfältslöparen till c3 är något galet.

10. – 0–0–0 11. Se3 Se7 12. Td1

I denna ställning har 12. Lg3 spelats. Detta kan visa sig vara en tempoförlust, så textdraget ser bättre ut.

12. – Txd1†

Att föredra var 12. – Sc6 med avsikten att efter 13. Txd8† Kxd8 utveckla löparen till d6.Vit kan kanske fortsätta med 14. Kd1 och i så fall kan dragomkastning leda till den ställning som uppstår i partiet. Punkten c2 är ömtålig så kungen bör gå till c1.

13. Kxd1 Sc6 14. Sc3 Ld6 15. Lxd6 Td8?!

Korrekt var 15. – cxd6! och sedan Sc6–e7. Vits fördel är då minimal och det är svårt att hitta något som imponerar.

16. Kc1 Txd6 17. Td1 Sd4 18. Td2 b5 19. b3 Td8

Här skulle svart vilja fortsätta med 19. – c6 för att beröva vit kontrollen av fältet d5. Men vit kommer bra både efter 20. Sb1 b4 21. c3 Sb5 och 20. Sbd1 b4 21. Sb2 eller ännu bättre 21. e5!. Tornreträtten visar att svart har problem.

20. Scd5 Te8 21. Sf4 Ld7 22. f3 Se6 23. Sed5 Lc6 24. Sxe6 Txe6 25. Sf4 Te5 26. c4

Med svarts c-bönder blockerade står vit klart bättre. Närmast hotar 27. g4 jämte Sd3.

26. – Le8 27. Kc2 Lf7 28. Kc3 Te8 29. Sd3 bxc4 30. bxc4 Te6

31. Te2!

Förbereder 32. e5 som vinner c5-bonden. På genast 31. Sxc5? följer 31. – Tc6.

31. – h5 32. e5 Tc6

Nu hotade 33. Sxc5 Tc6 34. e6.

33. exf6 Txf6 34. Te5 h4 35. Txc5 h3 36. Tg5

Och vit behåller merbonden. Lättaste vägen till vinst vore nu att byta tornen. Läget är känsligt för svarts kung som kan råka ut för matthot.

36. – hxg2 37. Txg2 Txf3 38. Txg7 Kb7 39. Kd4 Le8 40. Tg3 Tf1 41. Te3 Lf7 42. Te7

Svart hinner inte angripa h-bonden eftersom hans löpare utsätts för hot.

42. – Kb6 43. Se5 Td1† 44. Kc3 Lh5 45. Te6† Kb7 46. Sd3!

Avgörande.
46. – c6 47. Te1 Txe1 48. Sxe1 c5!
Bästa draget i en förlorad ställning.
49. Sd3 Kc6 50. Sf4 Lf7 51. h4 Kd6 52. h5 Ke5 53. h6 Lg8 54. Sg6† uppgivet.
(Kommentarer: Christian Jepson)

FRANSKT PARTI (C 11)

Vladimir Georgiev Bulgarien — **Oganes Danielian** Armenien

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Sf6 4. e5 Sfd7 5. f4 c5 6. Sf3 Sc6 7. Le3 Db6 8. a3 cxd4 9. Sxd4 Sxd4 10. Lxd4 Lc5 11. Sb5 Lxd4 12. Dxd4 Dxd4 13. Sxd4 Ke7 14. Ld3 Sc5 15. Kd2 Ld7 16. g4 h5 17. h3 hxg4 18. hxg4 f6 19. Ke3 fxe5 20. fxe5 Taf8 21. b4 Sxd3 22. cxd3 Tc8 23. Se2 Lc6 24. Th5 g6 25. Txh8 Txh8 26. Sf4 Kd7 27. Tg1 g5 28. Sh5 Ke7 29. Tc1 a5 30. Kd4 axb4 31. axb4 Ta8 32. Sf6 Ta4 35. Kc5 d4 34. Tc2 Ta3 35. Kxd4 Kd8 36. Kc4 Ta1 37. b5 Ta4† 38. Kc5 Ta5 39. Kd6 Txb5 40. Ta2 uppgivet.

På de närmast följande borden besegrade Jepson Mikael Jonsson medan Nalbandian vann mot Hellsten. Med två ronder kvar var sex spelare inblandade i striden om förstapriset på 5 000 kronor: Onisjtjuk, Danielian, Georgiev och Barkhagen 5½, Nalbandian och Jepson 5.

I näst sista ronden ställdes Barkhagen och Jepson, båda med svart, mot Danielian respektive Onisjtjuk. Det blev två mycket spännande partier i vilka svenskarna gjorde vad de kunde.

I en rafflande tidsnödsduell klippte Barkhagen till med ett kvalitetsoffer som ett tag såg ut att driva in motståndarens kung i ett mattnät – men mer än remischackar fanns inte. Jepson offrade tidigt en bonde och fick utmärkt spel. Fördelen visade sig vara svår att realisera. Den ebbade så småningom ut och i slutspelet erövrade ukrainaren hela poängen sedan Jepson felbedömt konsekvenserna av ett tornbyte.

Nalbandian slog Johan Eriksson i ett väl genomfört parti och Georgiev vann som svart mot Mikael Jonsson sedan denne slarvat bort en pjäs redan i öppningen. Det var Jonssons tredje nolla i följd.

Ställningen före sista ronden: Onisjtjuk och Georgiev 6½, Danielian, Barkhagen och Nalbandian 6, Jepson, Dworakowski och Krum Berovski, Bulgarien 5.

I slutronden bjöd Barkhagen som vit remi redan efter 18 drag mot Georgiev. Det tycktes tända Onisjtjuk som spelade upp hela registret mot Nalbandian:

DAMBONDESPEL (A 48)

Tigran Nalbandian Armenien — **Aleksander Onisjtjuk** Ukraina

1. d4 Sf6 2. Sf3 g6 3. Lf4 Lg7 4. e3 0–0 5. h3 d6 6. Sbd2 c5 7. c3 Sc6 8. a4 cxd4 9. cxd4 e5 10. dxe5 dxe5 11. Sxe5 Sd5 12. Sdc4 Sxf4 13. Dxd8 Txd8 14. exf4

14. – Sb4 15. Tc1 Lf5 16. Le2 f6 17. Sf3 Sd3† 18. Lxd3 Lxd3 19. Se3 Lf8 20. Sd1 Lb4† 21. Sc3 Td6 22. Sd2 Te8† 23. Kd1 Ted8 24. Te1 Lc4 25. Tc2 Lb3 26. Te2 Lxc3 27. bxc3 Lxa4 28. Kc1 Lxc2 29. Kxc2 Kf7 30. g4 Te6 31. Se4 h6 32. f5 gxf5 33. gxf5 Te5 34. f4 Txf5 35. Tf2 Ta5 36. Kb3 f5 37. Sd2 Tdd5 38. Sf3 Kf6 39. Se5 Txe5 40. fxe5† Txe5 41. Tf4 Te4 42. Tf3 f4 43. Tf1 Kf5 44. Td1 f3 45. Td7 Tf4 46. uppgivet.

Jepson förlorade än en gång en jämn ställning, nu mot Danielian, och åkte kana utför i tabellen. Berovski, som blev tävlingens ende obesegrade spelare, tillika remikung, delade poängen med Dworakowski efter sex timmars kamp. Johan Hellsten kom starkt tillbaka mot slutet och tack vare ettor i de båda sista ronderna blev han näst bäste svensk.

Resultat: 1) Aleksander Onisjtjuk, Ukraina 7½ (av 9), 2) Vladimir Georgiev, Bulgarien 7, 3) Oganes Danielian, Armenien 7, 4) Jonas Barkhagen, SK Rockaden 6½, 5) Tigran Nalbandian, Armenien 6, 6) Lukasz Dworakowski, Polen 5½, 7) Johan Hellsten, Limhamns SK 5½, 8) Krum Berovski, Bulgarien 5½, 9) Johan Eriksson, Västerås ÖSK 5, 10) Mikael Jonsson, SK Rockaden 5, 11) Henk Vedder, Holland 5, 12) Christian Jepson, Lunds ASK 5, 13) Bernhard Tabernig, Österrike 5.

DUBBEL HEMMASEGER I MANHEM OPEN

■ För första gången i tävlingens 12-åriga historia blev det dubbel hemmaseger i Manhem Open 1992. 14-årige Gustaf Trolle vann överraskande på samma poäng som klubbkamraten Anders Bäcklund och Finlands Mikael Agopov.

Historiskt sett var årets upplaga av den internationella tävlingen av medelstyrka, inte riktigt i klass med de två senaste årens urstarka startfält men bättre än ett flertal tidigare.

För de utländska inslagen svarade två spelare från vardera Norge, Finland och Tyskland. De sistnämnda motsvarade nog inte riktigt förväntningarna – förra året segrade Holger Pröhl, Tyskland – men i år hamnade båda deltagarna utanför prislistan. En elegant vinst fick dock tävlingens bästa flicka in redan i andra ronden:

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 87)

Jonas Olsson Ystads SS — **Manuela Ahrens** Tyskland

1. e4 g6 2. d4 Lg7 3. c4 d6 4. Sc3 Sf6 5. f3 0–0 6. Le3 e5 7. d5 Sh5 8. Dd2 Dh4† 9. g3 Sxg3 10. Df2 Sxf1 11. Dxh4 Sxe3 12. Ke2
Andra möjligheter är 12. Kf2 och 12. Df2.
12. – Sxc4 13. Tc1 Sa6 14. Sb5? (Sd1) **Ld7 15. a4?!**
Det mest konsekventa, men möjligtvis var återtåget 15. Sc3 bättre.
15. – Sxb2 16. Sxc7 Tac8 17. De7 Lxa4 18. Sh3
Här hade 18. Dxd6 följts av 18. – Lb5† jämte 19. – Lh6† eller 19. – Sd3† beroende på vart kungen går.
18. – Sxc7 19. Txc7 Lb5† 20. Kf2
På 20. Kd2 eller 20. Ke3 följer 20. – Sc4† jämte 21. – Lf6. På 20. Ke1 blir svaret liksom i partiet 20. – Lf6.
20. – Lf6 21. Dxd6
Vit borde ha valt det minst onda genom 21. Dxf6.
21. – Lh4† 22. Kg2?
Eller 22. Kg1 Sc4 23. Dc5 b6 24. Dxb5 Txc7 med avgörande fördel.
22. – Sc4 23. Dc5 b6 24. Dxb5 Se3† 25. uppgivet.

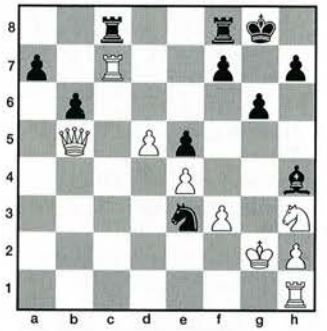

Mot 25. Kg1 Txc7 26. Db2 Tfc8 med hotet 27. – Tc1† finns inget att göra.
(Kommentarer: Manuela Ahrens)

Tätstriden artade sig till en uppgörelse mellan tre man, de båda topprankade Mikael Agopov och Anders Bäcklund samt överraskningsmannen Gustaf Trolle, rankad tolva med 1810. Den sistnämnde fick en smakstart med följande miniatyr:

SICILIANSKT PARTI (B 56)

Gustaf Trolle SS Manhem — **Michael Richter** Tyskland

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 d6 6. f4 Db6 7. Le3 Sg4 8. Lg1 Dxb2 9. Sdb5 Db4 10. e5 a6?? 11. Sc7† Kd8 12. S7d5 uppgivet.
Efter 12. – Da3 avgör 13. Lb6†.

■ 13-årige Péter Lékó kom med 6 poäng på sjätte plats i det ungerska mästerskapet som vanns av András Adorján på 7½/11 före Aleksander Tjernin, József Horváth, Iván Faragó och Zoltán Almási 6½ etc.

I tredje ronden remiserade Trolle och Agopov. Den som startade mest övertygande var Bäcklund som inledde med fyra vinster och ett fördelaktigt avbrott mot Agopov. I första ronden tog han hand om en klubbkamrat på följande vis:

SPANSKT PARTI (C 80)

Anders Bäcklund	**Mats Welin**
SS Manhem	SS Manhem

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 Sxe4 6. d4 b5 7. Lb3 d5 8. dxe5 Le6 9. Sbd2 Sc5 10. c3 d4 11. Lxe6 Sxe6 12. cxd4 Scxd4 13. Se4 Le7 14. Le3 Sf5 15. Dc2 0–0 16. Tad1 Sxe3 17. fxe3 Dc8 18. Sd4 Sxd4 19. exd4 De6 20. Tf3

Om vit slår på c7 får svart lovande spel efter 20. – Tac8 jämte 21. – Tc2.

20. – f6?! 21. exf6 gxf6 22. Sg3! Tf7 23. Sf5 Lf8 24. d5 Dd7?!

Mindre passivt var 24. – Db6†.

25. De4 Te8 26. Dh4 Te5? 27. Tg3† Kh8 28. Dg4 Lg7

29. d6! cxd6?!

Bäst var troligen 29. – Te8. Däremot hade 29. – Dxf5 följts av 30. dxc7 med avgörande fördel för vit.

30. Sxd6 Da7† 31. Kh1 Td7

Inte heller 31. – Tf8 gick på grund av 32. Sf5 Tg8 33. Sxg7 Dxg7 34. Dxg7† Txg7 35. Td8† med matt.

32. Sf7† uppgivet.

Svart blir matt efter 32. – Txf7 33. Td8† Tf8 34. Txf8† Lxf8 35. Dg8†.

(Efter Anders Bäcklunds kommentarer i Manhems klubbtidning HUGGET)

I sjätte ronden snabbremiserade Bäcklund och Trolle. Hur gick då avbrottet mellan Bäcklund och Agopov? Jo, strax efter avbrottet fick finländaren in en avvecklingskombination som gjorde svensken så perplex att han tog remi, utan att ta hänsyn till att det fortfarande var ett damslutspel med merbonde.

Sålunda delades ledningen inför sjunde och sista ronden av tre spelare på 5 poäng som alla remiserat inbördes. En poäng är att de fick möta tre 4½-poängare. Det blev tre hårda partier. Agopov råkade ut för ett våldsamt ruffelangrepp från sin norske motståndare:

SICILIANSK FLYGELGAMBIT (B 20)

Lars Løver	**Mikael Agopov**
Norge	Finland

1. e4 c5 2. b4 cxb4 3. a3 b3 4. Sc3 bxc2 5. Dxc2 Sc6 6. Sf3 e5 7. Lc4 d6 8. Da2 Dd7 9. 0–0 g6 10. Te1 Lg7 11. d4 exd4 12. Sd5 Sge7 13. Lg5 Sxd5 14. exd5† Se5 15. Sxe5 dxe5 16. f4 b5 17. Lb3 Df5 18. d6 Le6 19. Lxe6 fxe6 20. fxe5 Lxe5 21. Tf1 Lxh2† 22. Kxh2 Dxg5 23. Dxe6† Kd8 24. Tf7 Dh6† 25. Kg3 De3† 26. Dxe3 dxe3 27. Te1 a5 28. Txe3 b4 29. Tee7 bxa3 30. Td7† Kc7 remi.

Trolle var illa ute mot Tarjei Bekkedal, Norge som hittade ett förmodligen avgörande pjäsoffer. Svensken lyckades dock trassla sig in i ett slutspel med olikfärgade löpare där hans goda teknik ganska enkelt säkrade remi.

Också i Anders Bäcklunds parti mot Per Wallin, SK Rockaden blev det olikfärgade löpare och svenskens mycket begränsade fördel var långt ifrån att räcka till mer än en halva.

Tre man på 5½ poäng alltså. När kvalitetsberäkningen var klar visade det sig att Gustaf Trolle stod som segrare med 1½ poängs marginal.

Resultat: 1) Gustaf Trolle, SS Manhem 5½, 2) Anders Bäcklund, SS Manhem 5½, 3) Mikael Agopov, Finland 5½, 4) Per Wallin, SK Rockaden 5, 5) Tarjei Bekkedal, Norge 5, 6) Lars Løver, Norge 5, 7) Martin Almström, SS Manhem 4½, 8) Jan Sund, Finland 4½, 9) Henrik Enström, Majornas SS 4½, 10) Emanuel Berg, Skövde SS 4½.

Rankingpriser erövrades i 1500–1699-gruppen av Dennis Rylander, SK Rockaden och David Fendrich, SS Manhem samt i gruppen under 1500 av Andreas Hansson, Alingsås och Maria Pham, Schack 08.

Mats Eriksson

Nya böcker

Nytt stort verk om Aljechin

■ **Complete Games of Alekhine 1st Volume 1892–1921** av Jan Kalendovský & Vlastimil Fiala, Publishing House Moravian Chess, PO Box 101, 77211 Olomouc 2, Tjeckiska Republiken (187 sid A5 hft resp inb, ca DM 45).

Sistlidna oktober var det jämnt 100 år sedan Aljechin föddes och detta tycks ha satt i gång en febril publicistisk verksamhet världen över. Förutom den tjeckiske schackhistorikern Kalendovský och hans kollega Fiala känner jag till en handfull personer, som håller på med monografier om Aljechin.

Kalendovský är schacktidskriftsredaktör och har tidigare bl a gett ut ett förnämligt schacklexikon och ett verk om Richard Réti (rec i TfS nr 4/90). Författarparet planerar ytterligare tre band om den store mästaren och premiärvolymen verkar mycket lovande.

Verket presenteras kronologiskt på engelska. Det biografiska materialet är omfattande. För den som vill forska vidare finns fotnötter och källor redovisas i stor omfattning. Då författarna har ett betydande internationellt kontaktnät förekommer ett flertal analyser, hypoteser och teorier om Aljechins olika turer på och utanför schackbrädet.

Första delen behandlar sex kapitel: biografi t o m 1921, hur Aljechin började spela schack, hans första turneringar, umgänget med världseliten, första världskriget samt schacklivet i Ryssland/Sovjetunionen. Varje turnering har dokumenterats med resultattabell och de partier man kunnat återfinna. I den första delen ingår totalt 334 partier, i huvudsak okommenterade. Simultan-, korr- och blindpartier finns med liksom turnerings- och matchstatistik samt person- och spelöppningsregister.

Boken rekommenderas varmt, även om jag gärna sett en mera strikt typografi. De rikligt förekommande datordiagrammen får dock klart godkänt.

Del 2, 3 och 4 inväntas med spänning. Dagens valutasituation innebär att svenska schackförlag torde kräva 250–300 flytande kronor per del när momsen är påslagen.

Calle Erlandsson

Judit slog Spasskij!

16-åriga Judit Polgár besegrade i februari exvärldsmästaren Boris Spasskij med 5½–4½ i en match om tio partier i Budapest. Spasskij hyfsade siffrorna genom att vinna det sista partiet efter mer än sju timmars spel.

Ursprungligen var det meningen att de fem första partierna skulle avverkas i Novi Sad, men Judit vägrade spela i Jugoslavien. Sponsorn, den serbiske bankiren Jezdimir Vasiljević, som hade ställt upp med 200 000 dollar (cirka 1,5 miljoner kronor) i prispengar, fann sig i detta.

Några av de intressantaste partierna kommenteras i nästa nummer av Kjell Krantz.

Remi Stockholm – Göteborg

Redan 1831 spelades det första svenska korrpartiet mellan Stockholm och Göteborg (Stockholm vann). 1885 tog Göteborg revansch i landets första teleparti.

Den 12 februari 1993 anknöt man till denna urgamla tradition och genomförde ett parti med hjälp av mobiltelefon. Partiet (med Richard Wessman och Rune Ljungberg i Stockholm samt Rikard Winsnes och Ari Ziegler i Göteborg) slutade med remi efter 62 drag.

Mer om evenemanget i nästa nummer!

ALLT I SCHACK

STOCKHOLMS SCHACKFÖRLAG

Henry Andersson
Brännkyrkagatan 71
118 23 STOCKHOLM
Telefon: 08/669 42 37

Postgiro: 55 08 86-6

Bra start men sedan gick det trögt för damerna i Lag-EM

■ Efter en bra start åtföljd av flera motgångar kom det svenska damlaget i EM på 31:a plats bland 35 deltagande lag. Placeringen motsvarade exakt Sveriges ranking, men lagmedlemmarna hade långt större förväntningar.

Förhoppningsvis kan följande rond-för-rond-referat ge en hygglig beskrivning av vad som hände:

Rond 1

■ Vitryssland – Sverige 1–1

1. J Zajats	**– V Johansson**	**1–0**
2. T Zagorskaja	**– A Benér**	**0–1**

Viktoria Johansson kom inte till motspel i sitt kungsindiska försvar utan blev positionellt utmanövrerad.

Personligen trodde jag att Anna Benér skulle vara lite "ringrostig" efter ett långt speluppehåll, men i stället visade hon prov på stor spelglädje. Avbytesvarianten i Damgambit, lång rockad och ett fräckt centrumgenombrott blev en fin svensk segermelodi!

Rond 2

■ Sverige – Ryssland 1–1

1. A Benér	**– S Prudnikova**	**1–0**
2. L Samuelsson	**– L Zaitseva**	**0–1**

Inte heller den här gången visade Anna någon större respekt för sin högrankade motståndare. Så här kraftfullt genomförde Uppsalatjejen sitt andra vinstparti:

Bordspriserna

Bord 1: 1) Alisa Galliamova, Ukraina 6½/7 (92,9 %), 2) Vesna Bašagić, Bosnien-Hercegovina 6/7 (85,6 %).

Bord 2: 1) Anna-Maria Botsari, Grekland 6½/9 (72,2 %), 2) Niina Koskela, Finland 6½/9 (72,2 %), 10) Evgenia Peicheva-Hansen, Danmark 4½/8 (56,3 %).

Bord 3: 1) Ketevan Kachiani, Georgien 4/5 (80,0 %), 2) Pavlina Chilingirova, Bulgarien 5½/7 (78,6 %).

NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 31)

Anna Benér	**Svetlana Prudnikova**
Sverige	Ryssland

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Lg5 h6 5. Lh4 c5 6. d5 Lxc3† 7. bxc3 d6 8. e3 e5 9. Ld3 Sbd7 10. Se2 De7? 11. f4!? g5?! 12. fxg5 Sg4 13. Sg3! Sxe3 14. Df3 hxg5 15. Dxe3 gxh4 16. Sf5 Df6 17. 0–0 Sf8 18. Tf2 Sg6 19. Taf1 Kd8

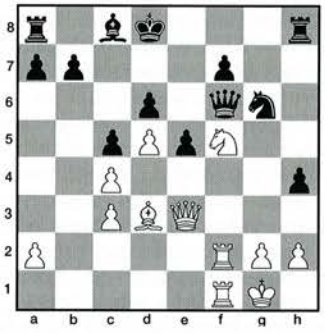

20. Sxd6! Dxd6 21. Tf6 Dc7 22. Txf7 Se7 23. Tf8† uppgivet (23. – Txf8 24. Txf8† Kd7 25. Dh3† Kd6 26. Tf6†).

Efter en svårbedömd kontring i centrum fick Lena Samuelsson visst motspel för vits två förenade fribönder på damflygeln. I begynnande tidsnöd hittade hon inga riktigt bra fält för sina pjäser och till slut dukade hon under för vits starka bönder.

Rond 3

■ Sverige – Bosnien-Hercegovina 0–2

1. V Johansson	**– V Bašagić**	**0–1**
2. A Benér	**– D Gaso**	**0–1**

Viktoria lyckades bra med spelöppningen, men hon tappade tråden och var sedan chanslös. I en tuff uppgörelse missade Anna ett vinnande bondeoffer strax före tidskontrollen, varpå motståndaren kunde kontra med ett elegant kungsangrepp.

Frankrike var överraskande i ledningen med 5 poäng före Georgien 4½ (1) och Ukraina 4 (1).

Rond 4

■ Skottland – Sverige 0–2

1. H Milligan-Scott	**– V Johansson**	**0–1**
2. N Fixter	**– L Samuelsson**	**0–1**

Ett mera mänskligt motstånd än i de tre inledningsronderna!

Båda svenskorna agerade säkert och målmedvetet. Viktoria spelade ut sin motståndare positionellt och avvecklade till ett löparslutspel med två merbönder. Lätt vinst!

Lena byggde ostörd upp en kraftfull angreppsställning och hennes motståndare gav snart upp inför ogarderbara hot.

Viktiga poäng för Viktoria och Lena och en värdefull seger för laget.

Rond 5

■ Lettland – Sverige 2–0

1. I Erneste	**– A Benér**	**1–0**
2. A Safranska	**– L Samuelsson**	**1–0**

Det gick snett redan i spelöppningen för Anna, som inte kunde ta sig ur lettiskans järngrepp. Däremot spelade Lena upp en härlig angreppsställning. I ett avgörande läge hittade hon inte den bästa fortsättningen. Ett desperat pjäsoffer blev sedan sakta men säkert vederlagt.

Ställningen i toppen: Ukraina 8½, Georgien 7½, Polen och Tjeckoslovakien 7, Estland och Azerbajdzjan 6½. Frankrike hade rasat till tionde plats efter förluster med ½–1½ mot både Georgien och Estland.

Rond 6

■ Bulgarien – Sverige 2–0

1. M Koen	**– V Johansson**	**1–0**
2. P Chilingirova	**– A Benér**	**1–0**

Viktoria hade länge en lovande ställning, men hon kom i förfärlig tidsnöd och förlorade efter tornbortsättning.

Anna gjorde åter ett svagt spelöppningsnummer, men hon visade fina kämpatakter och kunde gå till avbrott i ett damslutspel med vardera två bönder. Bulgariskans långt avancerade centrumbönder gick dock inte att stoppa.

Hemmafavoriten Ildikó Mádl – kanske kan det intressera någon att hon är med barn – råkade ut för en riktig stjärnsmäll i förlustmatchen mot England:

FRANSKT PARTI (C 11)

Ildikó Mádl	**Susan Arkell**
Ungern	England

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 dxe4 5. Sxe4 Sbd7 6. Sf3 Le7 7. Lxf6 Sxf6 8. Ld3 c5 9. Sxc5 Lxc5 10. dxc5 Da5† 11. Dd2 Dxc5 12. 0–0–0 0–0 13. The1 Ld7 14. Kb1 Tfd8 15. Te5 Dc7 16. Tde1 Lc6 17. De2 Tac8 18. h3 a6 19. g4 Txd3! 20. Dxd3 Lxf3 21. g5 Sd7 22. T5e3 Lh5 23. Dd2 Sb6 24. Tc3 Sc4 25. Dd4 b5 26. b3 Td8 27. Dh4

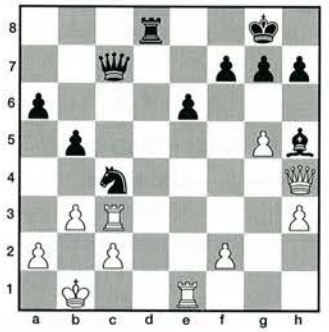

27. – De5!! 28. uppgivet.

Ukraina besegrade Polen med 2–0 och drog ifrån ytterligare i täten, som såg ut på följande sätt: Ukraina 10½, Georgien 9, Azerbajdzjan 8½, Rumänien och Spanien 7½.

Rond 7

■ Sverige – Slovenien 0–2

1. V Johansson	**– M Ankerst**	**0–1**
2. L Samuelsson	**– N Miheve**	**0–1**

Viktoria hittade inga luckor i svarts sunda försvarsställning. I stället blev det motståndaren som övertog kommandot genom en torndubblering på den öppna a-linjen. Ett feldrag i tidsnöden kostade Viktoria två viktiga bönder och sedan var dagen förstörd.

Lena kom snett i spelöppningen men kämpade sig in i partiet. Efter att hon missat en remifortsättning gick slutspelet dock inte att hålla.

■ Rättelse: Det var Thomas Ernst och inte Ulf Andersson som deltog i herrmatchen mot Georgien (TfS nr 1/93).

Toppstriden spetsades till genom att Azerbajdzjan överraskande besegrade ledande Ukraina med 1½–½ samtidigt som Georgien vann med samma siffror mot Rumänien. Därmed var ställningen för de tre främsta: Ukraina 11, Georgien 10½, Azerbajdzjan 10.

Rond 8

Trist för Sverige – "bye" (frirond) och 1 poäng…

I toppen blev det desto intressantare. Ukraina spelade oavgjort mot Frankrike och Georgien mot Polen medan 17:e-rankade Azerbajdzjan gick ifatt Georgien efter att ha besegrat Bosnien-Hercegovina med 1½–½. Det var alltså laddat för en otroligt spännande slutrond!

Rond 9

■ Sverige – Wales 2–0

1. V Johansson	**– D Cooper**	**1–0**
2. A Benér	**– D Adams**	**1–0**

Viktoria spelade upp en överlägsen ställning. Bland många vinstvarianter valde hon att ge övra kvalitet.

Även Anna lyckades bra med spelöppningen, men hon kunde inte överlista motståndaren i hennes tidsnöd. Ett remibetonat tornslutspel förbyttes i ett vunnet bondeslutspel, varför "rättvisa" skipades till slut.

Ett anmärkningsvärt faktum är att svenskorna inte spelade ett enda remiparti under hela turneringen! Individuellt nådde de följande resultat: Viktoria Johansson 2/6, Anna Benér 3/6, Lena Samuelsson 1/4.

Hur gick det då i medaljstriden? Jo, Ukraina besegrade med viss möda Spanien med 1½–½ samtidigt som Azerbajdzjan endast orkade med två remier mot Polen. Georgien ledde länge mot Israel och hade en liten chans att gå i kapp Ukraina. Efter 102 drag inställde dock Nino Gurieli vinstförsöken och Georgien – vars topptrio Maja Tjiburdanidze, Nana Ioseliani och Nona Gaprindasjvili var engagerad i damernas kandidatturnering i Kina – fick finna sig i att Ukraina tog revansch för Manila-OS tidigare under året.

Bästa nordiska lag blev Finland, som slutade på 21:a plats.

Slutställning: Ukraina 13½, Georgien 13, Azerbajdzjan 12½, Polen och Tjeckoslovakien 11, Frankrike, Spanien och Rumänien 10½, Israel, Grekland, Schweiz och Ungern 10, Estland, Bosnien-Hercegovina, Moldavien, Tyskland, Ryssland och England 9½, Armenien, Bulgarien och Finland 9, Litauen, Norge och Vitryssland 8½, Danmark, Kroatien, Lettland, Ungern III och Skottland 8, Slovenien och Ungern II 7½, Belgien, Sverige och Österrike 7, Portugal 6½, Irland 5, Wales 3½.

Den som vill spekulera i vad Sverige kunde ha åstadkommit med Pia Cramling och Borislava Borisova i laget kan naturligtvis göra det, men något rimligt svar går aldrig att få. Däremot misstänker jag att "damlagsdebatten" ånyo blommar upp, men jag konstaterar lättad att den diskussionen inte hör hemma i denna artikel…

Håkan Åkvist
förbundskapten

Ståhlbergsforskning

I Göteborgs Schackförbunds årsbok, för övrigt den 59:e i raden sedan 1935, berättas om en unik forskningsinsats. Initiativtagare är Calle Erlandsson, Lund som med hjälp av bl a Arne Berggren, Göteborg försöker kartlägga Gideon Ståhlbergs turneringsverksamhet och dokumentera partierna. Av sammanlagt 1 880 partier har man spårat 1 140 men t ex kongresstävlingarna i Trollhättan år 1925 har visat sig vara en svår nöt att knäcka. Endast ett fåtal partiresultat är kända och inga protokoll har hittats.

Erlandsson har liknande arbeten i gång beträffande Gösta Stoltz (av 1 437 partier har 658 spårats) och Zandor Nilsson, var för sig gigantiska projekt.

Då det gäller Ståhlberg är bl a följande tävlingar "svåra" (alla partier saknas): Trollhättan 1925, Göteborgsmästerskapet 1927 och 1928, Göteborg 1928 (träningsturn), Stockholm 1933, Köpenhamn 1934, Warszawa 1937, Göteborg 1938 (match mot Henrik Carlsson), Rosario 1940, Córdoba 1942 och Bahia Placa 1944.

Huvuddelen av partierna saknas dessutom från Karlstad 1926 (kongr), London 1927, Oslo 1928 (NM), Stockholm 1932, Jurata 1937, Rosario 1940 och 1941, La Plata 1944, Mar del Plata 1946, Paraná 1946, Hamburg 1955, Helsingfors/Lovisa 1957 (NM) samt Leipzig 1960 (OS).

Den som tror sig kunna bidra med upplysningar kan kontakta Calle Erlandsson, Nyckelkroken 14, 226 47 Lund (tel 046/14 97 49) eller Arne Berggren, Balsamingatan 18, 416 52 Göteborg (tel 031/25 57 76).

Karpov vann i Wijk aan Zee – hans 96:e turneringsseger!

■ Med sin seger i den 55:e Hoogooventurneringen i Wijk aan Zee, Holland noterade Anatolij Karpov sin 96:e turneringsseger. Exvärdsmästaren har passerat t o m Aleksander Aljechin som under lång tid var obestridd rekordhållare med ett 70-tal vunna turneringar.

Även i Wijk aan Zee har man övergett den traditionella ordningen och infört dagens modesystem med utslagningsmatcher för en rad inbjudna toppspelare. Först avverkades två partier med normal betänketid, vid lika ställning följde två halvtimmespartier och därefter direkt avgörande 15-minutерspartier.

Åtta man var seedade: Boris Gelfand, Vitryssland, Curt Hansen, Danmark, Anatolij Karpov, Ryssland, John Nunn, England, Jeroen Piket, Holland, Valerij Salov, Ryssland, Aleksej Sjirov, Lettland och Ivan Sokolov, Bosnien-Hercegovina. Till dessa kom ytterligare 16 deltagare, som möttes i första omgången. De åtta som slogs ut ingick därefter i Hoogooven Open, till vilken 16 spelare hade inviterats.

Allt eftersom matchturneringen fortskred överfördes de eliminerade deltagarna med bonuspoäng till den öppna turneringen, som slutligen kom att omfatta 38 spelare, dvs alla utom matchturneringens båda finalister.

De seedade mötte i andra omgången första rondens segrare. Redan i det första partiet mot Larry Christiansen, USA drabbades Karpov av schackblindhet, satte bort en pjäs och gav upp redan efter 12 drag. Han kom starkt tillbaka och vann med 3½–2½. I tredje omgången slog han Nunn med 1½–½ och vann därpå den ena semifinalen mot Salov med samma siffror. I den andra semifinalen gick tävlingens stora överraskning, spanjoren Miguel Illescas, vidare efter seger mot Lembit Oll, Estland med 2–0.

Finalen omfattade fyra partier. Inför det sista ledde Karpov med 2–1 och behövde bara remi. Det blev en spännande duell, i vilken Karpov ett tag låg under med två bönder. Säkert försvar räddade halvan efter 82 drag.

Segern har inte minskat Karpovs tidigare uttalade aversion mot matchsystemet. Han anser att blandningen av verkligt schack och blixtschack i samma tävling är oacceptabel. Den enkät som arrangörerna gjorde bland spelarna i Wijk aan Zee visade också att en majoritet föredrog den gamla ordningen.

De återkommande inhoppen av spelare från matchturneringen var närmast ägnade att öka hasardmomentet i den öppna tävlingen. Inför den nionde ronden, t ex, gick Salov och Oll in i tävlingen med 5½ bonuspoäng och hamnade förstås i toppskiktet.

Slutställningen för de främsta: Valerij Salov, Ryssland 9 (av 12), Eric Lobron, Tyskland 8½, Lembit Oll, Estland, Jeroen Piket, Holland och Vladimir Tukmakov, Ukraina 8, Viktor Kortchnoi, Schweiz och John van der Wiel, Holland 7½, Vladimir Akopian, Armenien, Zurab Azmajparasjvili, Georgien, Boris Gelfand, Vitryssland, Michail Gurevitj, Belgien, Lars Bo Hansen, Danmark och Predrag Nikolić, Bosnien-Hercegovina 7. På 6 poäng stannade bl a Curt Hansen. Av de 38 spelarna var 25 stormästare.

Karpovs triumf var hans femte turneringsseger sedan april, då han förpassades ut ur VM-cykeln av Short. Någon månad senare vann han en kategori XIII-turnering i Madrid med 7½/9, två poäng före bl a Judit Polgár.

I Biel i somras (kat XVI) spelade han åter i en klass för sig och vann på 10½/14 före Kiril Georgiev, Bulgarien 9. I augusti delade han segern i en utomordentligt stark snabbschacktävling (25 min) i Moskva med Boris Gulko och Alexander Ivanov, båda USA.

Efter ett mindre bakslag i Aljechin Memorial (kat XVIII) i Moskva med "endast" 50 procent vann Karpov i utklassningsstil i Baden-Baden (kategori XIV) med 9½/11, två poäng före tvåan. Därmed är vi framme vid Wijk aan Zee, som kan ses som ett slags revansch för t ex Tilburg och Bryssel där Karpov åkte ut redan i inledningsskedet.

Lennart Hansson

KRITISKT FÖR UPSALA ASS
– *och vem kan stoppa Rockaden?*

■ Upsala ASS är efter fem raka nederlag fast förankrat i botten av Elitserien. I toppen fortsätter SK Rockaden sin segerrad – vem är kapabel är stoppa denna fantastiska lagmaskin?

6–2 för Rockaden mot Upsala ASS i fjärde omgången och 7–1 mot Västerås ÖSK i femte är siffror som talar sitt tydliga språk. Det kunde ha blivit ännu mer mot UASS om inte Lars Karlsson i överlägsen ställning hade förlorat på tid just som han gjorde sitt 40:e drag.

Wasa SK fick för en gångs skull saker och ting att stämma mot SS Manhem och efter 3–0 i toppen höll man remi på övriga bord. Placeringen ovanför nedflyttningsstrecket visade sig vara temporär; i femte omgången blev det förlust på hemmabord mot Schack 08 som man alltid har haft svårt mot.

Limhamns SK förlorade sensationellt mot Västerås ÖSK i första matchen. Sedan dess har det blivit fyra 5–3-segrar. Är Skånelaget tillräckligt stabilt för att kunna ge Rockaden en verklig match om SM-tecknet?

Västerås ÖSK tog i rond 4 en ny tung tvåpoängare genom att besegra SK Passanten sedan Anders Eriksson på toppbordet vederlagt ett alltför optimistiskt pjäsoffer och vunnit mot Thomas Ernst. Västeråsaren har nu mött tre stormästare och tagit 2½ poäng – starkt!

Lunds ASK har börjat plocka poäng och 4–4 mot Schack 08 jämte storseger mot SK Kamraterna är resultat som imponerar. I femte ronden uppenbarade sig tidigare danske landslagsspelaren Sejer Holm – tidigare aktiv i Växjö SK – i lundensarnas åtta. LASK har varit ojämnt under ett antal år men nu tyder en del tecken på att ett nytt storlag kan vara på gång.

För de båda Göteborgsklubbarna börjar läget se bekymmersamt ut med Kamraterna på nedflyttningsplats och Manhem just ovanför strecket. Nog vore det illa om rikets andra stad skulle bli helt utan representation i Elitserien till nästa säsong!

Antalet fullpoängare i Elitserien har reducerats drastiskt: Jonas Barkhagen och Michael Wiedenkeller, båda SK Rockaden, är de enda med 5/5. 4½ poäng har erövrats av Robert Bator, SK Rockaden och Bogdan Pietrusiak, Limhamns SK. 4/4 noteras för Per Vernersson, Schack 08.

I den nordligaste division I-serien har SS Luleå gått loss och leder med fyra poäng före Farsta SK. Dessa två lag har dock en match mer spelad än de närmaste konkurrenterna.

Örebro SS har försvunnit ur toppstriden i den mellersta gruppen och här ligger nu Södra SASS, med tre IM i spetsen, och Eksjö SK sida vid sida i täten. Eksjö hade dock svårigheter i derbyt mot Västerviks ASK, som man slog med 8–0 i DM, och segersiffrorna i rond 4 blev minsta möjliga.

Längst i söder tappade Malmö SS oväntat poäng mot Helsingborgs SS och Manhems starka andralag har övertagit ledningen.

Ett halvt dussin lag är ännu obesegrade i division II. Läget är oklart på de flesta håll men Linköpings ASS II och SS Manhem III har skaffat sig en trepoängsledning i sina respektive grupper.

■ RESULTAT

Elitserien, rond 4: Schack 08 – Lunds ASK 4–4, SK Kamraterna – Limhamns SK 3–5, Västerås ÖSK – SK Passanten 4½–3½, SS Manhem – Wasa SK 2½–5½, Upsala ASS – SK Rockaden 2–6.

Rond 5: Limhamns SK – Upsala ASS 5–3, Lunds ASK – SK Kamraterna 6–2, Wasa SK – Schack 08 3½–4½, SK Passanten – SS Manhem 5½–2½, SK Rockaden – Västerås ÖSK 7–1.

Ställningen: SK Rockaden 10 (33), Limhamns SK 8 (23½), Schack 08 7 (22), SK Passanten 6 (22), Lunds ASK 5 (18½), Västerås ÖSK 5 (17), SS Manhem 4 (19½), Wasa SK 3 (17), SK Kamraterna 2 (14½), Upsala ASS 0 (13).

Div I norra, rond 4: SK Rockaden, Sundsvall – Solna SS 1–7, SS Luleå – SK Rockaden, Umeå 5½–2½, Vällingby SS – Farsta SK 4½–3½, Upsala ASS II – Wasa SK II 4–4, Sundsvalls SK – SK Rockaden II, Stockholm 1–7.

Rond 5: SK Rockaden, Umeå – Sundsvalls SK 5½–2½, Solna SS – SS Luleå 2½–5½, Wasa SK II – SK Rockaden, Sundsvall 3–5, Farsta SK – Upsala ASS II ½–1½, SK Rockaden II, Stockholm – Vällingby SS 2½–5½.

Rond 6: SK Rockaden, Sundsvall – Farsta SK 2–6, SS Luleå – Wasa SK II 7–1.

Ställningen: SS Luleå 12 (33), Farsta SK 8 (28½), SK Rockaden II 7 (23), Solna SS 6 (24), SK Rockaden, Umeå och Vällingby SS 6 (21½), Wasa SK II 4 (20), SK Rockaden, Sundsvall 2 (16), Sundsvalls SK 2 (14½), Upsala ASS II 1 (14).

Div I mellersta, rond 4: SS Allians – Örebro SS 4½– 3½, Linköpings ASS – Strängnäs SS 5–3, Schack 08 II – Skara SS 4–4, Växjö SK – Södra SASS 3–5, Eksjö SK – Västerviks ASK 4½ –3½.

Rond 5: Strängnäs SS – Eksjö SK 2–6, Örebro SS – Linköpings ASS 2½–5½, Södra SASS – SS Allians 6–2, Skara SS – Växjö SK 6–2, Västerviks ASK – Schack 08 II 3½–4½.

Ställningen: Södra SASS 10 (29), Eksjö SK 10 (28), Linköpings ASS 8 (22½), Örebro SS 6 (22½), Schack 08 II 5 (19½), Skara SS 4 (18½), SS Allians 4 (18), Växjö SK 2 (15), Västerviks ASK 1 (15½), Strängnäs SS 0 (11½).

Div I södra, rond 4: SS Manhem II – Kristianstads SK 5½–2½, Majornas SS – Lundby SS 4½–3½, Åstorps SS – Limhamns SK II 5–3, Malmö SS – Helsingborgs SS 4–4, AK-77 – En Passant 4½–3½.

Rond 5: Lundby SS – AK-77 3½–4½, Kristianstads SK – Majornas SS 3½–4½, Helsingborgs SS – SS Manhem II 2½–5½, Limhamns SK II – Malmö SS 3½–4½, En Passant – Åstorps SS 3½–4½.

Ställningen: SS Manhem II 10 (25), Malmö SS 9 (27), Åstorps SS och AK-77 8 (23), En Passant 4 (19½), Majornas SS 4 (15½), Limhamns SK II 3 (20), Lundby SS 2 (18), Helsingborgs SS 2 (14½), Kristianstads SK 0 (14½).

Div II:1, rond 4: Horndals SK – Sandvikens

Hemligheten med Västerås

■ Förr i tiden var Västerås detsamma som Västerås ASK, en anrik klubb som 1959 firade sitt 50-årsjubileum med att arrangera SM. Nu handlar det mycket om betydligt yngre Västerås Ö(stra)SK. Lagledaren Jan Eriksson anger följande orsaker till klubbens goda resultat i Elitserien:

– De ordinarie spelarna ställer så gott som alltid upp, säger han, och det skall till mycket starka skäl för att de ska utebli. Lagandan är således utmärkt, bl a beroende på att en stor del av gänget har hållit ihop ända sedan de började i Schackfyran för rätt många år sedan. Sist men minst har vi i Anders Eriksson en mycket stark spelare på toppbordet.

– Det har länge varit så att vi har klarat oss bättre i lag än individuellt, fortsätter Jan Eriksson. Men till sommaren har vi faktiskt två man i SM-gruppen, Anders Eriksson och Johan Eriksson. Nej, vi är inte släkt…

– Vi har också haft förmånen att kunna lita till väldigt bra ungdomsledare, i första hand Ingemar Larsson och Robert Granath. En annan viktig faktor är, tror jag, det goda samarbetet i Västerås. Det finns fyra klubbar i staden och spelarna kan fritt delta i varandras tävlingar.

– För närvarande har Västerås ÖSK något under 200 medlemmar. Av dem är cirka 40 seniorer. Namnet kommer sig av att klubbens rekryteringsområde ursprungligen låg öster om Svartån.

Strax före jul tog Anders Eriksson en IM-inteckning i Holland. Han har fyllt 33 men har tydligen ändå lyckats höja sin spelstyrka. Hur har det gått till?

– För fem år sedan började jag spela korrschack på allvar, säger han, och det är detta som nu börjar avsätta resultat. Jag har lärt mig att se djupare, helt enkelt, och det är korrschackets förtjänst.

Vännerna i SSKK jublar och tackar för denna gratisannons.

Anders Eriksson tävlade i SM-gruppen redan 1985. Han blev tionde man med 6 poäng. I sommar har han siktet inställt på ännu en IM-inteckning.

SK 4–4, Upsala ASS III – Schack 78 4½–3½, SS Delectus – SöderhamnsAlliansen 3–5.

Rond 5: SöderhamnsAlliansen – Upsala ASS III 5½–2½, SS Luleå II – Schack 78 4½–3½, Horndals SK – SS Delectus 5–3, Skellefteå SK – Sandvikens SK 3½–4½.

Ställningen: SöderhamnsAlliansen 9 (24), Horndals SK 8 (25), SS Luleå II 8 (21), Upsala ASS III 6 (19½), Schack 78 och Sandvikens SK 3 (18½), SS Delectus 2 (17), Skellefteå SK 1 (16½).

Div II:2, rond 4: Stockholms SS – Hässelby SK 3–5, Kristallens SK – Södra SASS II 6½–1½, Wasa SK III – Solna SS II 2½–5½, Södertälje SS – Hägerstens SK 6–2.

Rond 5: Södra SASS II – Södertälje SS 5–3, Hässelby SK – Kristallens SK 5½–2½, Solna SS II – Stockholms SS 3–5, Hägerstens SK – Wasa SK III 5–3.

Ställningen: Solna SS II 8 (24), Hässelby SK 6 (23), Södertälje SS 6 (22), Stockholms SS 6 (21½), Södra SASS II 6 (20), Kristallens SK 4 (20), Hägerstens SK 4 (16), Wasa SK III 0 (13½).

Div II:3, rond 4: KH-Alliansen – Karlstads ASS 4½–3½, Västerås ASK – Linköpings ASS II 4–4, Eskilstuna SK – Finspångs SK 3–5, Linde SK – Fagersta SS ½–7½.

Rond 5: Linköpings ASS II – Linde SK 4½–3½, Karlstads SS – Västerås ASK 4–4, Finspångs SK – KH-Alliansen 4½–3½, Fagersta SS – Eskilstuna SK 5–3.

Ställningen: Linköpings ASS II 9 (23), Fagersta SS 6 (23), KH-Alliansen 6 (22), Finspångs SK 6 (21½), Eskilstuna SK 4 (19), Västerås ASK 4 (17), Karlstads ASS 3 (19), Linde SK 2 (15½).

Div II:4, rond 4: Uddevalla SS – Skövde SS 4½–3½, SK Kamraterna, Trollhättan – Tibro SK 3–5, Lundby SS II – SS Manhem III 2–6, Lerums SK – Lidköpings SS 3½–4½.

Rond 5: Tibro SK – Lerums SK 4½–3½, Skövde SS – SK Kamraterna 5½–2½, SS Manhem III – Uddevalla SS 4½–3½, Lidköpings SS – Lundby SS II 7–1.

Ställningen: SS Manhem III 9 (27), Skövde SS 6 (23), Tibro SK 6 (21½), Uddevalla SS 6 (20), Lidköpings SS 4 (18½), SK Kamraterna 3 (19), Lerums SK 3 (18), Lundby SS II 3 (13).

Div II:5, rond 4: Jönköpings SS – Halmstads SS 2½–5½, Ölands SS – Markaryds SK 2½–5½, Hultsfreds SK – Rödeby SK 2½–5½, Lessebo/Kosta Alliansen – Nässjö SK 4–4.

Rond 5: Markaryds SK – Lessebo/Kosta Alliansen 2½–5½, Halmstads SS – Ölands SS 4–4, Rödeby SK – Jönköpings SS 5½–2½, Nässjö SK – Hultsfreds SK 5½–2½.

Ställningen: Halmstads SS 9 (28), Rödeby SK 8 (25½), Markaryds SK 7 (21), Lessebo/Kosta Alliansen 5 (18), Ölands SS 4 (18), Nässjö SK 3 (16), Jönköpings SS 2 (18½), Hultsfreds SK 2 (15).

Div II:6, rond 4: Kirsebergs SK – Limhamns SK III 6–2, Malmö SS II – Malmö AS 4–4, Lunds ASK II – Lunds SK 5–3, SK Bara Bönder – Hässleholms SK 2–6.

Rond 5: Malmö AS – SK Bara Bönder 4½–3½, Limhamns SK III – Malmö SS II 8–0, Lunds SK – Kirsebergs SK 2½–5½, Hässleholms SK – Lunds ASK II 2½–5½.

Ställningen: Kirsebergs SK 9 (26½), Lunds ASK II 8 (26), Limhamns SK III 7 (25), Malmö AS 6 (20½), Lunds SK 4 (16), Hässleholms SK 3 (17½), Malmö SS II 3 (14), SK Bara Bönder 0 (14½).

Bo Aurell har som vanligt gått igenom partiprotokollen i Elitserien. Han har valt ut och kommenterat följande alster som inleds med en laddad partiställning från rond 3:

Magnus Eriksson
Limhamns SK

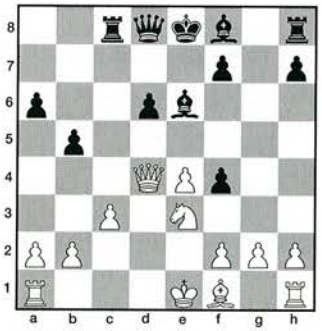

Hans Jonsson
Schack 08

Short GMA-president

Nigel Short har utsetts till ny president i GMA (Stormästarföreningen) sedan Jan Timman avsagt sig. Ny vice president är Viswanathan Anand och nya i styrelsen Predrag Nikolić och Lubomir Kavalek.

Det förefaller som om svart skulle vara tvungen att spela 17. – Tg8, varpå vit efter 18. Sd5 har en sund merbonde. Svart har emellertid något i bakfickan…

17. – fxe3!!

… nämligen ett kvalitetsoffer som ger angreppsmöjligheter.

18. Dxh8 Dh4 19. 0–0–0

Enda draget. Efter 19. Dd4 Dxf2† 20. Kd1 Lg4† 21. Kc1 De1† 22. Kc2 Dxa1 behåller svart bonden på e3 (23. Dxe3 Dd1† matt) och efter 19. g3 Dxe4 20. Tg1 Df3! faller tornet på g1 (21. Tg2 Lh3),

19. – Dxf2 20. Txd6

Löparen gick inte att rädda, t ex 20. Ld3 Lg4 21. Thf1 e2!.

20. – e2 21. Lxe2 Dxe2 22. Thd1 Dxe4

Med hotet 23. – Lf5.

23. T6d4 Dxg2 24. Kb1 Dg6† 25. Ka1 Dg7

Därmed skaffar sig vit ett fördelaktigt slutspel.

26. Dxg7 Lxg7 27. Td6 a5 28. Tb6 Lc4 29. h4 a4 30. a3 Td8 31. Tg1

Efter tornbyte skulle det vara lätt för svart att föra fram f-bonden till promotion. Man bör observera att vits kung skulle få svårt att ta sig fram på grund av spärrelden från de svarta löparna. Vit gör alltså klokt i att undvika tornbyte. Hans hot mot löparen på g7 är förstås endast skenbart – efter slag skulle han ju bli matt.

31. – Td2 32. Tc6

Med hotet 33. Txc4 följt av 34. Txg7.

32. – Lf8 33. h5 Kd7 34. Ta6 Lc5 35. Te1 Td6 36. Ta8 Th6 37. Te5 Te6!

Framtvingar tornbyte.

38. Txe6 Kxe6 och svart vann efter ytterligare 36 (!) drag.

Så följer tre partier från matchen Upsala ASS – SK Rockaden (bord 3, 4, 6) i rond 4:

HOLLÄNDSKT FÖRSVAR (A 87)

Michael Wiedenkeller SK Rockaden — **Thomas Marttala** Upsala ASS

1. d4 f5 2. c4 Sf6 3. Sc3 g6 4. g3 Lg7 5. Lg2 0–0 6. Sf3 c6 7. 0–0 d5 8. b3 Le6

Var ska svart placera sin vitfältslöpare när han byggt upp en stonewall? Det kan lätt bli ett problem, eftersom de egna bönderna står i vägen. Här hamnar löparen på f7, där den blir bytt mot en springare.

9. Sg5 Lf7 10. e3 De8 11. Sxf7 Dxf7 12. Dd3 Sbd7 13. cxd5 cxd5 14. Db5 Sb6 15. La3 Tfc8 16. Lc5 e6 17. Tac1

Här gav 17. Lxb6 Txc3 (17. – axb6? 18. Sa4) ingenting.

17. – Tc6 18. Dd3 Dd7 19. a4 Sc8 20. Tc2 Sd6 21. Tfc1 a6 22. a5 Dd8 23. b4 Sc4 24. Sa4 Tac8 25. Db3 Se4 26. Da2 Kh8

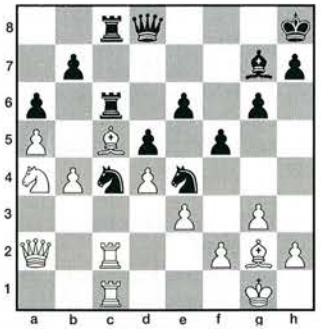

27. Txc4!

Vit offrar kvalitet och får till att börja med en bonde i ersättning. Men det kommer att bli mer!

27. – dxc4 28. Dxc4 Df6

Eller 28. – Sxc5? 29. Sxc5! (29. Lxc6? Sxa4 30. Da2 b5) T6c7 30. Dxe6 med fördel för vit.

29. Dc2 Tf8 30. Sc3 Tf7 31. Sxe4 fxe4 32. Lxe4 Tcc7 33. f4 Lf8 34. Tb1

Svarts senaste drag antyder en avsikt att byta löpare på c5. Efter bxc5 står vits torn sedan utmärkt på b1. Om svart inte byter på c5 och i övrigt förhåller sig passiv är vit beredd att rycka fram med b-bonden.

34. – g5 35. Kh1 gxf4 36. gxf4 Tg7 37. Df2 Lxc5 38. bxc5 Dd8?!

Här får man en känsla av att den annalkande tidskontrollen påverkar spelet.

39. Tb6 Tg4?

Det kan knappast vara rimligt att ge e-bonden utan vidare. Svarts tanke var kanske 40. Txe6? Tcg7, varpå svart med bl a hoten Tg1† och Dxa5 borde kunna kämpa vidare.

40. Lf3!

Vit tänker slå bonden på e6 men önskar först förhindra att svart placerar samtliga tunga pjäser på g-linjen. Observera att bonderov på b7 kan sluta illa: 40. Lxb7? Txb7 41. Txb7 Dd5† och vit blir matt, eller 40. Txb7 Txb7 41. Lxb7 Dxa5 och situationen förefaller inte helt klar.

40. – Tg6 41. Le4 Tg4 42. h3! Tgg7 43. Txe6 Tce7 44. f5 De8 45. d5 Da4 46. Lg2 Da1† 47. Df1 uppgivet.

WIENERPARTI (C 29)

Ingemar Svensk Upsala ASS — **Christer Hartman** SK Rockaden

1. e4 e5 2. Sc3 Sf6 3. f4 d5 4. fxe5 Sxe4 5. Sf3

Det bästa och vanligaste, men även 5. Df3 och 5. d3 förekommer. Det senare draget kan leda till våldsamma komplikationer, speciellt om svart fortsätter med 5. – Dh4†, t ex 6. g3 Sxg3 7. Sf3 Dh5 8. Sxd5 Lg4 9. Lg2 Sxh1 10. Sxc7† Kd7 11. Sxa8 etc. Den här varianten har använts i stormästarpartier och anses fördelaktig för vit. På textdraget hålles 5. – Le7 för att vara bäst.

5. – Sc6 6. d3

Även 6. Lb5 anses vara bra.

6. – Sxc3 7. bxc3 d4

För att förhindra att vit med 8. d4 skaffar sig ett starkt bondecentrum. Så här långt är partiet identiskt med Quillan – Copeland, Swansea 1987. I detta fortsatte vit med 8. Le2 och förlorade så småningom.

8. cxd4 Sxd4 9. c3 Sxf3† 10. Dxf3 c5

Åter försöker svart hindra uppbyggnaden av en bondekedja…

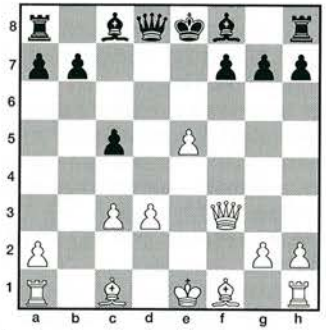

11. d4!

… men det går trots allt! På 11. – cxd4 skulle följa 12. Lb5† Ld7 13. e6! fxe6 14. 0–0 De7 (14. – Df6 15. Dxb7 Dd8 16. Lxd7†) 15. Lg5!.

11. – Le7 12. Lc4 0–0 13. d5 Lh4† 14. g3 Lg5 15. 0–0 Lxc1 16. Taxc1 Lh3 17. Tf2 Dg5 18. Te1 Tab8 19. a4 Lg4 20. De4 Dg6 21. Dxg6 hxg6 22. Tf4 Ld7 23. e6! g5

På 23. – fxe6 hade följt 24. dxe6 Txf4 25. exd7† och på 23. – Lxa4 24. exf7† Txf7 (24. – Kh7 25. Th4† matt) 25. d6 Tbf8 26. Txf7 Txf7 27. Te7.

24. Tf5 fxe6 25. Txg5 b5

Eller 25. – exd5 26. Lxd5† Kh7 27. Te7 osv.

26. dxe6 bxc4 27. exd7 Tbd8 28. Te7 Tf7 29. Te8† Tf8 30. Txd8 Txd8 31. Td5

Vit har avvecklat till ett vunnet tornslutspel. Svart erövrar visserligen vits d-bonde, men vits bondeövervikt på kungsflygeln är en segergaranti, eftersom svarts extrabonde på c-linjen saknar betydelse.

31. – Kf7 32. h4 Ke6 33. Td1 Txd7 34. Txd7 Kxd7 35. Kf2 Ke6 36. Kf3 Kf5 37. g4† Ke5 38. a5 g6 39. h5 gxh5 40. gxh5 Kf5 41. h6 Kg6 42. Ke4 Kxh6 43. Kd5 Kg5 44. Kxc4 uppgivet.

NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 41)

Lars Holmstrand Upsala ASS — **Mats Sjöberg** SK Rockaden

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 c5 5. Ld3 d6 6. Se2 0–0 7. 0–0 Sc6 8. Dc2 h6 9. a3 La5 10. Tb1 De7 11. Se4 Ld7 12. b3 Tac8 13. Sxf6† Dxf6 14. Lb2 cxd4 15. b4?!

Ger upphov till förvecklingar som inte förefaller gynnsamma för vit.

15. – Lb6!

Tvingar vit att avancera med c-bonden. På 15. – Lc7 hade vit kunnat fortsätta med 16. exd4, varpå hans bondekedja hade sett riktigt imponerande ut.

16. c5 dxc5 17. bxc5 Se7 18. exd4 Sd5

Vit har fått två hängande bönder i centrum. Han vinner visserligen en bonde med sin nu följande manöver, men svart har fått goda möjligheter att sätta i gång ett kungsangrepp och står bäst.

19. Db3 Lc7 20. Dxb7

20. – Lc6!

Både 21. Dxc6 Lxh2† och 21. Dxa7 Ta8 skulle nu sluta med damförlust. Bäst är möjligen 21. Db3. Textdraget deplacerar damen.

21. Da6?! Dh4 22. Sg3

På 22. g3 hade följt 22. – Dh3 med avsikten 23. – Se3. Löparen på c6 vore då fortfarande tabu (23. Dxc6? Lxg3!).

22. – La8 23. Tfe1

Nu kan 23. – Sf4 besvaras med 24. Lf1.

23. – Sf6! 24. Le2

Riktar sig mot 24. – Sg4 men möjliggör samtidigt svarts följande drag.

24. – Se4 25. Dd3

För sent! Om damen stått på b3 hade den kunnat gå till e3, vilket hade förändrat situationen.

25. – Sxf2! 26. Kxf2 Dxh2 27. Lf1 Dh4!

Hotar 28. – Df4† med pjäsvinst.

28. d5

Öppnar en anfallsdiagonal. Svart kan emellertid erövra springaren på g3 och samtidigt skydda fältet g7.

28. – Lxd5 29. Dc3 Df4† 30. Kg1 Dxg3 31. Te3

Efter dambyte vore förstås kampen slut.

31. – Dh2† 32. Kf2 f6 33. Th3 Df4† 34. Kg1 Le5 35. Db4 Tb8 36. Dxf4 Lxf4 37. Ld3 e5

På 37. – La2 hade följt 38. Tf1 och svart vinner inte pjäs.

38. Kf2?

Nu var det nödvändigt att flytta löparen från b2 för att undgå pjäsförlust.

38. – La2 39. uppgivet.

FRANSKT PARTI (C 02)

Uno Axelsson SK Kamraterna — **Stefan Schneider** Limhamns SK

1. e4 e6 2. d4 d5 3. e5 c5 4. c3 Db6 5. Sf3 Ld7 6. Ld3 Lb5

Svart vill byta sin "dåliga" löpare mot vits "goda". Nackdelen är att han förlorar ett par tempon.

7. 0–0 Lxd3 8. Dxd3 cxd4 9. cxd4 Sc6 10. Sc3 Sge7 11. Le3 Sg6

På 11. – Dxb2? hade inte följt 12. Tfb1 utan 12. Sb5! som lett till omedelbar katastrof.

12. h4 h5 13. a3 Sa5 14. b4 Sc4 15. g3 Tc8 16. Tfc1 Le7 17. Lg5 0–0 18. Lxe7 Sxe7 19. Sg5 g6 20. Sa4 Db5 21. Sc5 b6

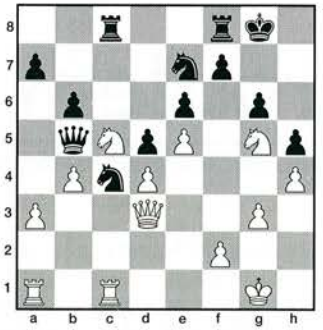

22. a4!?

Inledningen till en rad förvecklingar.

22. – De8

Svart kan knappast slå bonden, vilket kan belysas med varianten 22. – Dxb4 23. Sd7 Tfd8 24. Sf6† Kf8 (24. – Kg7 25. Sxh5†) 25. Sxh5 Dd2 26 Df3 Sf5 27. Td1 Db2 28. g4 med vinstspel för vit.

23. Sce4

Ett temporärt springaroffer.

23. – dxe4 24. Sxe4 Dc6 25. b5 Sxe5!

Efter 25. – Dc7? 26. Sd6 hade vit haft bonde över och fördel.

26. dxe5 Dxc1† 27. Txc1 Txc1† 28. Kg2 Sd5 29. Dd2 Tc4 30. f3 Kg7

På 30. – Txa4? hade 31. Dh6 gett vinst.

31. a5 bxa5 32. Dxa5 Tc7 33. Sf6 Tfc8 34. Sxd5 exd5 35. Da6 Te8 36. Dd6 Tc2† 37. Kh3 Te2 38. f4 Tb2 39. Dd7 Te6 40. Dxd5 Tb6

Tidsnöden är över och det tycks som om svart har rett upp situationen. Han vinner ju b-bonden och behåller sin a-bonde. Men…

41. e6!

… bonden kan inte slås på grund av 42. Dd4†. Även på 41. – T2xb5 följer 42. Dd4†, varpå e-bonden avancerar.

41. – Te2 42. Dd4† Kg8 43. Dd8† Kg7 44. f5! gxf5

På 44. – fxe6 går f-bonden.

45. Dg5† Kf8 46. exf7 Kxf7

Vad annars?

47. Dxh5† Kf6 48. Dxe2

Saken är klar. Det finns inget att göra.

48. – Kg6 49. De7 a6 50. Dg5† uppgivet.

Varför förlorade svart? Vi får kanske ge hans sista drag före tidskontrollen skulden. Om tornet på e6 fått stanna kvar där och det andra tornet tills vidare hållit sig på a- och b-linjerna (t ex 40. – Tb1) är det svårt att se hur vit hade kunnat vinna.

Problem

Bidrag och lösningar till Lennart Larsson
Häradsvägen 10 B, S-443 31 Lerum

15116. Jorge M Kapros
El Palomar

Matt i 2 drag

15117. Christer Jonsson
Skärholmen

Matt i 2 drag

15118. Rainer Paslack
Bielefeld

Matt i 2 drag

15119. Vladimir Aleksandrov
Ivanovo

Matt i 3 drag

15120. Lars Larsen
Sönderborg

Matt i 3 drag

15121. Ramutis Juozenas
Kaunas

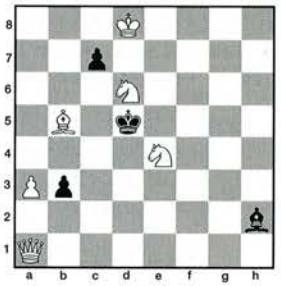

Matt i 3 drag

15122. Nikolaj Sinowjew, Usmy-Kamjenogorsk. Vit: Kc8 Dc5 Se6 Bb6 c7. Svart: Ka6 Tb7. Matt i 2 drag.

15123. K A K Larsen (Die Schwalbe 1956). Vit: Kc8 Te5 Sf3 Bd4. Svart: Kd6 Bc6. Matt i 3 drag.

15124. Torbjörn Björklund & Wladimir V Sokolow, Malung/Heilbronn (version av 15077, TfS 7/92). Vit: Kg6 De1 Te3 Lc1 Sd6 Bg2. Svart: Kg4 Ta2 Lb7 Se4 Sg1. Matt i 5 drag.

15125. Michel Caillaud (Rex Multiplex 1984). Vit: Ka4 Sb5. Svart: Ka8 Sb8. Hjälpmatt i 4 drag.

Lösningsfrist 15 april. I hjälpmattsuppgiften 15125 börjar svart och hjälper vit att sätta svart matt.

Rättelser. Tvådragaren 15046 av L Larsen (korrektur i TfS 8/92). W V Sokolow föreslår en smärre förbättring av korrekturet sålunda: Sv Bg7 och vit Bd6 avlägsnas, sv Bd7 tillsättes. Lösning: 1. c4. 1. c3? Sf2!. 1. Lb3? Dc4!. 1. Lxd7? Sg3!. 1. Sxf3? Dxb4!.

Vidare påpekar Sokolow att korrekturet till tredragaren 15049 av Pustilnikow och Tsyrulik (TfS 8/92) ej håller. Dels är uppgiften olöslig efter 1. a8D Df6 2. Txf6 Txd2!, dels finns flera dualer, t ex 1. – Tb3 2. Lf3 3. Se2, men även 2. Lc4, Lb5, La6, Ld1. Vidare 1. – Dxe7 2. Txf5 och 2. Lxe7, 1. – Dg7 2. Te4 med dual 2. Te3 osv.

Lösningar till problemen 15068–15087 i TfS 7 och 8/92

15068 (Jonsson). 1. Df4 (2. Le3) Sd5/Sf5 2. exd5/exf5. Försök: 1. Kf2? Sd5/Sf5 2. Td5/Te8 men 1. – Sxf6!. Bra mattförändringar men paraden på försöket är tyvärr störande kraftig.

15069 (Gamza). 1. Tf4 (dragtvång) Dxb3 (a)/e3 (b) 2. Tf5 (B)/Tg5 (A). Försök: 1. Tg4? Dxb3 (a)/e3 (b) 2. Tg5 (A)/Tf5 (B) men 1. – exf3!. Mattväxling enligt känt schema mellan försök och lösning men även här får försöket en tråkig vederläggning.

15070 (Blikeng). Tvådragare. 2 poäng till alla lösningar. 1. Se5 (2. Sxc6) Sg7/L- 2. Sf3/Sc2. Försök: 1. Sb8? e5 2. Da7 men 1. – Sg7!. 1. Sf8? Sg7!. 1. Sc5? Lxd5!. 1. Txc6? Sc3!. Ett utmärkt problem med intressanta varianter i lösningen.

15071 (Ternblad). 1. Ld7 (2. Sf6). Ternblad som bäst (L H P).

15072 (Juozenas). 1. De3 (2. Lb3) Kb5, Kd5 2. Lb3. Bilösning: 1. Le4 Kd4 2. Lc6. Två korrekturförslag: Da3 till e1 (Naujoks), Bf6 till f5 (Sokolow).

15073 (Ingre). 1. Ld3 (dragtvång) a3 2. Lxf5 Sxf5 3. Db3. 1. – b4 2. Dxf5 Sxf5 3. Lc4. Försök: 1. Dg4? a3 2. Dxf5 Sxf5 3. Lb3. 1. – b4 2. Lxf5 Sxf5 3. Dc4 men 1. – h3!. Variantväxling ab–ba mellan försök och lösning (förf). Modern trea i smakfullt enkel dräkt.

15074 (Hammarström). 1. Tad6 (dragtvång). Några trevliga varianter.

15075 (Wrobel). 1. Te8 Lb6/Lc5/Ld4 2. Tb8/Te5/Te4. Det maskerade batteriet på a-linjen byts ut mot raffinerat bakhåll i tre varianter. Ett strålande dragpliktsfynd (L H P).

15076 (Przepiórka). 1. Ld3 gxh4 2. Dc8 h3 3. Dxh3. 1. – g4 2. Dc7 g3 3. Dxg3. 2. – Kxb3 3. Dc4. Mästerligt.

15077 (Björklund). 1. Dh5 Kxh5 2. Sf4 Kg5 3. Tg6 Sxg6, Lxg6 4. Sh3 Kh5 5. Lg4. Komponerat partislut eller mycket ålderdomligt problem? Uppgiften har i en omarbetning av W V Sokolow fått en problemmässig form. Se 15125 i detta häfte!

15078 (Larsen). 1. Df3 (2. Dxd3) S-/Sxe5/Sf2/Sc5 2. Df4/Se2/De3/Dxd5. Förspel: 1. – Sc1/Sf4/Sc5/Se5 2. Lxc1/Lxf4/Lc3/Le3. 1. Lc1? Ta3!. 1. Lxb4? Le3!. Temat i fjärde WCCT. Ett givande temaexempel med god inledning.

15079 (Gamza). 1. De5 (2. Sxa6) Txf7/Txb4 2. Da5/Dc5. Förspel: 1. – Txf7/Txb4 2. Sxa6/Dd8. Rätt begränsat innehåll.

15080 (Paslack). 1. Tg5 (2. Lg2) Txe3/exf4 2. Db7/Dd5. "Thematische Non-Paraden" (TNP) kallar författaren de svarta drag som växelvis görs verkningslösa genom vita tornets förebyggande drag i försökesspelet som följer: 1. T-? (2. Lg2) Te3, exf4!. 1. Te2? Txe3? (TNP) 2. Lg2 men 1. – exf4!. 1. Tg4? exf4? 2. Lg2 men 1. – Txe3!. Lösningens spel kan väl betecknas som fortsatt angrepp i konventionell stil. Kanske originellt.

15081 (Piltschenko). 1. Lc2 (2. Sd3) Ke5/Td7 2. Sf5/Sxd7. Försök: 1. Le2? (2. Sf5, Sd3) Ke5!. 1. Lb3? (2. Sf5) Ke5 2. Sd3 men 1. – Tf7!. b) 1. Lb3 (2. Sd3) Kd4 2. Sf5. Försök: 1. Lc2? (2. Sf5) Kd4 2. Sd3 men 1. – Td7!. 1. Lg4? (2. Sf5, Sd3) Kd4!. Le grand- och Dombrovskis-tema i tvillingform (förf). Med två så närliggande problem avslöjar författaren sina tankegångar. Som lösare arbetar man med båda samtidigt och går därför lätt bort sig i varianterna (K L).

15082 (Stepotjkin). 1. Da4 (dragtvång) bxa4 2. Kc6 3. f7. 1. – Kd7 2. Dxb5 Kc7, Kc8 3. Db7. 1. – Kf7 2. g6 Ke8/Kg8 3. Dxb5/e8D. 1. Ke6? patt!. Rätt tråkigt mattbildsproblem.

15083 (Juozenas). 1. De5 (2. De1 Tf1 3. Lf2). 1. – Tf1 2. Dh2 Kxh2 3. Lf2. 1. – Th3 2. De1 Kh2 3. Lg3. 1. – Tf7/Tg3 2. Kxf7/Lxg3. Förspel: 1. – Tf7/Tg3/Tf1 2. Kxf7/Lxg3/Dh2. 1. De6? Tf1!. Ett par fängslingsmatter och ett elegant damoffer gläder lösarna.

15084 (Bolotbekov). 1. Tg4 (dragtvång). Kungsstjärna. Gerhard Naujoks sänder till jämförelse följande uppgift av G Bakcsi (Marcius Tizenötödike 1948) Ke6 Tb1 La2 Sc6 Se4 Bb5 – Kb7. Två drag. 1. b6.

15085 (Kitschigin). 1. Td6 (dragtvång). 1. Td8? (2. Dh6) Le8!. Enkelt men ej helt utan finess.

15086 (Hammarström). 1. f8S Kg8/Txf8/Kh6 2. Lc4/gxf8T/g8S. Fellösningar visar att detta problem tydligen bara är skenbart enkelt!

15087 (Olausson). 1. Lf8 Lxe5 2. Lg7 Lxg7

Studier

Originalstudier till: A Hildebrand
Gröna gatan 31 B III, 754 36 Uppsala.

Än lever bondestudien!

❑ Nog trodde man under flera decennier att "bondestudien" var passé. Vad fanns att göra efter så prominenta namn som Dedrle, Mandler, Selesnjeff, Chéron, Halberstadt, Gorgiev, Moravec och Prokes för att nu inte tala om stormästaren Grigorjev?

Visst kunde man hitta en och annan strö-studie även efter dessa, som t ex 2649, men i vidare bemärkelse låg nog bondestudien i träda. Men så helt plötsligt uppenbarade sig i mitten på 70-talet en herre vid namn M A Zinar, som komponerade ett hundratal bondestudier och gjorde att denna genre fick uppleva en oanad renässans. Hans djärva idéer har öppnat nya perspektiv och banat väg för en helt ny syn på bondestudiernas möjligheter.

1970 utgav Zinar i Kiev, tillsammans med V M Artjakov, en bok betitlad *Bondestudiens harmoni*, som på ett utmärkt sätt kompletterar F Bondarenkos verk *Studien i bondeslutspelet*, Moskva 1973. Här är ett par av Zinars verk:

2649. N Kralin & A Kusnezov
1 Pr "64" 1975

Remi

2650. M A Zinar
1–2 Pr Komsomolskoje znamja 1982

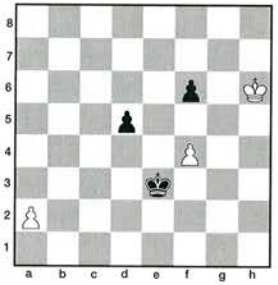

Remi

2651. M A Zinar
2–3 Pr Tjervonnyj Girnik 1977

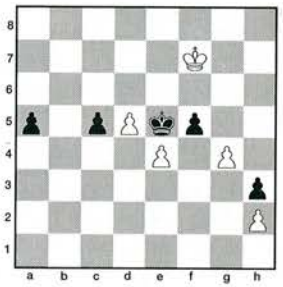

Vinst

3. hxg7. Ultraidealmatt. 1. Ld4?/Le7? La7/ Lxe5!. Författaren sänder även följande version: Kg6 La3 Be5 h6 h7 – Kh8 Ld8. 3 drag. 1. Lf8 Lf6 2. Lg7. 1. e6?, Lb2? Lf6!. W V Sokolow föreslår vit Lc5 på a5 med lösningen 1. Lc3 La7, Lc7 2. e6 samt förförelserna 1. e6? Le5! och 1. Ld8? Lxe5!. Men då faller idealmatten bort.

Bokpris tillfaller Leif Ehrnlund, Sundbyberg och Leif Isaksson, Stenungsund.

Bengt Ingre, välkänd schackredaktör från Dalom, hälsas välkommen i lösarskaran.

En lång rad skickliga lösare passerar denna gång 200 poängssteget, Sven-Arne Wallin och Wladimir V Sokolow i häfte 7 samt Per-Gösta Högborg, Karl-Arne Staberg, Erik Svedberg och Gerhard Naujoks i häfte 8. Red gratulerar och önskar fortsatt framgång i klättringen på poängstegen.

2649. 1. g6 a3 2. g5 a2 3. Kg4! a1D (3. – a1L 4. Kf4 Lc3 5. h4 och vit har byggt upp en ointaglig fästning – remi.) **4. Kh5 Dxe5 5. h4 De1 6. g4 Dxh4† 7. Kxh4 Kg8 8. Kg3 Kf8 9. Kf4 (f3) Ke7 10. Ke5 Kd7 11. Kf4 (f3) Kd6 12. Ke4 e5 13. Kf5 Kd5 patt.** Efter 1. Kh4? a3 2. g6 a2 3. g5 a1L! 4. g4 Lxe5 5. h3 Kg8 6. Kh5 Lg3 7. h4 Lxh4 8. Kxh4 Kf8 vinner svart ett viktigt tempo. Den välkända "fästningen" fast med förförelse och fortsatt spel.

2650. 1. a4 Kd4 (det till synes naturliga 2. Kg6 strandar på 2. – Kc5! 3. Kxf6 d4 4. Kg6 d3 5. f5 d2 6. f6 d1D och bonden på a4 beseglar vits öde) **2. Kh5! f5!** (vit måste vara på sin vakt: 3. Kg5? Kc5! 4. Kxf5 d4 5. Ke4 Kc4 6. a5 d3 7. Ke3 Kc3 8. a6 d2 9. a7 d1D 10. a8D De1†! 11. Kf3 Dh1† och vinner damen) **3. Kh4!** (siktar vit in sig på svarts fribonde?) **Kc5 4. Kg3 Kb4 5. Kf3/f2 Kxa4 6. Ke3 Kb5 7. Kd4 Kc6 8. Ke5** (otroligt, men just den långa vägen har fört kungen till f-bonden) **Kc5 9. Kxf5 d4 10. Kg6!** (det gäller att hålla sig ifrån svarts bonde: 10. Ke4? Kc4 11. f5 d3 12. Ke3 Kc3 13. f6 d2 14. f7 d1D 15. f8D De1† 16. Kf3 Df1† och damen faller) **d3 11. f5 d2 12. f6 d1D 13. f7 remi.** En fantastiskt innehållsrik miniatyr.

2651. Här har vi en rekordprestation: Tre damvinster diagonalt och tre lodrätt:

a) 1. Ke7! (inte 1. g5? f4! =) a4 2. d6 a3 3. d7 a2 4. d8D a1D 5. Dh8†;

b) 1. – c4 2. d6 c3 3. d7 c2 4. d8D c1D 5. Dd5† Kf4 6. Dxf5† Ke3 7. Dg5†;

c) 1. – fxe4 2. d6 e3 3. d7 e2 4. d8D e1D 5. Dd6† Kxe4 6. De6†;

d) 1. – f4 2. d6 f3 3. d7 f2 4. d8D f1D 5. Dd5† Kf4 6. Df5/f7†;

e) 1. – fxg4 2. d6 g3 3. d7 g2 4. d8D g1D 5. Dd5† Kf4 6. Df5† Ke3 7. Dxc5†;

f) 1. – fxg4 2. d6 g3 3. d7 gxh2 4. d8D h1D 5. Dd6† Kxe4 6. Dc6†.

Lösningar till julpysslet TfS 10/92

Tävlingen visade sig vara knepigare än vi trott och ingen av lösarna lyckades få en fulltträff. Närmast kom **Bo Göransson**, Uppsala med 11 rätt av 12 möjliga, vilket renderar honom ett välförtjänt förstapris. Andra och tredje bokpriset delas mellan **Sören Norrby**, Östersund och **Wladimir V Sokolow**, Heilbronn, Tyskland på 7,5 rätt. De rätta lösningarna var:

1) **A Hildebrand**, Springaren 1956: 1. g7 Tg6 2. Lxg6† Kh6 3. g8S och vinner.

2) **A Åkerblom**, Spartak 1961: 1. Kd5 e3 2. Ke4 (2. Kd4? Kg3 3. Le4 Kf2 ∓) Kg5 3. Lf3 Kh4 4. Kf4! (4. Kd3? Kg3 5. Le2 Kf2 ∓) Kh3 5. Le4!! Kh2 6. Kf3 =. Studien tycks dock ha en dual: 2. Lf3 som för till huvudvarianten.

3) **E Holm**, Sydsvenska Dagbl Snällposten 1911: 1. Lg1 Sf3 2. Lh2! Sxh2 3. Ke2 K- 4. Kf2 Sg4† 5. Kg3 h2 6. Kg2 med teoretisk remi. Eller 3. – Sg4 4. Kf3 Kg6 5. Kg3 h2 6. Kg2 =.

4) **B Pettersson**, Eskilstuna Kuriren 1951: 1. Ta8†! Kh7 2. Ta7† Kg6 (2. – Kh8 3. Ta8†) 3. Ta1 Se2† 4. Ke3 Sg1 5. Kf2 h1D 6. Txg1† =.

5) **A Åkerblom**, TfS 1960: 1. Ld4† Kc2 2. La1! (men inte 2. Kd5? Kd3! ∓, som angetts av en lösare) c3 3. Kd4 Kb3! 4. Kd3 c2 5. Kd2 Ka2 6. Kxc2 b3† 7. Kc3 =, eller 1. – Kd2 2. La1! c3 3. Kd4 c2 4. Lb2 b3 5. Kc4 =.

6) **A Ericsson**, TfS 1956: 1. Sd7 h2 (1. – Kh6 2. Sf6 Kg5 3. Se4† Kf4 4. Sf2 h2 5. Sc4 Kf3 6. Se5† Kxf2 7. Sg4† =) 2. Sf6† Kh8 3. Sc4! h1D 4. Sd6!! (men inte som några lösare angett 4. Se5? Db7† 5. Sd7 Db3† 6. Kg6 Dg3† 7. Kf7 Dg7† 8. Ke6 Dg6 9. Sf8 Dh6 ∓) 4. – D- 5. Sde8! och vit har skapat en fästning som inte går att inta. Remi.

7) **H Holm**, Springaren 1949: 1. b5 Sh2! (bäst) 2. b6 Sf3/g4 3. b7 Se5† 4. Kd4 Ke6! 5. b8S! Kd6 6. Sa6 =.

8) **C Jonsson**, 5 Pr TfS 1964: 1. Sa5! b2 2. c7 b1D 3. c8D† Db8 (!) 4. Da6† Da7 5. Dc6† Kb8 6. De8† Kc7 7. De7† Kb6! 8. Sc4† Ka6 9. Da3† Kb7 10. Sd6† Ka8 11. Df3† Kb8 12. Df8† Kc7 13. Sb5† och vinner.

9) **A Åkerblom**, 2 hed omn Československy Šach 1952. 1. Kf4 Te7 (inte 1. – Th4?) 2. Sf5 (2. Ke3? Kg2!) Te6 3. Sd4 Te8 (3. – e3 4. Sxe6 e2 5. Sd4! =) 4. Ke3! Kg2 5. Sb5!! Kg3 6. Sd6 Te6 7. Sxe4† =.

10) **A Hildebrand**, TfS 1947: 1. Lc4† Ka1 2. Ld2! (s k romersk länkning) Te3 3. Lc1! Tb3 4. Kxb3 och patten är hävd – vit vinner.

11) **A Gillberg**, Hed omn I Tjavtjavadze Memorial 1989: 1. a7 Kb6 2. Ke5!! (detta drag gick t o m segraren bet på, men det naturliga 2. Ke6? strandar på 2. – Kc6!! 3. Ke5 Te1† 4. Kf4 Tf1† 5. K- Kb7 =) Te1† 3. Kd6! (3. Kd5? Td1† 4. K- Td8) Td1† 4. Ke7 Te1† 5. Kd7 Td1† 6. Kc8! Tc1† 7. Kb8 Tf1 8. a8D Txf7 9. Da3 ±. Förmodligen Sveriges bästa studie med fem pjäser!

12) **A Åkerblom**, TfS 1978: 1. Sf5 Db7 (1. – Dc6 2. Kf2! Df6 3. Tf1) 2. Kg1 Db6† 3. Kf1 Db5† 4. Kg1 Dc5† 5. Kg2 Dd5† 6. Kg1 Dxf5 7. Tf1 =.

TILL SALU

En del utgångna och sällsynta **TfS-årgångar**. Mest inbundna. Prislista sändes till intresserade.
I Svensson, Huvudskärsvägen 42, 121 54 Johanneshov

KÖPES

Boken "99 andra spelöppningsfällor" av Jostein Westberg önskas köpa.

Tel 040/11 01 98
kl 08.00–16.30

SIAB Open

9–12 april

Västerås Östra SK inbjuder till Öppet Mälardalsmästerskap (M)

+

Sanktionerade klass I, II och III

Priser: Första pris 5 000 kr klass M
Ratingpriser klass M
Minnespriser I, II, III

Spelform: 40 drag 2 tim+30 min, 7 ronder schweizer (M), 7 ronder Berger (I, II, III).

Anmälan: Startavg 200 kr (sen), 100 (jun) insättes före den 1 april på VOSK:s pg 68 86 84-0. Ange namn, klubb, rating, önskad klass och tel. IM fri start.

Info: Jan Eriksson tel 021-33 68 50.

Spelplats: Rudbeckianska skolan, Västerås.

Program: Personlig anmälan 10.00–10.30, 9 april.

pre CONTRADE Literature & Chess News Nr: 2/93

Winning with the Bishops Opening Lane, G (p) (160s) (93) 123 diagram.....**156:–**
Winning with Petroff Karpov (p) (112 s) (93) 108 diagram.....**132:–**
The Romantic King's Gambit in Games and analysis Santasiere (p) (233 s) (93). The most comprehensive collection of theory (and games). The introduction is one of the greatest contributions for Romantic chess over Materialistic chess. Here is love of romantic chess and the King's Gambit to help you grow with creative artistery at the chessboard.....**139:–**
New Ideas in the Four Knights Nunn (p) (128s) (93) 160 diagram.....**132:–**
The 64-Square Looking Glass Hochberg (H) (354s) (92). The Great Games of Chess in World Literature. "Novelists, poets, essayists, dramatics, even chess players themselves have long understood that chess is both art and science, hobby and obsession and avocation. And in those pages, the chess struggle – on and off the board – has been interpreted and imagined with an amazingly diverse range of characters and circumstances. This book shows on every page that chess is also a unique vehicle."....**207:–**
New in Chess Yearbook 26 .....hardcover (H) **177:–** .....softcover (p) **147:–**

Please note! MM Mail Marketing **The latest to the best price!**
Box 5167, 200 71 Malmö, Sweden. Tel 040-98 20 07 & 040-798 07. Fax: 040-98 20 14
För Norge var god kontakta Georg A Krohg, Fjordveien 63 C, N-1322 Hovik.
Tel: 67-58 12 74. Fax: 67-58 33 55
Contrade Literature & Chess News utkommer 6 ggr per år!
Nyheter, Information och Specialerbjudanden i Schack!
Prenumeration, via inbetalning 27:– till postgiro 419 06 61-1 (Contrade)
Teckna din prenumeration nu och erhåll 4:– rabatt per bok!

Inbjudan till

ÖPPNA SNABBSCHACK-SM

i Helsingborg

Speldag: Måndag 12 april 1993, annandag påsk, dagen efter det att öppna SM slutspelats i Malmö.
Spellokal: Olympiaskolans matsal, mitt emot idrottsplatsen Olympia, cirka 700 meter från Helsingborgs centrum.
Startberättigade: Alla spelare, även utländska. Ingen speciell klass för juniorer eller kadetter.
Priser (garanterade): 1 500, 1 000, 700 kronor plus rankingpriser à 300 kronor.
Spelform: Nio ronder enligt Schweizer-system.
Betänketid: 15 minuter per spelare.
Program: Personlig anmälan i spellokalen senast kl 9.30. Rond 1 startar kl 10. Cirka tio minuters paus mellan varje rond. En välsorterad och prisvänlig kafeteria finns i spellokalen. Prisutdelning cirka kl 16.
Startavgift: 100 kronor för seniorer, 50 kronor för juniorer. Betalas i samband med personlig anmälan.
Anmälan: Görs enklast skriftligen till Mats Hylén, Ragnvallagatan 32 B, 256 63 HELSINGBORG, senast 6 april. Uppge rankingtal per 1 januari 1993. Anmälan kan också göras på lista som finns i spellokalen för öppna SM i Malmö 3–11 april.
Information och efteranmälan: Mats Hylén, tel 042-15 56 01, och Roland Carlsson, tel 042-15 73 30.

Välkomna till Helsingborg!

Nordvästra Skånes Schackförbund

Sveriges Schackförbund

NYINKOMMEN LITTERATUR

Sosonko/Sterren: New in Chess 26 ....(i =265:–)	240 s	h	205:–
Gaiba: Correspondence Chess Yearbook 7 212		h	205:–
Tournament Chess 47 ....740 p		h	194:–
Trends: Benko Gambit 2, Classical Pirc 2, Classical and Stonewall Dutch, Nimzo-Indian	100 p	h	55:–
Melts: Correspondence Chess Informator/Fernschach-Inf.	476 p	h	161:–
Curtacci: Caro-Kann Defence B15–B16 Knight Variation	96 s	h	96:–
Falchetta: Keres Defence 1.d4, d5 2. c4, Lf5	127	h	107:–
Rotariu m fl: The Bird Variation in the Ruy Lopez	128	h	107:–
Gutman: Gewinnen mit Schottisch	224	h	161:–
Konikowski: Die Tarrasch-Verteidigung im Damengambit	180	h	151:–
Nesis m fl: Katalanisch – richtig gespielt	100	h	107:–
„ : Wolga-Benkö-Gambit – richtig gespielt	86	h	107:–
Smith/deVault: Test your Opening, Middlegame and Endgame Play	174	h	140:–
Haas: Alexander Aljechin: Genius der Kombinationen	79	h	53:–
Jacobs: Modern Practical Endings	58	h	71:–
Konikowski m fl: Dortmund 1992 Kasparow/Iwantschuk	175	h	135:–

Schackdatorer: Vi är den detaljist som har det största urvalet. Ring eller skriv till oss och begär upplysningar. Snabba leveranser. Begär prislista!

SKÅNES SCHACKFÖRLAG AB (Sven Klerstam)
Linnégatan 65, 216 16 Malmö. Ordertelefon 040-16 28 61. Postgiro 63 19 45-3

Chess Informant

ENCYCLOPAEDIA OF CHESS ENDINGS

AVAILABLE IN JANUARY 1993

CONTRIBUTORS

Alexander Beliavsky
Lubomir Ftacnik
Boris Gelfand
Robert Huebner
Anatoly Karpov
Adrian Mikhalchishin
John Nunn
Jonathan Speelman
Jan Timman
Ken Thompson
(Belle)

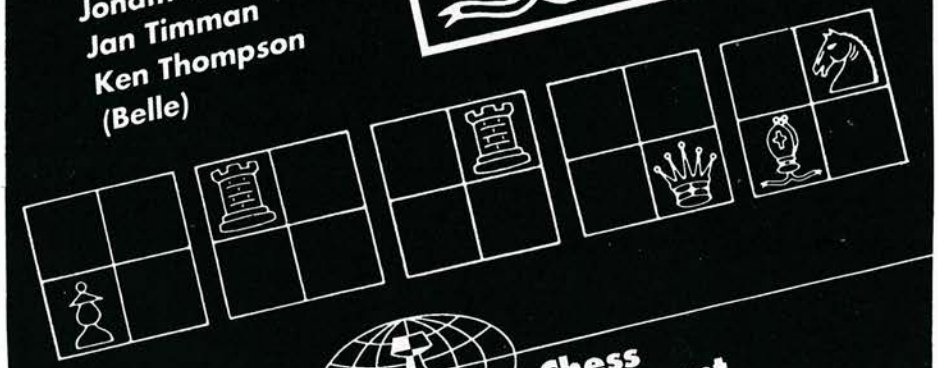

Chess Informant

SCHACKNYTT

Schacknytt växer!
+ 16 sidor

Vill du veta hur Thomas Ernst burit sig åt för att bli stormästare och varför han bytt klubb så många gånger? Vad han tycker om blixt och vad han anser om Sveriges Schackförbund? Schacknytts nya redaktör Anna Benér har tillbringat en eftermiddag med honom. Läs den långa intervjun i nummer 2.

Från och med i år är Sveriges största schacktidskrift ännu större. Vi kommer nu ut med tio 64-sidiga nummer per år fyllda med allt från nyhetsartiklar till träningsråd, öppningsartiklar och reportage. Redaktionen har förstärkts med landslagsflickan Anna Benér. Hon är ny redaktör tillsammans med den tidigare redaktören stormästaren Harry Schüssler.

Vill du ha Schacknytts julnummer gratis?

Vill du prenumerera på Schacknytt 1993 för endast 285 kronor?

Ring **018-50 16 16** eller fyll i nedanstående talong och skicka den till **Schacknytt, Box 15 098, 750 15 Uppsala. Du kan även prenumerera genom att sätta in 285 kronor på postgiro 65 03 03-1.**

(Om du inte vill klippa sönder tidskriften går det naturligtvis bra att skriva av talongen.)

☐ **JA tack,** jag vill ha Schacknytt nr 10/1992 gratis hem i brevlådan!
☐ **JA tack,** jag vill ha Schacknytt hem i brevlådan under hela 1993 (10 nr) + julnumret 1992 för endast 285 kronor!

Namn: .....

Adress: .....

Telefon (även riktnr): .....

POSTTIDNING

B POST

Avsändare:
Tidskrift för
Schack
Gethornskroken 21
281 49 Hässleholm

ISSN 0040-6848

Tidskrift för Schack har i snart 100 år speglat schackets utveckling här hemma och utomlands. Dess årgångar innehåller allt – partier, kommentarer, teoriartiklar, turneringsreferat, tabeller, intervjuer, porträtt, olympiader, landskamper, VM-matcher, problem, studier osv osv.

De första årgångarna är sedan länge utsålda och andra försvinner i rask takt. Många finns dock fortfarande i lager. Komplettera ditt schackbibliotek medan chansen fortfarande finns!

Årg		1963	150:–	1973	100:–	1983	100:–
1931	150:–*	1964	150:–	1974	100:–	1984	100:–
1951	200:–**	1965	150:–	1975	100:–	1985	100:–
1954	150:–	1966	200:–	1976	100:–	1986	100:–
1956	150:–	1967	200:–	1977	100:–	1987	100:–
1957	150:–	1968	200:–	1978	100:–	1988	100:–
1958	200:–	1969	120:–	1979	100:–	1989	140:–
1959	200:–	1970	120:–	1980	100:–	1990	140:–
1960	200:-	1971	120:–	1981	100:–	1991	140:–
1962	200:–	1972	200:–	1982	100:–	1992	140:-

Special I

10 TfS-nummer från olika årgångar 50:–

Special II

10 olika utländska schacktidskrifter 40:–

*) Med ett häfte i faksimil. **) Inb.

Priserna gäller häftade, kompletta årgångar. Portofritt!
Vi levererar också i mån av tillgång enstaka exemplar à 10:– – 25:– styck.

TIDSKRIFT FÖR SCHACK

Gethornskroken 21 · 281 49 Hässleholm · Tel 0451-128 50 · Postgiro 60 46 34 - 6